

stp

Nitra a.s.

STAVOPROJEKT NITRA a.s., 942 22 NITRA, ŠTÚROVA 22, Tel+fax : 037/6511140

SPOLOČNÝ ÚZEMNÝ PLÁN OBCÍ
VEĽKÉ ZÁLUŽIE, BÁB, JAROK, LEHOTA, RUMANOVÁ
(mikroregionu)

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VEĽKÉ ZÁLUŽIE

Výkonný riaditeľ a.s. : Ing.arch. Ján Válek
Vedúci úlohy : Ing.arch. Michal Borguľa, PhD.
Ing.arch. Martin Cifra

Nitra, 02/2005

Spolupráca.

- architektúra a urbanizmus:	Ing.arch.M.Borguľa,PhD. Ing.arch. Ján Valek Ing.arch. Ján Sýkora Ing.arch. Martin Cifra Ing.arch Adam Cifra Ing.arch.Monika Polonská
- rozbor dopravy :	Ing. Miloš Gontko Ing. Štefan Lysý
- vodné hospodárstvo :	Ing. Bohuš Malík Ing. Ľubomír.Kučera
- elektrické rozvody a telekomunikácie :	Dpt. Vojtech Pócsik
- plynofikácia :	Ing. Vojtech Suchý Ing. Robert.Vitko
- prírodné podmienky a starostl. o životné prostredie:	Ing.arch. Michal. Borguľa,PhD.
- mapové podklady:	OcÚ+KO-GEO

OBSAH –ÚPN-O

A. - ÚVOD

- A1) dôvody na obstaranie územného plánu obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová
- A2) určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúci rozvojový program obstarávateľa a varianty a alternatívy rozvoja územia,

- B. – ÚPN-O - textová časť**
- B1. – ÚPN-O VEĽKÉ ZÁLUŽIE**
- B2. – PRE ÚPN-O BÁB**
- B3. – ÚPN-O JAROK**
- B4. – ÚPN-O LEHOTA**
- B5. – ÚPN-O RUMANOVÁ**

A. ÚVOD

Tento dokument bol vytvorený s finančnou pomocou Európskej únie.

A1.) DÔVODY NA OBSTARANIE ÚZEMNÉHO PLÁNU,

Obstarávateľom spoločného územného plánu obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová - je Obec Veľké Zálužie, na základe verejného obstarania vyhodnoteného 03.08..2004. Združenie obcí mikroregionu Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová, bolo zaregistrované pod. č. VVS/2003/11107/37 reg., so sídlom na OcÚ vo Veľkom Záluží.

Odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPD:

Ing.arch.Gertrúda Čuboňová

č. preukazu 036, Pod Sokolom 9, 95101 Nitrianske Hrnčiarovce

Spracovateľ : Stavoprojekt Nitra a.s., 949 22 Nitra, Štúrova 22

Odborne spôsobilá osoba pre spracovanie ÚPD :

Ing.arch.Michal Borguľa, PhD., č.preukazu 0725 AA.

Ing.arch.Martin Cífra, č. preukazu 0524 AA

Oznámenie o začatí prác bolo zverejnené obstarávateľom dňa 05.08.2004.

Základný podklad pre vypracovanie spoločného územného plánu mikroregionu obcí tvoria nasledovné dokumenty :

- mapový podklad M - 1 : 10 000 a M - 1 : 50 000
- prieskumy a rozborov obce
- schválené zadanie k ÚPN
- písomné vyjadrenia dotknutých a zainteresovaných orgánov a organizácií.
-

Dôvodom pre vypracovanie spoločného územného plánu obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová (mikroregionu), je potreba vypracovania rozvojových stratégií, plánu národného rozvoja na lokálnej úrovni – uvedených obcí v Nitrianskom kraji.

T.č. existujúca územnoplánovacia dokumentácia spracovaná pre jednotlivé obce vyjadruje rôzny stupeň platnosti, aktuálnosti a niektoré obce nemali doposiaľ spracovaný žiadny územný plán, resp. sa vyžaduje nové prehodnotenie koncepcie rozvoja obce. Preto vzniká zo strany obstarávateľa požiadavka na spracovanie nových ÚPN-O.

Vychádzajúc z aktivity uvedených obcí je snaha o vytvorenie podmienok pre cielený a koordinovaný rozvoj nie len každej samostatnej obce, ale aj vymedzeného územia ako celku. Zabezpečiť spracovanie ÚPN-O, ktorý bude riešiť rozvojové zámery v oblasti bývania, výroby, vybavenosti, technickej infraštruktúry a životného prostredia obce, ale zároveň bude stimulovať aj rozvoj nadobecného partnerstva a vytvárať priestor pre vznik spolupráce pre zrealizovanie získavania prostriedkov z EÚ. Zlepšiť pripravenosť uvedených obcí (mikroregionu) na implementáciu predvstupovej a štrukturálnej pomoci EÚ na miestnej úrovni. Vytvárať podmienky pre uchádzanie sa obcí na prijímanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EÚ na rozvoj vidieka, zlepšenie kvality života na vidieku a jeho rozvoj najmä v oblasti malého a stredného podnikania, technickej infraštruktúry a turizmu.

Vypracovaniu návrhu riešenia územného plánu obce (ÚPN-O), predchádza spracovanie prieskumov a rozborov (PaR) - zhrnutie základných poznatkov, údajov a informácií o súčasnom stave, prevedenie stavebno-technickej bonitácie objektov, preverenie možností a potrieb ďalšieho vývoja a rozvoja obce. Údaje boli získané hlavne prieskumom v teréne, konzultáciou so zainteresovanými orgánmi a organizáciami v obci, ako i na Okresnom úrade a Krajskom úrade v Nitre.

A2.) URČENIE HLAVNÝCH CIEĽOV ROZVOJA ÚZEMIA VYJADRUJÚCICH ROZVOJOVÝ PROGRAM OBSTARÁVATEĽA , VARIANTY A ALTERNATÍVY ROZVOJA ÚZEMIA.

Hlavné dôvody obstarania ÚPD:

Cieľom ÚPN-O je vytvoriť podmienky pre implementáciu Sektorového opravného plánu obcí – základná infraštruktúra, Plánu národného rozvoja SR, KÚRS a VÚC Nitrianskeho kraja - premietnutie na lokálnej úrovni obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota, Rumanová. Obce sú situované v Nitrianskom kraji a okrese Nitra, na jeho západnom okraji. Jedná sa o kompaktný celok so spoločnými hranicami min. troch katastrov. Tri obce (Báb, V.Zálužie, Lehota) ležia na št.ceste I/51 Bratislava-Nitra, obce Lehota a Jarok sa nachádzajú v priamej návaznosti na mesto Nitra - centrum prvej skupiny.

Vypracovanie územného plánu je nutným predpokladom možnosti predkladania investičných projektov v oblasti základnej infraštruktúry

- stimulovania rozvoja nadobecného partnerstva
- zadefinovanie rozvojových potrieb a zámerov
- stimulovanie priestoru pre rozvoj spolupráce, čo zreálnuje možnosti spolufinancovania a zároveň zvyšuje schopnosť absorbovať pomocou reálne čerpanie prostriedkov EÚ.

Nová územnoplánovacia dokumentácia má vytvoriť podklady pre komplexný rozvoj organizmu obce vo všetkých jej zložkách, so zachovaním vlastnej identity, preto je potrebné:

- predchádzajúci ÚPN-O má skončenú dobu platnosti a je t.č. neplatný a prekonaný, resp. obec nemá doposiaľ spracovanú žiadnu ÚPD,
- vzhľadom na nové hospodársko - ekonomické podmienky v spoločnosti, opätovné sprioritnenie súkromno - vlastníckych vzťahov, zmenu rozvojových zámerov ťažiskových výrobných zariadení ako i nové územno-správne členenia Slovenska - vznikajú nové atribúty, ktoré postupne stavajú ÚPD jednotlivých obcí spreď roku 1989 do polohy dokumentu, ktorý je t.č. už zastaralý a nevyhovuje na súčasné podmienky z hľadiska realizácie, vyžaduje si nové prehodnotenie koncepcie rozvoja obce,
- nová územnoplánovacia dokumentácia má vytvoriť podklady pre komplexný rozvoj organizmu obce vo všetkých jeho zložkách, so zachovaním vlastnej identity obce a jej príľahých častí, zhodnotiť a tvorivo naviazať na doposiaľ spracovanú ÚPD,
- cieľom vypracovania nového územného plánu obce je vytvorenie optimálnych predpokladov pre celkové organizačné usporiadanie obce najmä z aspektov,
- vypracovania vhodnej urbanistickej koncepcie rozvoja obce a stanovenia zásad ochrany a tvorby životného prostredia sídla v rámci prehodnoteného funkčného rozdelenia plôch a základných smerov postupu výstavby,
- vypracovania koncepcie dopravného riešenia obce a jeho prepojenia na vyššiu komunikačnú sieť-štátne cesty,
- vypracovania koncepcie riešenia technickej infraštruktúry,
- vytvorenie dostatku plôch pre rozvoj bývania a výroby,
- navrhnúť funkčne nevyhovujúce plochy na zmenu funkcie a odstrániť všetky konfliktné situácie vo sfére bývania, dopravy, priemyslu, poľnohospodárstva, výroby,
- zistiť potrebu a navrhnúť riešenie novej občianskej vybavenosti, resp. potrebu výrobných zariadení a služieb, ako i technickej vybavenosti
- do novej ÚPD zahrnúť aj určujúce podmienky pre dobudovanie centrálnej časti obce
- usporiadať základnú kostru zelene so skvalitnením súčasných plôch zelene
- navrhnúť plochy pre šport a rekreáciu.

Základné údaje riešeného územia :

Názov obce	k.ú.-ha	Počet obyv. 2001/1991	Počet domov	Počet bytov	Neobývané b.j./rekr.2001
Veľké Zálužie	3210	3881/3613	1115/1063	1171/1115	125/34
Báb	2009	957/991	413/408	417/412	103/64
Jarok	2211	1724/1744	626/600	637/604	118/3
Lehota	1100	1819/1869	589/601	617/616	96/18
Rumanová	1166	775/826	292/277	310/295	62/8
spolu	9696	9156/9043	3035/2949	3152/3042	504/127

B1. ÚPN-O VEĽKÉ ZÁLUŽIE

ÚPN-O vypracovali:

urbanizmus:	Ing. arch. Martin Cifra Ing. Arch. Monika Polonská Ing. Arch. Adam Cifra
doprava:	Ing. Karol Slivkanič
vodné hospodárstvo:	Ing. Ľubomír Kučera
zásobovanie el. energiou:	Ing. Pavol Pétery
spoje:	Ing. Vladimír Dida
plynofikácia:	Ing. František Janega
teplifikácia:	Ing. Peter Valent
ekológia život. prostredia:	Ing. arch. Martin Cifra
demografia a bytový fond:	RNDr. Helena Rýchla
aktualizácia polohopisu:	Ing. arch. Martin Cifra
Nakladanie s PPF:	Ing. Arch. Michal Borguľa, PhD.
Život. prostr., ekolog. stab.:	Ing. arch. Michal Borguľa, PhD.

Predkladaný elaborát pozostáva z nasledovných častí:
Textová časť včítane tabuľkovej
Grafická časť

Obsah textovej časti:

A1. Základné údaje

A1.1. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

A1.1.1. údaje o dôvodoch obstarania ÚPD

A1.1.2. údaje o objednávateľovi a spracovateľovi

A1.1.3. hlavné ciele riešenia

A1.2. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, ak existuje

A1.3. Údaje o súlade riešenia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu alebo návrhu, ak sa nevypracoval koncept

A1.3.1. chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou

A1.3.2. zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

A1.3.3. výsledky variantných riešení

A1.3.4. zdôvodnenie prípadného spracovania doplňujúcich prieskumov a rozborov, prípadne prepracovania zadania

A1.3.5. súpis použitých UPP a iných podkladov so zhodnotením ich využitia pri riešení

A2. Riešenie územného plánu obce

A2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

A2.1.1. vymedzenie riešeného územia obce /územie jednej obce, alebo viacerých obcí na základe údajov z katastra nehnuteľností/ a záujmového územia

A2.1.2. vymedzenie území riešených s použitím vybraných regulatívov zóny /hlavne u malých obcí/

A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

A2.2.1. záväzné časti ÚPN-R a spôsob ich zapracovania do návrhu ÚPN-O

A2.2.2. zhodnotenie výsledkov prerokovania konceptu riešenia ÚPN-O s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou, ich uplatnenie v rámci ÚPN-O

A2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

A2.3.1. Demografia /charakteristika dynamiky rastu počtu obyvateľov, výhľadová veková skladba, index rastu, prirodzený prírastok, migrácia/

A2.3.2. Bytový fond /celková potreba bytov a návrh novej bytovej výstavby, z toho sociálne bývanie, Celkový rozvoj bytového fondu v návrhovom období a jeho modernizácia/

A2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

A2.4.1. Poloha a význam obce v rámci štruktúry osídlenia, funkčné a priestorové usporiadanie širšieho územia, ich vplyv na socio-ekonomický potenciál a územný rozvoj obce

A2.4.2. Väzby obce na záujmové územie

A2.4.3. Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny

A2.4.4. Funkcie obce saturované v záujmovom území

A2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

A2.5.1. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce

A2.5.2. Vymedzenie potrieb bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby, dopravy, zelene, a ostatných plôch

A2.5.3. Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt

A2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území

A2.6.1. Základné rozvrhnutie funkcií v riešenom území, prevádzkových a komunikačných väzieb, na území obce

A2.6.2. Vymedzenie častí územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti – v územnom pláne zóny

A2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

A2.7.1. Koncepcia rozvoja sociálnej infraštruktúry

A2.7.2. Koncepcia rozvoja občianskej vybavenosti /obchod a verejné služby, ostatná vybavenosť/

A2.7.3. Návrh na lokalizáciu centier vybavenosti

A2.7.4.Kapacity a štruktúra zariadení

Výrobné územia

A2.7.5.Koncepcia rozvoja hospodárskej základne /priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba, lesné hospodárstvo, stavebníctvo, remeslá, skladové hospodárstvo, cestovný ruch/

A2.7.6.Potreba nových plôch, resp. reštrukturalizácie jestvujúcich plôch pre rozvoj hospodárskej základne a ich lokalizácia

A2.7.7.Návrh na vymiestňovanie škodlivých prevádzok výroby a stanovenie ochranných pásiem

A2.7.8.Štruktúra hospodárskej základne po zohľadnení plánovaných a uvažovaných zámerov

Rekreácia, cestovný ruch, kúpeľníctvo

A2.7.9.Koncepcia rozvoja cestovného ruchu, rekreácie, kúpeľníctva a športu

A2.7.0.Kapacity, plošné nároky a lokalizácia území a zón

A2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

A2.8.1.Súčasné zastavané územie

A2.8.2.Navrhované územie na zástavbu

A2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

A2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

A2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny

A2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

A2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

A2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

A2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

A2.16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

A2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska enviromentálnych, ekonomických, sociálnych a územno – technických dôsledkov

A2.18. Návrh záväznej časti

A2.18.1. Regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia vrátane limitov využitia územia

A2.18.2.Verejnoprospešné stavby

A3. Doplnujúce údaje

Obsah grafickej časti:

01 širšie vzťahy

02 krajinná a sídelná štruktúra

03 vyhodnotenie predpokladaného záberu PPF

1 komplexný urbanistický návrh, M=1:5000

2 výkres dopravného riešenia, M=1:5000

3 výkres energetiky, M=1:5000

4 výkres vodného hospodárstva, M=1:5000

5 urbanistická štruktúra katastrálneho územia, M=1:10 000

A1. Základné údaje

A1.1. Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

A1.1.1. Údaje o dôvodoch obstarania ÚPD

V roku 2000 bol vyhotovený a schválený územný plán obce Veľké Zálužie. V roku 2004 však obce Veľké Zálužie, Báb, Rumanová, Lehota a Jarok založili mikroregión v snahe riešiť jednotne a optimálne územie svojich katastrov. Za tým účelom predkladáme spoločný územný plán týchto piatich obcí. Tento text sa týka ÚPN-O Veľké Zálužie, je doň implantovaný potenciál pôvodného ÚPN-O z roku 2000, ako aj Doplnku č. 1 pre ÚPN-O Veľké Zálužie z roku 2004.

A1.1.2. Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Obstarávateľom ÚPD je obec Veľké Zálužie. Má IČO 306371.

Zhotoviteľom spoločného ÚPN-O piatich obcí je Stavoprojekt Nitra, a.s. Spracovateľom územného plánu Veľké Zálužie je v zmysle poddodávateľskej zmluvy architektonický ateliér AVENIR so sídlom v Nitre, Kozmonautov 5.

A1.1.3. Hlavné ciele riešenia

V súlade so zadaním definujeme ciele riešenia nasledovne: "Cieľom obstarania územného plánu je, aby obec mala zabezpečený kontinuálny rozvoj, ktorý vyhovuje požiadavkám doby a potrebám jej obyvateľstva". Územný plán sídelného útvaru rieši funkčné vymedzenie a usporiadanie plôch a stanovuje základné zásady organizácie územia, postup pri jeho využití a podmienky výstavby v obci. Cieľom územného plánu je zároveň schváliť navrhnutú urbanistickú koncepciu na rozvoj sídla, ako platnú územno - plánovaciu dokumentáciu pre rozhodovanie o lokalizácii a usmerňovaní prípravy stavebných akcií v obci. Časové riešenie územného plánu uvažuje s návrhovým obdobím o 20 rokov, čiže s rokom 2024.

A1.2. Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu, ak existuje

Doterajší ÚPN-O bol schválený v roku 2000. V plnom rozsahu jeho koncepcia platí s výnimkou riešenia ďalších lokalít, ktoré sa pridali do koncepcie ÚPN-O dodatkom č. 1 v roku 2004.

A1.3. Údaje o súlade riešenia so zadaním a so súborným stanoviskom z prerokovania konceptu alebo návrhu, ak sa nevypracoval koncept

A1.3.1. Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou

Obsah tejto kapitoly bude možné doplniť až po prerokovaní ÚPN-O. Teraz sa vyexpeduje objednávateľovi ÚPN-O v koncepte riešenia za účelom, aby mal podklad na prerokovávanie. Po definovaní pripomienok k ÚPN-O sa Obecná rada rozhodne, ktoré pripomienky zapracovať do ÚPN-O. V súlade s týmto procesom sa po jeho ukončení môže napísať táto kapitola.

A1.3.2. Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Všetky požiadavky zo zadania sú v rámci ÚPN-O riešené. Sú zrejme z výkresu záujmového územia a komplexného urbanistického riešenia.

A1.3.3. Výsledky variantných riešení

Variantné riešenia boli prerokované na spoločnom zasadaní obecných zastupiteľstiev mikroregiónu, na ktorom sa prerokovalo Súborné stanovisko k spoločnému ÚPN-O. Polemika sa viedla hlavne ohľadne koncepcií ČOV pre jednotlivé obce. Výsledkom rokovania ohľadne Veľkého Zálužia bolo uvažovať v existujúcom areáli ČOV s nárastom kapacity vzhľadom na to, že odpadové vody z Lehoty sa budú odvádzať do ČOV vo Veľkom Záluží. Perspektívne sa v katastri obe Veľké Zálužie navrhuje priestorová rezerva pre spoločnú ČOV celého mikroregiónu o výmere cca 70 x 40 metrov.

A1.3.4. Zdôvodnenie prípadného spracovania doplňujúcich prieskumov a rozborov, prípadne prepracovania zadania

Nebolo potrebné spracovávať doplňujúce prieskumy a rozborov, ani prepracovávať zadanie. Oba dokumenty sa zhotovili pre potreby ÚPN-O v tesnom predstihu pred zhotovovaním územného plánu, čím si zachovali svoju aktuálnosť.

A1.3.5. Súpis použitých UPP a iných podkladov so zhodnotením ich využitia pri riešení

Obec Veľké Zálužie poskytla zhotoviteľovi nasledovné materiály:

- a/ Prieskumy a rozborov vypracované v roku 1984 Stavoprojektom Nitra
- b/ Územný plán sídelného útvaru Veľké Zálužie vypracovaný v roku 1988 Stavoprojektom Nitra
- c/ Urbanistickú štúdiu rodinnej fary - Veľké Zálužie vypracovanú AD Projektou v roku 1993
- d/ Mapové podklady v M = 1 : 2800 k štyrom lokalitám, kde obec žiada zakresliť existujúcu parceláciu do polohopisu
- e/ Situáciu prístavby kultúrneho domu v obci vypracovanú v rámci objektovej a zastavovacej štúdie Stavoprojektom Nitra v roku 1990
- f/ Erb obce Veľké Zálužie na farebnej fotografii 13x9 cm
- g/ Knihu Veľké Zálužie od autora Daniela Bediho vydanú v roku 1993
- h/ Územnohospodárske zásady z roku 1984
- ch/ Územnohospodárske zásady z roku 1994
- i/ Situáciu Pasportu dopravného značenia v obci z roku 1992 vypracovanú Stapingom Nitra
- j/ Polohopisný a výškopisný plán obce z roku 1989 vypracovaný Stavoprojektom Nitra
- k/ Inžiniersko-geologický prieskum obce z roku 1983 vypracovaný Stavoprojektom Nitra
- l/ Štúdiu rekonštrukcie centra vypracovanú firmou WEIGELa s.r.o. Novomeského 41, Nitra
- m/ Údaje o počtoch zamestnancov občianskeho zariadenia obce
- n/ Projekt kanalizácie, vodovodu a ČOV obce vypracovaný Hydroconsultom Bratislava v roku 1993.
- o/ Podklad k zakresleniu plynofikácie obce
- p/ Demografické údaje o obyvateľoch obce
- .

A2. Riešenie územného plánu obce

A2.1. Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis

A2.1.1. Vymedzenie riešeného územia obce a záujmového územia

Predmetom riešenia ÚPN-O je celé katastrálne územie obce Veľké Zálužie, ktoré je ohraničené katastrálnou hranicou. v M = I : IO 000. Zastavané územie obce je analyzované v merítku 1 : 5000 a ohraničuje ho čiara zastavaného územia k l. l. 1990. Záujmovým územím rozumieme katastrálne územie všetkých piatich obcí tvoriace mikroregión. Jedná sa o obce Veľké Zálužie, Báb, Rumanová, Lehota a Jarok.

Do takto definovaného riešeného územia sa priraďujú aj lokality, ktoré sú súčasťou katastra obce a boli riešené v doplnku č.1 k ÚPN-O v roku 2004.

Doplnok č. 1 k ÚPN-O Veľké Zálužie rieši šesť lokalít pre nové využitie územia. Všetky sa nachádzajú vnútri katastrálneho územia obce Veľké Zálužie. Sú však mimo zastavaného územia obce.

Riešené lokality boli označené písmenami abecedy, aby sa stručne a rýchlo dalo pri ich riešení orientovať. V naslednom texte ich v stručnosti popíšeme:

Lokalita A sa nachádza západne od obce Veľké Zálužie. Rozložená bude po ľavej strane cesty III/51311 v smere na Báb. Lokalita sa nachádza vo vzdialenosti cca 1000 m od mimoúrovňovej križovatky cesty III/51311 s rýchlostnou komunikáciou – cestou I/51.

Lokalita C sa bude nachádzať južne od obce. V predmetnej lokalite sa uvažuje s vybudovaním obytnej zóny. Lokalita je prístupná z jestvujúcej miestnej komunikácie.

Lokalita D a E sa nachádzajú severne od obce. Lokalita "D" sa bude nachádzať za rýchlostnou komunikáciou. Lokalita "E" sa bude nachádzať pred rýchlostnou komunikáciou. V súčasnosti sú obe prístupné z jestvujúcich miestnych komunikácií, prechádzajúcich cez obec.

Lokalita F sa bude nachádzať severozápadne od obce. V predmetnej lokalite sa uvažuje s vybudovaním obytnej zóny. V súčasnosti je lokalita prístupná z jestvujúcej miestnej komunikácie

A2.1.2. Vymedzenie území riešených s použitím vybraných regulatívov zóny

V obci Veľké Zálužie sa nenachádza územie, na ktoré by boli vypracované regulatívy zóny.

A.2.2. Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí územného plánu regiónu

Táto kapitola reprezentuje výpis z územného plánu VÚC Nitrianskeho kraja z roku 2002. Pre možnosť konfrontácie predložených údajov s predmetnou ÚPD sme ponechali v tejto kapitole pôvodné číslovanie z ÚPN – VÚC Nitrianskeho kraja.

A2.2.1. Záväzné časti ÚPN-R a spôsob ich zapracovania do návrhu ÚPN

2.19 Záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja

2.19.1 Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

Pri riadení využitia a usporiadania územia kraja je potrebné dodržať tieto záväzné regulatívy:

- 1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:**

1.9. ako centrá lokálneho významu podporovať rozvoj obcí:

1.8.1. v okrese Nitra:

Veľké Zálužie, Cabaj – Čápor, Mojmírovce, Výčapy – Opatovce, Zbehy, Nové Sady, Jelenec, Rišňovce,

1.11. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvorenia rovnocenných životných podmienok obyvateľov,

Resume- Celým spracovaním ÚPN-O Veľké Zálužie podporujeme obec ako centrum lokálneho významu. V rámci lokálneho významu ho považujeme aj za jadro novovznikajúceho mikroregiónu.

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu:

- 2.1. usmerňovať funkčno – priestorový subsystém turizmu a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami a v súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitry a ostatných väčších miest, na každodennú a koncomtýždennú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov širšieho aj cezhraničného turizmu na poznávací a rekreačný turizmus,
- 2.2. usmerňovať tvorbu funkčno – priestorového systému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov,
- 2.3. v poľnohospodárskej krajine podporovať bodové lokality, predovšetkým areály termálnych kúpalísk, vodné plochy,
- 2.4. dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačnej turistiky s poznávacou turistikou,
- 2.5. podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch,
- 2.6. vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a jej formy agroturistiky,
- 2.7. lokalizovať potrebnú vybavenosť do obcí ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach,
- 2.8. zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území, týka sa to predovšetkým Nitry, Nových Zámkov, Komárna a Levíc,
- 2.9. zabezpečiť nadštandardnú vybavenosť na hlavných turistických dopravných trasách,
- 2.10. na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách vytvoriť komplexné objekty služieb pre motoristov,
- 2.11. na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy dobudovať komplexný systém služieb pre cestujúcich, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie,

Resume- pre rekreáciu a turistiku navrhujeme využívanie a rozvoj lokalít MUSES, kde participujú regionálne a miestne biocentrá a biokoridory. Prvky MUSES sú pospájané do ekosystému zabezpečujúceho vyváženosť územia prírodných prvkov a zásahov človeka. Interakčnosť umocňuje návrh zelene, cyklistických a peších komunikácií. Pozornosť je venovaná lokalite Titváň a rezervácii Kertéš.

4. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

- 4.1. rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj,
- 4.2. rešpektovať pri rozvoji územia ochranu trvalých kultúr vo vyhlásených vinohradníckych a chmeľových oblastiach,
- 4.3. zabezpečiť protieróznou ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 4.4. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo na chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a na územiach začlenených do územného systému ekologickej stability (ÚSES),
- 4.5. rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu (o 3 937,16 ha) na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda (biele plochy),

- 4.6. *na základe zhodnotenia stanovištných podmienok, v súlade s platnou legislatívou v lesnom hospodárstve, zaradiť v rámci aktualizácie lesných hospodárskych plánov do kategórie ochranných lesov relatívne najsuchšie lesné typy dubového lesného vegetačného stupňa,*
- 4.7. *vytvárať územnotechnické predpoklady pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery, vzhľadom na protipovodňové opatrenia,*
- 4.8. *v lesnom hospodárstve zabezpečovať postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov,*
- 4.9. *pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb netriešťať ucelené komplexy lesov.*

Resume- Požiadavky tejto kapitoly sa premietli do riešenia ÚPN-O, včetně optimalizovania záberov PPF a LPF pre nepoľnohospodárske účely.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

- 5.1. *v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou zabezpečiť protieróznou ochranu pôdy vedením prvkov ÚSES a to najmä biokoridorov prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny, vlastné fyzické vytvorenie prvkov realizovať v zmysle zákona NR SR č. 330/1991 Z.z.,*
- 5.2. *odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako aj MÚSES),*
- 5.3. *revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov, opatrenia treba realizovať v súlade s projektmi pozemkových úprav území,*
- 5.4. *vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami prinavrátiť pôvodný charakter krajiny v územiach dotknutých výraznou výstavbou (napr. pri vodných nádržiach) a ťažbou nerastných surovín (hliniská, štrkoviská, lomy) a území zasiahnutých nepriaznivými vplyvmi z priemyselnej činnosti,*
- 5.10. *rekultivácie vo vinohradníckych oblastiach citlivo zvažovať v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošných vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov*
- 5.11. *regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, v lesných ekosystémoch rekreačný potenciál využívať v súlade s ich únosnosťou,*

Resume- V ÚPN-O sme navrhli odstrániť existujúcu skládku odpadov. Nahradzujeme ju novou – spoločnou pre všetkých päť obcí mikroregiónu. Kompletizujeme sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov a poľných ciest. Vôkol vodnej nádrže v lokalite Titváň navrhujeme budovať rekreáciu a podporiť prírodnými prvkami regionálny biokoridor.

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno–historického dedičstva:

- 6.1. *rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma),*
- 6.3. *pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia,*

- 6.4. rešpektovať kultúrno – historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály, a to nielen dodržiavaním ich ochranných pásiem, ale aj v širšom zábere, než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia,
- 6.5. rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie,
- 6.6. rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko–sociálne celky a prírodno–klimatické oblasti, dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a
- 6.7. uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých sídiel – mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia, vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle,
- 6.8. rešpektovať potenciál takých kultúrno–historických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (vínogradnícke tradície, etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- 6.9. akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty.

Resume- Urbanistickú štruktúru rozvíjame so zreteľom na jej historický charakter. V nových polohách usilujeme o citlivé spojenie navrhovanej a historickej štruktúry. Malebnosť najstaršej urbanistickej štruktúry v centre obce navrhujeme zachovať a chrániť. Potenciál kultúrno historických hodnôt navrhujeme nielen ochraňovať, ale ho aj zapájať do života primeraným využitím bez negatívneho dopadu. Príkladom je využitie kaštieľa s veľkým areálom vysokej zelene pre potreby psychiatrickej liečebne. Vysoká zeleň areálu pritom vytvára aj priestorovú dominantu obce a vyrovnáva zastavané územie prírodnými prvkami.

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:

- 7.1. cesta I/51 Sered' – Nitra – zabezpečiť dobudovanie úseku hr. kraja – Báb – Kynek na požadovanú kategóriu S22,5/100 (resp. R22,5/100),
- 7.16. cesta II/513 Hlohovec – Nitra – zabezpečiť rezervovanie koridoru západného obchvatu krajského sídla s napojením na I/64 južne od Nitry,
- 7.19. zabezpečiť homogenizáciu ciest prvej triedy na kategóriu S11,5/80, ciest druhej triedy na kategóriu S9,5/80 a ciest tretej triedy na kategóriu S7,5/60,

8. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:

- 8.1. Vodné hospodárstvo
 - 8.1.1. Na úseku ochrany pred povodňami
 - a. vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít
 - b. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za extrémnych situácií tak povodňových, ako i v období sucha
 - 8.1.2. Na úseku odvedenia vnútorných vôd
 - a. vykonávať pravidelnú údržbu na odvodňovacích kanáloch za účelom zabezpečenia prietočnosti
 - 8.1.4. Na úseku verejných vodovodov
 - c. realizovať rozšírenie vodného zdroja Gabčíkovo (podmienka rozvoja verejných vodovodov v Nitrianskom kraji)
 - o. privod vody pre skupinový vodovod Farná–Veľké Ludince–Kural'any–Keť,
 - p. rozšíriť skupinový vodovod Nitra (Čakajovce–Jelšovce–Ľudovítová–Výčapy–Opatovce–Lefantovce; Čechynce, Lehota–Veľké Zálužie),
 - 8.1.5. Na úseku verejných kanalizácií

V súlade s Konceptiou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky z roku 1994 treba:

 - a. zabezpečiť vypúšťanie odpadových vôd do recipientov v súlade so zákonom č.

138/1973 Zb. a nariadením vlády SR č. 242/1993 Z.z.

- b. budovaním kanalizácií a ČOV zabezpečiť ochranu podzemných zdrojov vody a iných vôd
 - c. zabezpečiť odkanalizovanie sídiel s vybudovaným verejným vodovodom, čím sa zníži veľký podiel obyvateľstva na znečisťovaní povrchových a podzemných vôd
 - d. zabezpečiť rozvoj odkanalizovania rozvinutých sídiel, čím sa zvýši životná úroveň obyvateľov a súčasne sa zlepši životné prostredie:
 - 1. dokončiť rozostavané stavby:
 - b. ČOV Nitra a rekonštrukcia stokovej siete
 - h. rozostavané stavby verejných kanalizácií a ČOV v sídlach Veľké Zálužie,
 - 3. pripraviť výstavbu verejných kanalizácií so spoločnou ČOV:
 - n. Lužianky–Zbehy–Veľký Cetín–Lehota–Veľké Zálužie–Jarok
- 8.1.6. zabezpečiť komplexné využitie overených zdrojov geotermálnych vôd pre vykurovanie, poľnohospodárske účely a rekreáciu,
- 8.2. Energetika
- 8.2.9. rešpektovať koridory jestvujúcich vedení
- 8.2.10. rešpektovať koridory súčasných plynovodov prechádzajúcich územím,
- 8.2.11. zachovať koridor medzištátneho plynovodu Bratstvo DN 700 PN 64,
- 9. V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva:**
- 9.1. riešiť zneškodňovanie odpadov na území Nitrianskeho kraja v súlade so schválenými aktualizovanými Programami odpadového hospodárstva SR, Nitrianskeho kraja a jeho okresov,
 - 9.2. uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,
 - 9.3. riešiť výhľadovo zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam s orientáciou na existujúce a plánované veľkokapacitné regionálne skládky odpadov,
 - 9.4. rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu do ďalších obcí kraja, vrátane separácie problémových látok,
 - 9.5. zabezpečiť lepšie využitie biologických odpadov vybudovaním ďalších kompostovacích zariadení,
 - 9.6. vybudovať zberné strediská pre nebezpečné odpady a problémové látky vrátane ich kontajnerizácie a zabezpečiť ich vyhovujúce zneškodňovanie,
 - 9.7. zabezpečiť zneškodňovanie nebezpečných odpadov z priemyslu a zdravotníctva určených na spaľovanie na vyhovujúcich zariadeniach spĺňujúcich stanovené emisné limity,
 - 9.8. zabezpečiť postupnú sanáciu resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží, pričom do roku 2000 sanovať minimálne 4 skládky a do roku 2005 minimálne 6 skládok odpadov v každom okrese kraja,
 - 9.9. sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,
 - 9.10. zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnotenie, dotried'ovanie a kompostovanie odpadov,
 - 9.11. zabezpečiť plochy pre havarijnú skládku na zneškodňovanie biologického a iného odpadu pri výskyte živelných pohrôm, havárií, epidémií a pod. aspoň na jednej lokalite v kraji,
 - 9.12. zabezpečiť na území kraja plochy pre plánovaný systém zberných stredísk a kontajnerizácie nebezpečných odpadov,
 - 9.13. zabezpečiť maximálnu bezpečnosť skladovania nízko a stredne rádioaktívnych odpadov na vybudovanom republikovom úložisku v Mochovciach.

Verejnoprospešné stavby Nitrianskeho kraja

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy:

- 1.3. Vybudovanie Južného cestného ťahu v šírkovom usporiadaní S11,5/80(100) resp. R11,5/80(120) a dobudovaním na kategóriu S22,5/80(100) resp. R22,5/80(120) podľa nárastu dopravného zaťaženia
- 1.12. Vybudovanie západného obchvatu krajského sídla s napojením na I/64 južne od Nítry a vybudovanie juhovýchodného obchvatu podľa ÚNP SÚ Nitra
- 1.13. - nadväzne koridor rýchlostnej komunikácie vedenej od D61 severne od Hlohovca s previazaním na R/64 umožňujúci odklon diaľkovej dopravy z diaľnice na hraničný prechod v Komárne

5. V oblasti vodného hospodárstva

5.2. Verejné vodovody:

5.2.4. privody vody a vodovodné siete v sídlach v ochrannom pásme Jadrovej elektrárne Mochovce:

t) vodovodné siete v obciach a potrebné vodárenské zariadenia (ČS, VD, ...)

5.2.15. skupinový vodovod Nitra (Čakajovce–Jelšovce–Ludovítová–Výčapy–Opatovce–Lefantovce; Čechynce, Čabaj–Čápor–Jarok, Lehota–Veľké Zálužie)

5.3. Verejné kanalizácie

5.3.1. rozostavané stavby:

b) ČOV Nitra a rekonštrukcia stokovej siete

h) rozostavané stavby verejných kanalizácií a ČOV v sídlach: Veľké Zálužie, nky

5.3.3. výstavba verejných kanalizácií so spoločnou ČOV:

n) Lužianky–Zbehy–Veľký Cetín–Lehota–Veľké Zálužie–Jarok

7. V oblasti ložísk prírodných zdrojov:

7.1. určené dobývacie priestory výhradných ložísk nerastných surovín a zariadenia na ťažbu, úpravu a spracovanie nerastných surovín,

7.2. plochy a zariadenia na využívanie geotermálnej energie,

8. V oblasti odpadového hospodárstva:

8.1. plochy a zariadenia skládok odpadov vyhovujúcich technickým podmienkam vrátane regionálnych veľkoplošných skládok,

8.2. stavby a zariadenia na zber zneškodňovanie, recykláciu, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov,

8.4. havarijná skládka na zneškodňovanie biologického a iného odpadu pri výskyte živelných pohrôm, havárií, epidémií a pod. aspoň na jednej lokalite v kraji.

Pre uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 262/1992 Zb., zákona č. 199/1995 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z. a nálezov Ústavného súdu SR č. 286/1996 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

A2.2.2. Zhodnotenie výsledkov prerokovania konceptu riešenia ÚPN-O s príslušnými orgánmi štátnej správy, obcí a verejnosťou, ich uplatnenie v rámci ÚPN-O

V priebehu spracovania ÚPN-O sa zhotoviteľ operatívne stretával so zástupcami VÚC nitrianskeho kraja, Krajským úradom, ako aj zástupcami obecnej samosprávy. Takto sa problematika prekonzultovávala, ale aj upravovala podľa požiadaviek obce. Obec požadovala do ÚPN-O zahrnúť všetky lokality riešené v doplnku č.1 k ÚPN-O, upraviť veľkosť lokality 4H, uvažovať s novou lokalitou K, 9, 10, 11, 12. Všetky tieto požiadavky zhotoviteľ v NR akceptoval.

Variantné riešenia boli prerokované na spoločnom zasadnutí obecných zastupiteľstiev mikroregiónu, na ktorom sa prerokovalo Súborné stanovisko k spoločnému ÚPN-O. Polemika sa viedla hlavne ohľadne koncepcií ČOV pre jednotlivé obce. Výsledkom rokovania ohľadne Veľkého Zálužia bolo uvažovať v existujúcom areáli ČOV s nárastom kapacity vzhľadom na to, že odpadové vody z Lehoty sa budú odvádzať do ČOV vo Veľkom Záluží. Perspektívne sa v katastri obe Veľké Zálužie navrhuje priestorová rezerva pre spoločnú ČOV celého mikroregiónu o výmere cca 70 x 40 metrov.

A2.3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

A2.3.1. Demografia /charakteristika dynamiky rastu počtu obyvateľov, výhľadová veková skladba, index rastu, prirodzený prírastok, migrácia/

Historicky doložený vývoj počtu obyvateľov v riešenom území je nasledovný:

Rok	Počet
1869	1588
1880	1678
1890	1775
1900	2057
1910	2138
1921	2363
1930	2770
1940	3442
1948	3279
1961	4265
1970	4271
1980	4103

Prehľad vývoja počtu obyvateľov v uplynulom desaťročí

ROK	Počet obyvateľov
1990	4068
1991	3920
1992	3811
1993	3682
1994	3752
1995	3700

1996	3777
1997	3783
1998	3800
1999	3811
2000	3881

Pri členení obyvateľstva našej obce podľa vekových skupín je použité triedenie podľa vekovej progresivity, hlavných vekových skupín a podľa produktivity vekových skupín. Sú vymedzené tri vekové skupiny :

1. veková skupina 0 až 14 rokov /predproduktívna/
2. veková skupina 15 až 54 rokov ženy a 15 až 59 rokov muži /produktívna/
3. veková skupina 55 rokov a viac ženy a 60 rokov a viac muži /poproduktívna/

Pri sledovaní vekovej štruktúry vychádza, že najviac obyvateľov obce je v druhej vekovej skupine - 66,7 %, z toho muži - 47 % a ženy – 53 %

Vyjadrenie obyvateľstva podľa vekových skupín

Veková skupina	rok		
	1991	2001	2003
Predproduktívna	905	760	763
Produktívna	1992	2376	2396
Poproduktívna	719	745	755

U časti obyvateľstva je však príznačná demografická depresia, spôsobená nárastom nezamestnanosti, nižším sociálnym potenciálom, samozásobiteľnými aktivitami, nižšou kúpnu silou, slabšou infraštruktúrnou vybavenosťou a pod. Spolu s výrazným znížením zamestnanosti najmä v priemysle a poľnohospodárstve a migračnou rigiditou týchto osôb sa čiastočne v obci prejavuje fenomén tzv. „agrárnej nezamestnanosti“. Nitriansky priemysel, ale i poľnohospodárstvo ZÁPADNÉHO PONITRIA svojimi prepustenými zamestnancami prehĺbili socioekonomický úpadok. Úbytok pracovníkov z priemyslu a poľnohospodárstva regionálny trh práce zatiaľ nedokáže absorbovať a znížiť nezamestnanosť na prijateľnú mieru 5 – 7 %. U nás sa prejavuje eminentný trend obyvateľov k samozásobiteľnému chovaniu. Miestami sa prejavuje aj status kovorovníka a dochádza k oživovaniu viacgeneračnej vidieckej rodiny.

Obec sa začína čiastočne sociálne diferencovať. Existenčná neistota sa trhu práce nepostihuje len menej kvalifikovanú pracovnú silu a nižšie triedy. Pre viacerých obyvateľov sa nová sloboda stala bremenom a záťažou. Neboli a nie sú pripravení na plnenie nových úloh, ktoré im pripravila súčasnosť. Túto slobodu väčšinou nepocítovali ako pozitívnu, ale skôr ako nepríjemnú záťaž.

Obec považujeme ako súčasť transformujúceho sa ZÁPADNÉHO PONITRIA zahrňujúceho pluralitu rôznych aktivít, v ktorých sa kombinujú prejavy urbanizácie a ruralizácie. Pritom aktivity ruralizačnej revitalizácie sú väčšinou roztrieštené a málo centrálné podporované.

Je vysoko pravdepodobné, že určitá časť našej populácie dožije svoj ekonomicky aktívny vek v sociálnej sieti, pretože nie je schopná a niekedy ani ochotná sa adaptovať na iné pracovné miesta napr. formou rekvalifikačných kurzov Úradu práce. Časť najmä poľnohospodárskej populácie je ohrozená stratou existenčných prostriedkov a stáva sa problematickou skupinou na trhu práce. V dôsledku zníženia zamestnanosti sa začínajú formovať určité sociálne „skupinky“ občanov s veľmi sťaženou integráciou do transparentnej sociálnej kontroly ovládanej society. Títo občania buď to už celkom stratili záujem pracovať alebo tento záujem prejavujú, ale vzhľadom na sociálnu a pracovnú nestabilitu pracovníkov sú po krátkom čase opäť prepúšťaní resp. odchádzajú dobrovoľne sami. Utvárajú tak

skupinu dlhodobých a permanentne problémových občanov odkázaných na podporu v nezamestnanosti resp. sociálne dávky s veľmi častým výskytom sociálne deviačných javov. Nejde len o rómov, ale začínajú sa do tejto deklasovanej skupiny prepadať i v minulosti bezproblémové osoby.

Pre skupinu dlhodobo nezamestnaných platí pravidlo, že čím dlhšie sú títo ľudia bez zamestnania, tým menšiu majú nádej prácu opäť získať. Pritom absorpčná schopnosť služieb a vôbec terciálneho sektora ZÁPADNEHO PONITRIA zatiaľ neposkytuje reálnu perspektívu ich znovuzapojenia do trhu práce.

Sociálne potreby v obci sú zabezpečené v norme. Obec nemá bezdomovcov. Je tu pár ľudí, ktorí potrebujú pomoc, čo sa týka lekárskej starostlivosti či stravovania. Sociálna komisia však dozerá na týchto ľudí a je im nápomocná. Zdravotná starostlivosť je dobrá cez obecné Zdravotné stredisko.

V novonavrhovaných lokalitách pre bývanie uvažujeme s nasledovnými kapacitami:

Lokalita 1J	12 RD	36 obyvateľov
Lokalita 2	18 RD	54 obyvateľov
Lokalita 3F	22 RD	66 obyvateľov
Lokalita 4H	58 RD	174 obyvateľov
Lokalita 5G	56 RD	168 obyvateľov
Lokalita 6	33 RD	99 obyvateľov
Lokalita 8	9 RD	27 obyvateľov
Lokalita C	76 RD	228 obyvateľov
Lokalita K	6 RD	18 obyvateľov
Súčet	290 RD	870 obyvateľov

3881 existujúcich obyvateľov + 870 obyvateľov v novonavrhovaných lokalitách = 4751 obyvateľov v návrhovom období

A2.3.2. Bytový fond /celková potreba bytov a návrh novej bytovej výstavby, z toho sociálne bývanie, celkový rozvoj bytového fondu v návrhovom období a jeho modernizácia/

Z hľadiska bývania je situácia taká, že každý má kde bývať. Sú to však aj staré domy. Je záujem o pozemky na stavby RD, avšak pozemky sú súkromné. Obec nemá vhodné pozemky na bývanie resp. ktoré by mohla predať na výstavbu RD. Situáciu pomôže vyriešiť nový územný plán, ktorý treba dopracovať.

Prehľad domového a bytového fondu

	Trvalo obývané domy	Trvalo obývané byty	Z toho	
			V rodinných domoch	V bytových domoch
Spolu	1115	1042	997	2

Počet neobývaných domov: 117

Počet neobývaných bytov: 129

Stavebnotechnický stav domového fondu

	Objekty nové	Objekty v dobrom stave	Objekty schátralé
Spolu %	15	80	5

V zmysle novonavrhovaných kapacít uvedených v predchádzajúcej kapitole bude pre návrhový stav platiť súčet 997 rodinných domov existujúcich + 269 navrhovaných = 1266 rodinných domov.

A2.4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia

A2.4.1. Poloha a význam obce v rámci štruktúry osídlenia, funkčné a priestorové usporiadanie širšieho územia, ich vplyv na socio-ekonomický potenciál a územný rozvoj obce

Koncepcia územného rozvoja Slovenska vyhodnotila vo svojom I. návrhu obce ako sídelné centrá v systéme osídlenia celého Slovenska. Koncepcia územného rozvoja Slovenska I. návrh charakterizovala z celoslovenského pohľadu centrá ležiace na území Nitrianskeho kraja takto:

mesto Nitra (87 569 obyvateľov v r. 1996) ako nadregionálne centrum,

mesto Nové Zámky (43 487) a Komárno (37 894) ako centrá regionálneho významu s možnosťou plnenia nadregionálnych funkcií, resp. alternatívne ako navrhované nadregionálne centrum,

mestá Levice (36 906) a Topoľčany (30 353) ako regionálne centrá s možnosťou nadregionálnych funkcií,

mesto Šaľa (25 302) ako regionálne centrum,

mestá Zlaté Moravce (15 523), Štúrovo (13 481) a Šurany (10 568) ako subregionálne centrá s možnosťou regionálnych funkcií,

mestá Vrábce (9 677), Kolárovo (11 012), Šahy (8 522), Želiezovce (7 660), Hurbanovo (7 987), Tlmače (4 297) ako subregionálne centrá.

Ďalej ako hodnotené centrá na celoslovenskej úrovni, avšak už len ako lokálneho významu boli uvádzané tieto:

Kalná nad Hronom (2 071), Dvory nad Žitavou (5 076), Nesvady (5 153), Palárikovo (4 367) a Močenok (4 265).

Popri týchto centrách, ktoré vo svojom vyhodnotení klasifikovala Koncepcia územného rozvoja Slovenska, sú ďalšie lokálne centrá miestneho významu. Podľa jednotlivých okresov ide predovšetkým o tieto:

okres Nitra:

Veľké Zálužie (3 695 obyvateľov v r. 1996), Cabaj-Čápor (3 309), Mojmírovce(2 871), Výčapy-Opatovce (2 091), Zbehy (2 068), Nové Sady (1 981), Jelenec(1 928), Rišňovce (1 900),

A2.4.2. Väzby obce na záujmové územie

Pod záujmovým územím rozumieme územie katastrov Veľké Zálužie, Báb, Rumanová, Lehota a Jarok. Obec Veľké Zálužie je situovaná v ťažisku tohoto územia, svojou veľkosťou, polohou a vybavenosťou sa prirodzeným spôsobom stáva jadrom mikroregiónu. Na spomínané obce je dostatočné komunikačné prepojenie.

A2.4.3. Územný priemet ekologickej stability krajiny, zásady ochrany a využívania osobitne chránených častí prírody a krajiny

Opatrenia a koncepcia prebratá z RUSES

Z mapy č. 1 v merítke 1:200 000 je názorné, že kataster obce Veľké Zálužie sa rozkladá na území Zálužianskej pahorkatiny. Má bukovo hrabové lesy karpatské, dubovo cerové lesy a dubové kyslomilné lesy.

Z mapy č. 2, ktorá je v merítke 1:50 000 sa dozvieme, že celé územie katastra obce Veľké Zálužie je zväčša orná pôda, kde niet trvalých rastlinných kultúr a trávnatých porastov.

Z mapy č.3, ktorá je v merítke 1:50 000 je zrejmé, kde sa v katastri obce nachádzajú stresové faktory, ako z dôvodu hluku, živočíšnej výroby, regulácie vodných tokov, skládok TKO, líniových inžinierskych sietí strategického významu a pod.

Z mapy č. 6, ktorá je v merítke 1:50 000 vidno rozloženie systému ekologickej stability v jeho nosných prvkoch, ako jadrá biocentier, regionálne biocentrá, nadregionálne a regionálne koridory, vetvy regionálnych biokoridorov.

Údaje z uvedených máp sme v ÚPN-SÚ Veľké Zálužie graficky vyjadrili vo výkrese záujmového územia a ekológie životného prostredia v M=1:10 000.

Textová časť RUSES nám poskytla údaje, že v katastri obce sa nachádzajú rozptýlené lesné celky v území poľnohospodárskych podnikov vo výmere 1047 ha. Ďalej sú tam nasledovné údaje k bažantnici:

Bažantnica je plochou č. 22, v návrhu je regionálnym biocentrom. Severne od obce Veľké Zálužie pri ceste Nitra - Sereď sa nachádza zvyšok lesa querceto - caprinetum, ktorý bol pravdepodobne napojený na ostrovčekovité lesy v celej západnej oblasti okresu Nitra. V pôde lesa sa koncentrujú viaceré stenotopné /úzko viazané/ druhy BARYPEITHES PELLUCIDUS, ACALLES HYPOCRITUS, ACALLES ECHINATUS, ACALLOCRATES DENTICOLLIS.

Územie je refúgiom viacerých druhov vtákov /PARUS MAJOR, FICEDULA ALBICOLLIS, ACROCEPHALUS ARUNDINACEUS./

Textová časť definuje ochranné pásma:

- cesty I/51	ochranné pásmo 25 m od osi cesty
- plynovod	ochranné pásmo
	20 m od osi UTL do DN 300
	50 m od osi UTL do DN 300
	150 až 250 m od osi UTL do DN 500
	250 m od osi tranzitných plynovodov

V návrhu ekostabilizačných opatrení sa konštatuje pre typické sprašové pahorkatiny /vodná erózia a akumulácia, výmole, malý podiel NSKV, nevhodná lokalizácia zelene/ potreba obmedzovania okopanín, protierozne oševné postupy, zvýšený podiel NSKV.

Poznámka: NSKV = nelesná stromová krovinná vegetácia

Opatrenia a koncepcia vytvorená pre USES

Katastrom obce sa tiahnu dva regionálne biokoridory.

Jedným je biokoridor prebiehajúci zo severu k osade Zagard pokračujúci v smere Malý Ritkáš - Široké - zámok Báb. Severne od osady Zagard je jeho jestvovanie problematické, na jeho inštaláciu by bol potrebný záber PPF. Žiada sa brehové porasty podsadiť pôvodnými druhmi drevín a ornú pôdu zmenšiť na TTP v obojstranných pásoch v šírke 10 a 10 metrov.

Druhý regionálny biokoridor prechádza od lokality Veľké Cerie smerom na Kebeľ - Kezidomy - Kertíš - Titváň - Zimky - Jarok.

Z tejto línie sa odpája regionálny biokoridor v lokalite Kertíš smerom na obec Lehota v trase Dlhého kanála. Doporučujeme brehové porasty doplniť pôvodnými druhmi drevín a rozšíriť na šírku 40 metrov pásmi TTP po oboch stranách. Opatrenia týkajúce sa prírodnej rezervácie Kertíš sú uvedené v tejto kapitole zvlášť.

Z regionálneho biokoridoru blízko osady Zagard sa tiahne lokálny biokoridor smerom k lokalite Čerešniská a Tizardov. Tento biokoridor je zčasti jestvujúci, zčasti navrhovaný. Pri jeho dotváraní je nutné použiť pôvodné druhy drevín a dodržať parameter minimálnej šírky pásu zelene 15 metrov.

V katastri obce Veľké Zálužie sa nachádzajú ďalej jednotlivé biocentrá.

1. Miestne biocentrum Veľké Cerie v severnej časti katastrálneho územia.

Nachádza sa tu dub s primiešaným agátom. Navrhujeme zákaz veľkoplošného holorubu, agát postupne eliminovať.

2. Regionálne biocentrum Bažantnica.

Nachádza sa tu dub s primiešaným agátom. Navrhujeme zákaz veľkoplošného holorubu, agát postupne eliminovať.

3. Potencionálne biocentrum MUSES v severnej časti katastra.

Prítomné dubiny a agátiny. Agátiny postupne nahradiť dubinami. V dubinách zákaz veľkoplošného holorubu.

4. Potencionálne biocentrum MUSES v lokalite Malý Ritkáš.

Je tu lesné spoločenstvo QUERCENTO - CARGINETUM.

5. Regionálne biocentrum v lokalite Široké - Pasienky - pri zámku Báb.

Prítomná dubina. Dve enklávy sú navzájom oddelené. Lokalita je národnou prírodnou rezerváciou Veľký Báb. Potrebné regresívnymi opatreniami zabezpečiť zastavenie odumierania a rozpadu prirodzených spoločenstiev.

6. Potencionálne biocentrum MUSES v lokalite Pri troch kococh - obec Jarok /juh katastr. úz./

Je tu lesné spoločenstvo QUERCENTO - CARGINETUM.

Opatrenia formulované v ÚPN-VUC Nitrianskeho kraja

Uvádzame ich v pôvodnom číslovaní v ÚPN-VUC pre možnosť rýchlej konfrontácie:

4. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

- 4.1. rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj,
- 4.2. rešpektovať pri rozvoji územia ochranu trvalých kultúr vo vyhlásených vinohradníckych a chmeľových oblastiach,

- 4.3. zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 4.4. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo na chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a na územiach začlenených do územného systému ekologickej stability (ÚSES),
- 4.5. rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu (o 3 937,16 ha) na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda (biele plochy),
- 4.6. na základe zhodnotenia stanovištných podmienok, v súlade s platnou legislatívou v lesnom hospodárstve, zaradiť v rámci aktualizácie lesných hospodárskych plánov do kategórie ochranných lesov relatívne najsuchšie lesné typy dubového lesného vegetačného stupňa,
- 4.7. vytvárať územnotechnické predpoklady pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery, vzhľadom na protipovodňové opatrenia,
- 4.8. v lesnom hospodárstve zabezpečovať postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov,
- 4.9. pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb netriešťať ucelené komplexy lesov.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

- 5.1. zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny,
- 5.2. odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako aj MÚSES),
- 5.3. revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov, opatrenia realizovať v súlade s projektmi pozemkových úprav území,
- 5.4. prinavrátiť vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami prinavrátiť pôvodný charakter krajiny v územiach dotknutých výraznou výstavbou (napr. pri vodných nádržiach) a ťažbou nerastných surovín (hliniská, štrkoviská, lomy) ako aj územiám zasiahnutým nepriaznivými vplyvmi z priemyselnej činnosti,
- 5.7. realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny),
- 5.8. podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa,
- 5.9. uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálne možnú mieru obmedziť ťažbu veľkopošnými holubmi,
- 5.10. citlivo zvažovať rekultivácie vo vinohradníckych oblastiach s cieľom zachovať prirodzené biokoridory a v prípade veľkopošných vinohradov s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov ,
- 5.11. regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, v lesných ekosystémoch, rekreačný potenciál využívať v súlade s ich únosnosťou,

Opatrenia na ochranu prírodnej rezervácie Kertész

Chránený prírodný výtvor sa nachádza na podmáčaných slatinných lúkach pozdĺž potoka Dlhý kanál , medzi obcami Veľké Zálužie, Lehota a osadou Titváň severne od retenčnej vodnej nádrže pri Stračom vrchu v nadmorskej výške 160 m.n.m.

Lokalita je zakreslená vo výkrese záujmového územia a ekológie životného prostredia. /č.2/

Zdôvodnenie ochrany

Lokalita "Slatina pod Stračím vrchom" je ako močiarny biotop s charakteristickou vegetáciou vzácnym refúgiom močiarnych a pri vode žijúcich vtáčích spoločenstiev, zväčša chránených druhov. Okrem toho sa tu vyskytuje väčšie množstvo chránených obojživelníkov a plazov, ako aj iných skupín chránených živočíchov a rastlín. Biotop tohoto typu sa u nás vyskytuje pomerne málo a vzhľadom k skutočnosti, že močiarnych a im podobných biotopov v súčasnosti aj vo svete ubúda, Vyhlásilo UNESCO rok 1986 za rok močaríska rašelinísk.

Návrh spôsobu ochrany

Za účelom zabezpečenia ochrany chráneného územia

- zakazuje sa:
- narúšanie pôdneho krytu
 - poškodzovanie vegetačného krytu
 - zber rastlín a živočíchov
 - rušenie hniezdiacich vtákov
 - výstavba každého druhu, vrátane účelových zariadení poľovníctva
 - znečisťovanie územia odpadmi a odpadkami
 - používanie chemických prostriedkov
 - výrub stromov a krovín
 - kladenie ohňa a táborenie
 - introdukcia nepôvodných živočíchov

- povoľuje sa:
- výskum a prieskum len v rozsahu a spôsobom vopred dohodnutým s orgánmi štátnej ochrany prírody
 - v prípade bezprostredného ohrozenia CHÚ možno vykonať nevyhnutné opatrenia, o ktorých vykonávateľ neodkladne upovedomí SAŽP odbor ŠOPNitra a Okresný úrad životného prostredia

doporučuje sa:

- chránené územie po vyhlásení označiť oficiálnou symbolikou
- v prípade vzniku prírodnej kalamity likvidáciu následkov riešiť komisionálne za účasti orgánov štátnej ochrany prírody

A2.4.4. Funkcie obce saturované v záujmovom území

Pretože je Veľké Zálužie v centrálnej polohe mikroregiónu a je svojou veľkosťou dominantným sídlom, nie je veľa funkcií v záujmovom území, ktoré by obec postrádala, respektívne musela v záujmovom území saturovať. Má vlastné pracovné príležitosti, dostatočný potenciál rekreačných príležitostí, vybudovanú sociálnu infraštruktúru.

Pripravovaná skládka TKO je príkladom, že potreba obce môže byť saturovaná aj mimo vlastného katastrálneho územia. Táto skládka sa pripravuje v polohe, kde sa stretávajú katastre Veľké Zálužie, Báb a Jarok. Územie tejto skládky však zasahuje do všetkých troch spomínaných katastrov.

Pracovné príležitosti si buduje nielen Veľké Zálužie, ale aj ostatné obce mikroregiónu. Tak sa môže stať, že pre niektorých obyvateľov obce sa pracovné príležitosti môžu saturovať v záujmovom území, a naopak obyvatelia záujmového územia si budú môcť nájsť prácu vo Veľkom Záluží. To isté platí aj o možnosti koncotýždňovej a koncodňovej rekreácii.

V ÚPN-O navrhujeme aj priestorovú rezervu pre spoločnú ČOV mikroregiónu. Nachádza sa v katastri obce Veľké Zálužie – v jeho južnej časti.

A2.5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

A2.5.1. Stanovenie základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce

ÚPN-O Veľké Zálužie sa zameriava na riešenie celkovej štruktúry sídla, spôsobu jeho rozvoja, jeho hmotovej koncepcie a výškového zónovania, jeho funkčného a organizačného usporiadania, funkčných a prevádzkových systémov a na riešenie vymedzenia potrebných plošných a priestorových kapacít pre jednotlivé funkcie sídelného útvaru.

Pri spracovaní urbanistickej koncepcie ÚPN-O jej zhotoviteľ musel zohľadňovať pri riešení nasledovné východiská a javy:

- a) existujúcu urbanistickú štruktúru sídla so všetkými jej pozitívami aj negatívami
- b) existujúci potenciál obyvateľstva, domov, kapacít a sortimentu druhov občianskej a technickej vybavenosti
- c) hranicu zastavaného územia k I. I. 1990
- d) existujúci potenciál prírodných daností územia, jeho stupeň ekologickej stability, možnosti rozvoja územia pri zachovaní ekologickej stability v maximálnej miere
- e) nové spoločenské a ekonomické zmeny od roku 1989
- f) majetkovo právne vzťahy v obci a jej katastri
- g) regionálny územný systém ekologickej stability
- h) Zadanie pre ÚPN-O Veľké Zálužie
- ch) zámery regionálnej dôležitosti týkajúce sa bezprostredne obce a jej katastrálneho územia

Navrhovaná urbanistická koncepcia vychádza, ako bolo spomenuté vo východiskách práce z existujúcej urbanistickej štruktúry. Plnohodnotné životné prostredie nikdy nie je rovnomeré s konštantnou kvalitou a intenzitou využitia územia, ale si prirodzene vytvára vlastnú nosnú vzťahovú sústavu, kde sa diferencujú dominantné priestory, centrá obce, a menej frekventované priestory postupne až k tichým intímnym obytným štruktúram. Ani nosná vzťahová sústava obce neposkytuje rovnomeré prostredie, ale pulzujúce prostredie rôznorodého vnemu gradujúce k svojim vybavenostným centráram.

Priestor medzi centrami obce prirodzeným spôsobom mení intenzitu pôsobenia a vybavenosti, aby bol vnem z centra výraznejší a dominantnejší.

Konkrétne navrhujeme nosnú vzťahovú sústavu nasledovne:

Vozidlová komunikácia III/O5I33 pretína obec v smere východ-západ, delí ju na dve temer ekvivalentne veľké časti. Je spojnicou s jadrom regiónu - Nitrou, umožňuje pohyb dopravný a spoločenský. Prirodzeným spôsobom sa na nej vyvinul v centrálnej polohe k siluete obce pól občianskej vybavenosti, ktorý navrhujeme rozvinúť do primárneho vybavenostného centra obce. Toto centrum bude zabezpečovať obyvateľom základnú a vyššiu občiansku vybavenosť pre saturovanie ich potrieb. Primárne centrum bude miestom s najfrekventovanejším spoločenským ruchom, architektonicky by jeho priorita v obci mala byť vyjadrená kvalitou architektúry, dominantnosťou priestorov. Takto sme stručne definovali význam a polohu primárneho vybavenostného centra obce. Obec je však rozľahlá, napriek jej centrálnemu - homogénnemu obrysu by mali ľudia ďaleko k základnej vybavenosti, keby sa táto nachádzala len v primárnom centre.

Preto navrhujeme v obci tri sekundárne vybavenostné centrá, ktoré budú mať hlavne funkciu uspokojovať potreby obyvateľov ohľadom základnej vybavenosti v prijateľnej pešej vzdialenosti od ich príbytkov.

V súčasnosti je vybavenosť obce vnútri jej územia rozložená v centrálnej polohe vďaka cesty III/O5I33. Ďalšia, hlavne základná vybavenosť je situovaná v rozptyle obce podľa možností podnikateľských subjektov - ich prevádzkovateľov. Návrhom troch sekundárnych vybavenostných centier nemáme na mysli presťahovať existujúcu vybavenosť do ich lokalít. Naopak, ostanú tam, kde sa im darí. Tri polohy sekundárnych centier majú nasledovné zdôvodnenie:

a/ sú v ťažiskových polohách v jadre spádových zón obce

b/ majú dobré komunikačné napojenie na svoje spádové územie a na primárne vybavenostné centrum

c/ majú vhodné priestorové možnosti pre rozvoj a ďalšiu prípadnú výstavbu

d/ ich vhodnosť je signalizovaná už existujúcou vybavenosťou.

Poloha sekundárnych centier je aj výhľadovo do značnej miery akademická, ich rozvoj bude závisieť aj od vôle a možností majiteľov príslušných parciel. Ohraničujeme ich z dôvodu, aby boli definované v štruktúre obce ako určité ťažiskové polohy. Chápeme ostatnú existujúcu vybavenosť v rozptyle ako prirodzenú súčasť centier, podporujúcu štandard celého územia.

Základnú nosnú vzťahovú sústavu predstavujú primárne vybavenostné centrum so sekundárnymi centrami vrátane ich prepojenia, ako aj hlavné komunikačné osi zabezpečujúce komplexný chod funkčných zložiek obce.

V prípade obce Veľké Zálužie navrhujeme ako súčasť základnej nosnej vzťahovej sústavy aj plochy tzv. centrálnej obecnej zóny. /Ďalej len COZ/.

Tento výraz reprezentuje ekvivalentný priestor obce, ako pre mesto centrálna mestská zóna.

Konkrétne v obci Veľké Zálužie plocha COZ pozostáva z nasledovných častí:

- patrí do nej celá plocha primárneho vybavenostného centra
- územie ohraničené Hlavnou, Cintorínskou a Okružnou ulicou
- plocha uličného priestoru s príhľou zástavbou a zeleňou od obecného úradu až po areál psychiatrickej liečebne s vysokou zeleňou.

Prečo práve takto definujeme plochu COZ? Z dôvodu, že tak rozsiahle územie nemôžeme prehlásiť za primárne vybavenostné centrum, ale z titulu atraktívnosti a špecifická je nadradené nad bežnú obytnú zónu.

Územie ohraničené Hlavnou, Cintorínskou a Okružnou ulicou je reprezentantom pôvodnej urbanistickej štruktúry a pôvodnej zástavby obce. Rekonštrukciou a revitalizáciou tejto zóny obec získa atraktívne územie

s vlastnou identitou, kultúrou, históriou a kvalitou odlišujúcou sa od bežného výrazu prostredia s novodobou zástavbou.

Plocha COZ medzi obecným úradom a psychiatrickou liečebnou má tiež prvky vlastnej identity. Šírka tohoto koridoru je predurčená na "obecnú triedu", kde bude môcť prebiehať spoločenský pohyb, prechádzky v prostredí vysokej zelene, na ktorú je v tomto širokom koridore dostatok miesta. Príhľadná zástavba s obytným charakterom môže postupom času kryštalizovať do polyfunkčnej zástavby obytnej funkcie a vybavenosti.

Predkladaná urbanistická koncepcia usiluje z aspektu reality navrhnuť optimálnu cestu rozvoja obce. ÚPN-O navrhuje zkompaktňovanie zástavby, využívanie stavebných prelúk, ale v zásade musí citlivo sledovať hranicu zastavaného územia k l. l. 1990. Plochy, ktoré predkladaný ÚPN-O Veľké Zálužie navrhuje k využívaniu a zástavbe pre obec mimo tejto hranice je totiž nutné vyňať z poľnohospodárskeho pôdneho fondu (ďalej len PPF).

Základné rozvojové predpoklady sídla

Obec Veľké Zálužie má vhodné predpoklady pre svoj rozvoj ako z hľadiska konfigurácie terénu (geomorfologické danosti), tak z hľadiska úrodnosti poľnohospodárskej pôdy vokol sídla, z hľadiska priestorových možností vnútri zastavaného územia, z hľadiska potrieb rozvoja sídla. Dostala obec Veľké Zálužie bola v područí jadra regiónu - mesta Nitra, kam početné obyvateľstvo odchádzalo za prácou. V súčasnosti, keď obce majú štatút obecnej samosprávy je ich úlohou budovať obec tak, aby minimalizovali závislosť na väčších mestách a poskytovali svojim obyvateľom dostatok pracovných príležitostí. Prírodzene nie je cieľom úplne zanevrieť na vzťah obce k jadrú regiónu, kde sa nachádza vyššia občianska vybavenosť, ktorá obci ako Veľké Zálužie nenáleží. Príkladne divadlo, nemocnica a pod. sú zariadenia, ku ktorým bude Veľké Zálužie aj výhľadovo konvergovať, lebo tento druh vybavenosti náleží len veľkým mestám, respektívne jadrám regiónov.

Rozvojové predpoklady obce vzhľadom na záujmové územie a širšie vzťahy

Obec Veľké Zálužie - aj vzhľadom na predpokladané zmeny v územnom členení SR a na návazné vytvorenie štátnych, resp. samosprávnych úradov a inštitúcií s oblastnou pôsobnosťou - možno zaradiť medzi lokálne centrá miestneho významu. Má spádové územie sídiel BÁB, JAROK, RUMANOVÁ a LEHOTA.

Obec Veľké Zálužie má z hľadiska zemepisnej polohy centrálné postavenie v spádovom území. S jednotlivými SÚ ju spájajú štátne cesty. Spádové územie Veľké Zálužie:

- južne od riešeného územia je SÚ JAROK
- západne od riešeného územia je SÚ BÁB
- severozápadne od riešeného územia je SÚ RUMANOVÁ
- východne od riešeného územia je SÚ LEHOTA

V súčasnosti pre svoje spádové územie plní obec Veľké Zálužie funkciu hospodársku, čiastočne administratívnu, zdravotnú i kultúrno-spoločenskú.

Perspektívne sa poľnohospodárska funkcia SÚ Veľkého Zálužia zmení na poľnohospodársko -priemyselnú. Z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke patrí Veľké Zálužie do spádového územia Nitry ako jadra regiónu. S Nitrou má výhodné dopravné spojenie, kde za prácou odchádza v súčasnosti značná časť obyvateľstva. Nitra je vo vzdialenosti cca 11 km od obce. Významný je aj fakt, že obec už nie je zaťažovaná tranzitnou dopravou, ktorá sa odohráva na ceste I/51, ale napojenie na nadradený dopravný systém je bezkolízne a pohotové. taktiež katastrálnym územím bude výhľadovo prechádzať vysokorýchlostná koľajová trať.

Rozvojové predpoklady sídla z hľadiska ekológie životného prostredia

Pri stanovení rozvojových predpokladov SÚ je možné vychádzať z Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Nitra, ktorý spracovala v roku 1993 firma AUREX s.r.o. Bratislava pre Okresný úrad životného prostredia v Nitre.

Tento Regionálny územný systém ekologickej stability /ďalej len RUSES/ ohľadom SÚ Veľké Zálužie konštatuje:

a/ Výskyt - dubovo-hrabových lesov panónskych

- dubovo-xerotermofilných lesov ponticko-panónskych
- dubovo-cerových lesov

b/ Stresové faktory

Definuje ich ako tranzitný plynovod, cesty s hlučnosťou nad 70 dB, skládky TKO, veľko-kapacitné živočíšne farmy s ich ochrannými hranicami, regulované vodné toky

c/ Ekologická kvalita priestorovej štruktúry k.ú. zatrieďuje územie k.ú. do nepriaznivej kategórie ekologickej kvality priestorovej štruktúry k.ú. /z 9 uvádzaných stupňov zatrieďuje k.ú. do druhého najnepriaznivejšieho/

d/ ekologická kvalita štruktúry extravilánu je nepriaznivá

e/ ekologická kvalita štruktúry intravilánu je "málo kvalitná". Uvádza sa jej hodnota O,II až

O,20, pričom celkové krajné polohy sú do O,I najmenej kvalitná štruktúra a nad O,5 je najviac kvalitná štruktúra.

Z uvedených faktov vyplýva, že ekologická kvalita priestorovej štruktúry k.ú. je v zlom stave, nepriaznivá je hlavne ekologická kvalita štruktúry extravilánu. Došlo k nej veľkoplošným obrábaním poľnohospodárskeho pôdneho fondu bez zohľadňovania ekologickej potreby územia. Zcelenie remízok, plôch vysokej zelene do jednoliatej poľnohospodársky využívanej veľkoplochy narušilo ekologickú rovnováhu územia, ktorú bude potrebné kvalifikovaným riadením rozvoja územia prinavrátiť do rovnovážneho ekosystému.

Riešené k.ú. zahŕňa plochy zastavaného územia, využívaného PPF, plochy lesov, viníc, vodných tokov, komunikácií, rybníku a pod. Cieľom je všetky zložky k.ú. organizovať do spolupôsobiaceho ekosystému rovnovážneho stavu v prospech kvality životného prostredia, ekológie, rastlinstva, živočíšstva a obyvateľov.

Ťažisko opatrení, ktoré bude nutné v území realizovať bude definované v miestnom územnom systéme ekologickej stability.

Napriek tomu predkladáme riešenie rozvoja katastrálneho územia a návrh opatrení v celom katastrálnom území, ktoré je graficky vyjadrené vo výkrese č.2 - Zaujmové územie a ekológia životného prostredia.

Rozvojové predpoklady sídla z hľadiska urbanistického

Základné urbanistické predpoklady pre harmocný rozvoj SÚ má obec Veľké Zálužie dobré. Zastavané územie je v ťažiskovej polohe územia katastrálneho. Aj samotná plocha zastavaného územia má v zásade centrálny charakter, pričom aj centrum obce je v ťažiskovej polohe zastavaného územia obce. Tieto danosti sú optimálne pre rozvoj územia, jeho komunikačné väzby, dochádzkové vzdialenosti, efektívne využívanie času, vzájomný vzťah jednotlivých funkčných zložiek územia a pod. Aj skutočnosť, že diaľničné teleso Bratislava - Nitra je trasované mimo zastavaného územia Veľkého Zálužia je nesporným pozitívom pre obec, ktorá je odľahčená od tranzitnej dopravy.

Základný komunikačný systém tvorí cesta III. triedy č. O5I33. Je to trasa pôvodnej cesty I/5I, ktorá po vybudovaní štvorpruhového obchvatu v r. 1982 zmenila svoju funkciu a zároveň pozitívne ovplyvnila životné prostredie a bezpečnosť obyvateľov.

Pomerne chaotický systém miestnych komunikácií doplníme o vnútorné dopravné okruhy, bližšie vid' kapitolu č. 7. Dopravné riešenie. Princípom je, že obec z dopravného hľadiska má prijateľné rozvojové predpoklady SÚ.

Sídlo Veľké Zálužie má charakter rastlého sídla. Jednotlivé časti sa rozvíjali aditívnym spôsobom z pôvodného centra rozloženého pri bývalej štátnej ceste Nitra-Bratislava. Rastlý charakter sídla v princípe do návrhového obdobia nejde zmeniť, len optimalizovať a usmerniť jeho ďalší rast. Urbanistickú štruktúru je

možné dopĺňať v jej prelukách, stavebných medzerách, voľných priestranstvách. V NR ÚPN-SÚ využívame vnútorné rezervy v existujúcom zastavanom území navyše aj návrhom nových komunikácií na plochách nadmerných záhrad, ktoré sa obojstranne zastavajú.

Po vyčerpaní vnútorných možností intenzifikácie sídla novou zástavbou navrhujeme aj ďalšie lokality pre zastavanie mimo plochy zastavaného územia k l. l. 1990. Sú na to priaznivé podmienky ako priestorové, tak geomorfologické a podmienky rozloženia funkcií v sídle. Ich princíp je jednoduchý - poľnohospodárska a priemyselná výroba je situovaná na okraji zastavaného územia, kde v rámci KR navrhujeme aj ďalšie plochy pre rozvoj pracovných príležitostí.

Ohľadom kvality zástavby na základe vypracovania PaR možno konštatovať, že sídlo má vysoké percento obytných domov stavebnotechnicky v nevyhovujúcom stave. Tu je pochopiteľne možnosť rekonštrukciami, prestavbou stavebných objektov vylepšiť ich stav podľa možností majiteľov.

Výškové zónovanie: prevažuje prízemné, jedno až dvojpodlažná zástavba rodinných domov. Obec má vybudované aj viacpodlažné bytovky pre PD, objekty pre psychiatrickú liečebňu. Ohľadom výškového zónovania má obec síce rozvojové predpoklady, v princípe však výrazne zvyšovať podlažnosť v NR ÚPN-SÚ neuvažujeme. Prípadne sa zvýšiť podlažnosť doporučuje v lokalitách polyfunkčných plôch pre ich harmonický rozvoj.

Princíp existujúceho priestorového usporiadania územia

Ako bolo spomenuté v kapitole 3.2.3., Veľké Zálužie má charakter rastlého sídla, kde sa jeho jednotlivé časti rozvíjali aditívnym spôsobom od pôvodného centra smerom k obvodu zastavaného územia. Priestorovo v súčasnosti dominuje občianska vybavenosť vďaka cesty III/O5133 v prepojení na areál psychiatrickej liečebne s vysokou bohatou zeleňou a pamiatkovo chráneným objektom liečebne. Smerom k obvodu obce sa rozprestierajú stále tichšie a intímnejšie plochy pre bývanie.

Pracovné príležitosti sú rozložené takto:

- a/ primárny sektor - poľnohospodárstvo - v PD na východnom okraji obce
- b/ sekundárny sektor - priemysel. výroba - na juhovýchodnom okraji obce /porážkárň, brusiareň, výroba el. rozvádzačov a pod./
- c/ terciálny sektor - služby - v centre obce a v objektoch vybaveností v rozptyle obce.

Už uvedené hrubé rozdelenie pracovných príležitostí napovedá o prijateľnej segregácii výrobných funkcií voči zóne bývania. Prirodzene, veľké množstvo obyvateľov dochádza za prácou do mesta Nitry. /Vid' PaR časť obyvateľstvo/.

Návrh priestorového usporiadania územia

V princípe priestorové usporiadanie územia obce je načrtnuté už v kapitole 3.1., kde sa opisuje základná urbanitická koncepcia obce.

V kocke ju rekapitulujeme ako organizovanú zostavu usporiadaných funkčných zložiek územia, ktoré vytvárajú harmonicky fungujúci celok - komplexné životné prostredie so všetkými svojimi atribútmi. Základom priestorového usporiadania územia obce je jej nosná vzťahová sústava. Čo ju definuje?

- a/ jasný komunikačný skelet s premyslenou hierarchizáciou komunikačných koridorov
/vid' kapitolu č. 7 - Dopravné riešenie/
- b/ V logickej a zákonitej polohe voči sídlu a jej komunikačnému skeletu poloha primárneho vybavenostného centra a troch sekundárnych vybavenostných centier
- c/ Ako prirodzená, avšak špecifická danosť obce je definovaná a rozvíjaná tzv.obecná centrálna zóna
- d/ Uvedené vybavenostné póly sú zasadené do obytného prostredia. Po obvode

sídla sú rozložené existujúce, ako aj navrhované zariadenia pracovných príležitostí primárneho a sekundárneho sektoru.

Územný plán obce síce stanovuje koncepciu rozvoja na 20 rokov, ale ani za takýto čas sa principiálne nedá výrazne zmeniť urbanistická štruktúra sídelného útvaru. Spolupôsobí tu aj aspekt ceny poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorý limituje možnosť obce zastavovať územie za hranicou zastavaného územia k l. l. 1990 a aspekt majetkových vzťahov v obci, ktoré je nutné rešpektovať.

V póloch - centrách nosnej vzťahovej sústavy obce bude prebiehať najintenzívnejší dopravný a spoločenský ruch. Zvyšné územie bude úmerne so vzdialenosťou k popísanému skeletu získavať na intimitu, tichosti, kvalite čistej obytnej zóny.

Nie je nutné definovať v obci výlučne monofunkčné plochy. Regulatívy a limity uvedené v kapitole č. 3.5. určujú každej zóne v obci určité obmedzenia, pravidlá výstavby, ale tie sú konštruované vedome s vôľou, v rámci ktorej sa bude obec sama rozhodovať o ďalšej výstavbe.

Z aspektu podporovania podnikateľských aktivít nie je taká zóna v obci, kde by nemohla byť umiestnená určitá prijateľná podnikateľská aktivita. Preto základný nástroj pre rozhodovanie o umiestňovaní toho ktorého druhu zástavby sú práve regulatívy a limity, ktoré po schválení obecnou samosprávou budú záväzné.

Vnútri obce pôsobia vybavenostné centrá, výrobné aktivity sú zase rozložené po jej obvode tak, aby negatívne vplyvy na zónu bývania boli minimálne. V návrhu oddeľujeme plochy živočíšnej a priemyselnej výroby od sídla pásmi izolačnej zelene.

Ohľadom bývania konštatujeme:

- potrebu dopĺňania stavebných prelúk a medzier v zastavanom území
- navrhujeme v zastavanom území lokality pre bývanie na plochách nadmerných záhrad
- navrhujeme mimo zastavaného územia lokality č. 1 až 8 pre bývanie /len č. 7 je pre podnikateľské aktivity./

Zásady využitia územia včítane zmien jeho využitia:

- a1- Podporenie a rozvoj existujúcej nosnej vzťahovej sústavy do kvalitného polarizovaného urbanistického priestoru poskytujúceho obyvateľovi obce rôznorodý vnem prostredia, dominantnosti a vybavenosti.
- a2- Dominantnú pozornosť venovať vybavenostným centráom obce, ktoré bude potrebné dobudovať, rekonštruovať a usilovať o architektonickú kvalitu ich priestorov a objektov.
- a3- Pre primárne vybavenostné centrum nachádzajúce sa v ťažisku obce na ceste III/O5I33 bude potrebné:
 - existujúcu vybavenosť udržiavať, respektívne rekonštruovať
 - vo vyznačených polohách postupne reanimovať obytné plochy na polyfunkčné
 - v nezastavaných plochách vybudovať polyfunkčné zariadenia v súlade s regulatívmi a limitmi.
- a4 - Sekundárne centrá obce nachádzajúce sa v troch polohách vyznačených vo výkresovej časti sa budú rozvíjať v prípade potrieb majiteľov ich pozemkov na

- základe totožných zásad, ako platia pre primárne vybavenostné centrum uvedené v bode a3.
- a5- Obytné plochy obce diferencujeme na plochy vo vybavenostných centrách, plochy pozdĺž cesty III / 05133 a na plochy neoznačené číslom regulatívov a limitov. Pre rozvoj uvedených plôch sú definované regulatívy a limity č 1,2,3,4,6,11,12, ako sú definované aj pre neoznačené plochy /.
- a6- Vo väzbe na nosnú vzťahovú sústavu zvyšné plochy zastavaného územia obce dostávať v prelukách, stupeň polyfunkčnosti zvyšovať smerom k centrám obce, vid' regulatívy a limity popísané v kapitole č. 3.5.
- a7- Navrhujeme zástavbu aj mimo hranice zastavaného územia k I.I. I990 pre funkcie popísané v kapitole č.3.7.
- a8 - V návrhu uvažujeme s novou lokalitou pre cintorín v lokalite starého cintorína pri ceste III/O5I33. Tento cintorín v prípade potreby navrhujeme rozšíriť smerom von zo zastavaného územia.
- a9-. Plochy, ktoré sa nachádzajú vnútri ochranného pásma živočíšnej výroby sú rozsiahle s novou zástavbou rodinných domov. Podľa súčasnej legislatívy túto zónu nemožno dopĺňať o výstavbu ďalších RD, existujúca zástavba však má nárok na existenciu, resp. možnosť rekonštrukcie. Tokom času je možné, že sa buď zmení charakter výroby v PD, alebo sa zmení legislatíva a uvedená zóna bude môcť byť doplnená aj na voľných parcelách o objekty rodinných domov.
- a10- Zeleň je vhodné dobudovať hlavne v širokom koridore od obecného úradu ku liečebnému ústavu, čím centrum obce získa na kvalite prostredia a ekologickej rovnováhe.
- Ďalej je vhodné venovať starostlivosť rozvoju zelene v ôkol vodnej plochy rybníka v lokalite TITVÁŇ, ktorá má slúžiť na koncodňovú a koncotýždňovú rekreáciu obyvateľov.
- a11 - V lokalite Zagard sa výhľadovo uvažuje o rekreačno – športovej zóne. Dosiaľ plocha slúžila ako les a vinice.

Územie obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok pre využitie jednotlivých plôch a intenzitu ich využitia. Určenie regulácie využitia jednotlivých plôch,

- a/ Ako už bolo spomenuté., obec Veľké Zálužie nemá vhodne umiestnený existujúci areál PD, ktorého ochranné pásmo 500 m od objektov živočíšnej výroby zmrazuje možnosť ďalšej výstavby RD vnútri tohoto územia. Plochy je možné využiť na doterajšiu funkciu, alebo v súlade s regulatívmi a limitmi č. 9 pre remeselnícke služby a podnikateľské aktivity nezhoršujúce štandard obytného prostredia.
- b/ Areál psychiatrickej liečebne napriek mimoriadne bohatej vysokej zeleni z titulu svojej funkcie nie je možné využívať v prospech všetkých obyvateľov, ale len pacientov ústavu.
- c/ Plochy záhrad severozápadne od porážkárne nie je možné využiť pozdĺž cesty

na bývanie z titulu bezprostrednej blízkosti tohoto areálu, ktorý negatívne pôsobí /pachom/ na najbližšie okolie. Je vhodne umiestnený vzhľadom k obci z titulu prevládajúceho smeru vetrov, ktoré idú od severozápadu.

- d/ Obmedzené, resp. zamedzené sú aj možnosti výstavby mimo zastavaného územia obce. Zastavať bude možné len tie lokality mimo súčasnej plochy zastavaného územia, ktoré sa v tejto UPD schvália. Regulácia tejto zástavby vid' kapitolu č. 3.5.

Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania územia riešeného doplnkom č.1 kÚPN-O

Východiská riešenia v súlade s územným plánom

- a/ Rešpektujú sa ochranné hranice všetkých druhov
- b/ Rešpektuje sa pri návrhu lokalít životné prostredie, ekologická stabilita územia a potenciál existujúcich plôch vzrastlej zelene
- c/ Využíva sa existujúci potenciál dopravnej a technickej infraštruktúry potiaľ, kým jeho kapacita pre návrh lokalít postačuje. Pokiaľ nie, navrhujú sa nové riešenia
- d/ Návrh lokalít nesmie negatívne ovplyvňovať zastavané územie obce a jeho obytnú zónu

Navrhovaná urbanistická koncepcia riešená doplnkom č.1 k ÚPN-O

Platný schválený ÚPN-O Veľké Zálužie bol vyhotovený v roku 2000. Napriek tomu, že uvažoval s ôsmimi lokalitami mimo zastavaného územia pre rozvoj bývania a pracovných príležitostí, životné tempo a zmeny spoločenského života /vstup SR do Európskej únie, možnosť uchádzať sa o príspevky z rôznych jej fondov, záujem a príchod zahraničných investorov/ prinášajú požiadavky na ďalšie plochy pre rozvoj pracovných príležitostí.

V zásade sa pri riešení doplnku č.1 k ÚPN-O pokračuje v koncepcii platného ÚPN-O Veľké Zálužie.

Novonavrhované lokality A, D a E budú slúžiť pre výrobu, sklady a dopravnú infraštruktúru. Boli situované s možnosťou optimálne ich začleniť do funkčných častí sídla a využiť existujúce inžinierske siete. Navrhli sa po komplexnom posúdení daností územia katastra, jeho životného prostredia, prvkov ekologickej stability, ako aj ostatných atribútov podieľajúcich sa na komplexnosti územia.

Novonavrhované lokality C a F budú slúžiť pre rozvoj obytnej zóny, pre ktorú budú platiť regulatívy z platného ÚPN-O.

Vzťah navrhovanej zástavby k existujúcej riešeného doplnkom č.1 k ÚPN-O

Zástavba lokalít C a F sa prirodzeným výrazom bezproblémovo priradí k existujúcej obytnej zástavbe. Ustrážia to aj regulatívy zástavby z ÚPN-O.

Lokality A, D a E výrobného charakteru sú priestorove oddelené od existujúcej zástavby, preto nie je nutné špeciálne definovať požiadavky na ich architektonické riešenie. Skôr v časti regulatívov –v záväznej časti- definujeme požiadavky na vlastnosti týchto lokalít, aby nevplývali negatívne na obytnú zónu obce.

Výškové usporiadanie navrhovanej zástavby riešeného územia doplnkom č.1 k ÚPN-O

Nie je nutné definovať exaktne výškové usporiadanie navrhovanej zástavby. Výškové relácie zástavby lokalít Ca F sú definované v regulatívoch ÚPN-O, vychádzajú z parametrov zástavby rodinnými domami. Výškové

relácie zástavby lokalít A, D a E budú vychádzať z potrieb výroby, nemali by presiahnuť v hmotách objektov výšku cca 4 podlažnej zástavby, čo predstavuje asi 12 až 15 metrov.

A2.5.2. Vymedzenie potrieb bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie, výroby, dopravy, zelene, a ostatných plôch

Existujúce plochy bývania sú umiestnené v zastavanom území obce ohraničenom hranicou zastavaného územia k 1.1.1990. Navrhované plochy pre bývanie sú okrem zastavania prelúk vnútri obce a využitia vnútorných rezerv aj na novonavrhovaných plochách. Tie sú zväčša mimo hranice zastavaného územia. Sú to tieto plochy:

Lokalita 1J	12 RD	36 obyvateľov
Lokalita 2	18 RD	54 obyvateľov
Lokalita 3F	22 RD	66 obyvateľov
Lokalita 4H	58 RD	174 obyvateľov
Lokalita 5G	56 RD	168 obyvateľov
Lokalita 6	33 RD	99 obyvateľov
Lokalita 8	9 RD	27 obyvateľov
Lokalita C	76 RD	228 obyvateľov
Lokalita K	6 RD	18 obyvateľov
Súčet	290 RD	870 obyvateľov

Na týchto plochách sa bude rozvíjať len bývanie formou IBV, občianska vybavenosť je doporučovaná pre rozvoj hlavne v primárnom centre obce, v jeho troch sekundárnych centrách a v centrálnej obecnej zóne.

Výroba živočíšna sa bude rozvíjať na ploche súčasného PD za podmienok definovaných v regulatívoch a limitoch.

Priemyselná výroba sa bude rozvíjať v týchto lokalitách:

- existujúci areál SKIPPY – výroba nábytku

lokalita 3 F - na Lúčnej ceste po oboch stranách, funkcia bývania

lokalita 7 - územie medzi jarockou cestou a plochou porážkárne s brusiarňou a výrobou rozvádzačov, funkcia pre rozvoj podnikateľských aktivít

lokalita A - západne od sídla, priemyselný park

lokalita D - severne od sídla za cestou 1. Triedy, depo nákladnej dopravy, jednoduchá výroba

lokalita E - severne od Skippy, sklady, nenáročná výroba

lokalita 9 - plocha pre rozvoj podnikateľských aktivít

lokalita 10 - veterný park č.1

lokalita 11 - veterný park č.2

lokalita 12 - rekreácia a šport s prípadným využívaním termálneho vrtu

Pre existenciu lokality D, resp. jej komunikačné napojenie je potrebná na výstavbu cesty pre spojenie lokality D s mimoúrovňovou križovatkou pri Bábe

A2.5.3. Zásady ochrany a využitia kultúrnohistorických a prírodných hodnôt

K chráneným objektom počítame:

a- ampírový kaštieľ zo začiatku 19. storočia

b- rímsko-katolícky kostol Všetichsvätých - barokovoklasický z roku 1769, s obnovenou vežou v roku 1860

c- synagóga z roku 1861 prestavaná v roku 1945

- d- mariánsky stĺp s barokovou sochou z 18. storočia
- e- prícestná socha sv. Jána Nepomuka z roku 1756
- f- barokový kríž pri ceste z roku 1753
- g- prírodný park v areále psychiatrickej liečebne a všetky okrasné dreviny s kmeňom väčším v prsnej výške, než 50 cm

Uvedené kultúrne pamiatky v KR ÚPN-O rešpektujeme a začleňujeme do navrhovanej urbanistickej štruktúry ako dôležitý identifikačný prvok kvality, vzácnosti a jedinečnosti prostredia

A2.6. Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území

Návrh organizácie a využitia územia členeného na polyfunkčné územia a monofunkčné plochy s opisom vhodnosti a prístupnosti jednotlivých činností

Ohraničiť výsostne monofunkčnú pochu v obci nie je možné ani výhľadovo, pretože pri rešpektovaní podnikateľských aktivít tieto môžu monofunkčné plochy doplniť ďalšími funkciami k všestrannej spokojnosti. Preto v tejto kapitole skôr rozlíšime lokality, kde sa polyfunkcie priam žiadajú a lokality, kde na polyfunkcie nie sú nároky.

Polyfunkčné územia

- b1- V primárnom a sekundárnom vybavenostnom centre doporučujeme polyfunkčné územie pozostávajúce z centrotvorných aktivít a bývania. Nie sú vhodné výrobné hlučné, prašné aktivity, ani živočíšna výroba. Predpokladáme, že postupom času sa bude funkcia mnohých zariadení meniť na základe trhového mechanizmu a podnikateľských zámerov závislých na prosperite.
- b2- Zástavba mimo centier obce priľahlá k ceste III/O5I33/ je zväčša obytná. Prípustné sú funkcie vybavenosti, ktoré sú doplnkové k centráram.
- b3- Zástavba územia obce nespádajúca pod popis bodu b1a b2 má omnoho vyšší stupeň obytnej monofunkčnosti, avšak aj tu uvažujeme s možnosťou doplnkovej vybavenosti, s remeselníckymi službami, ktoré nezaťažia obytné územie o prach, hluk a iné znečistenia, respektívne rušivé prvky.

Monofunkčné územia

Monofunkčné plochy sídelného útvaru sú hlavne tieto:

- c1 - areál živočíšnej výroby
- c2 - plochy športovorekreačné podľa návrhu v komplexnom urbanistickom návrhu.
- c3 - plochy cintorínov
- c4- plochy pod číslom limitov a regulatívov 7 a 8, ktoré zahŕňajú priemyselnú výrobu, sklady, remeselnícke služby a pod.
- c5 - plocha čistiarne odpadových vôd

- c6 - areál psychiatrickej liečebne je tiež monofunkčný, aj keď prítomnosť bohatej zelene vylepšuje imidž obce, kvalitu životného prostredia, a ekologickú rovnováhu.
- c7 - plochy verejnej zelene budované v súlade s koncepciou ekológie životného prostredia.

A2.6.1. Základné rozvrhnutie funkcií v riešenom území, prevádzkových a komunikačných väzieb, na území obce

O nosnej vzťahovej sústave obce už bolo písané . V tejto kapitole uvádzame novonavrhané lokality pre rozvoj hlavne bývania a výroby.

- lokality 1J - v juhozápadnej časti obce pri Hlavnrj ceste, funkcia bývania
- lokality 2 - na navrhovanej odbočke z Vodnej cesty, funkcia bývania
- lokality 3 F - na Lúčnej ceste po oboch stranách, funkcia bývania
- lokality 4H - plocha k zástavbe medzi Rapackou a Veľkou Urbánkovou cestou s obostavaním Agátovej cesty, funkcia bývania
- lokality 5G - návrh pokračovania cesty Dubina, funkcia bývania
- lokality 6 - na juhozápadnej strane Jarockej cesty, funkcia bývania
- lokality 7 - územie medzi jarockou cestou a plochou porážkárne s brusiarňou a výrobou rozvádzačov, funkcia pre rozvoj podnikateľských aktivít
- lokality 8 - územie severnej časti obce severovýchodne od areálu SKIPPY, funkcia bývania
- lokality A - západne od sídla, priemyselný park
- lokality C - severovýchodne od sídla, smerom na Titváň, obytná funkcia
- lokality D - severne od sídla za cestou 1. Triedy, depo nákladnej dopravy, jednoduchá výroba
- lokality E - severne od Skippy, sklady, nenáročná výroba
- lokality K - južná časť sídla, bývanie
- lokality 9 - v južnej časti obce medzi vodnými kanálmi, areálom ČOV a obcou
- lokality 10 - na západnej strane zastavaného územia obce
- lokality 11 - medzi lokalitou č. 10 a lokalitou A
- lokality 12 - lokality Zagard
- lokality bez označenia – potrebná na výstavbu cesty pre spojenie lokality D s mimoúrovňovou križovatkou pri Bábě

A2.6.2. Vymedzenie častí územia pre riešenie vo väčšej podrobnosti – v územnom pláne zóny

Územný plán obce sa vyhotovuje v podrobnosti požadovanej Vyhláškou č.55 z roku 2001. Problematika sa v ňom pojednáva v plochách územia. Územný plán zóny je podrobnejšia územnoplánovacia dokumentácia, už sa musí riešiť objektovo. Takáto územnoplánovacia dokumentácia nebola objednaná a ani sa nejaví potreba ju objednať.

A2.7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

Sociálna infraštruktúra a občianske vybavenie

A2.7.1. Konceptcia rozvoja sociálnej infraštruktúry

Nárastom obyvateľstva rastie potreba na kvalitu a vyššiu úroveň sociálnej infraštruktúry. Tento vzťah počtu obyvateľov a sociálnej infraštruktúry musí byť proporčný a vzájomne závislý. Nie je možné, ani potrebné vopred postaviť školu, škôlku v očakávaní nárastu obyvateľstva. Operatívne je potrebné kvantifikačne situáciu riešiť počas procesu zvyšovania populácie. Čo je možné priebežne je zvyšovať kvalitu sociálnej infraštruktúry. Zabezpečiť vhodné priestory a personál škôlke, základnej škole, kultúrnemu domu, domu dôchodcov, psychiatrickej liečebni, klubom mládeže a dôchodcov. Ak sa v budúcnosti bude javiť potreba kvantitatívnej zmeny, obec sa správnym rozhodnutím postaví čelom k riešeniu. Príklad riešenia je aj priamo v obci, kde sa objekt škôlky dal v prospech základnej školy.

Taktiež v ostatných sídlach sa situácia rieši preskupovaním funkcií do existujúcich stavebných objektov.

A2.7.2. Konceptcia rozvoja občianskej vybavenosti /obchod a verejné služby, ostatná vybavenosť/

V súčasnosti neplatia žiadne technicko ekonomické ukazovatele alebo normatívy, ktoré by obec pri dimenzovaní jednotlivých druhov vybavenosti musela dodržiavať. Je potrebné riadiť sa potrebami a možnosťami obce. Ohľadom koncepcie rozvoja konštatujeme, že je potrebné podporovať výstavbu občianskeho vybavenia v primárnom vybavenostnom centre, v troch sekundárnych centrách, v centrálnej obecnej zóne. Je možné ju povoľovať aj mimo uvedených centier, ale len v zmysle regulatívov a limitov, ktoré sú v záväznej časti ÚPN-O.

A2.7.3. Návrh na lokalizáciu centier vybavenosti

V princípe priestorové usporiadanie územia obce už bolo načrtnuté v kapitole, kde sa opisuje základná urbanistická koncepcia obce.

V kocke ju rekapitulujeme ako organizovanú zostavu usporiadaných funkčných zložiek územia, ktoré vytvárajú harmonicky fungujúci celok - komplexné životné prostredie so všetkými svojimi atribútmi. Základom priestorového usporiadania územia obce je jej nosná vzťahová sústava. Čo ju definuje?

- a/ jasný komunikačný skelet s premyslenou hierarchiou komunikačných koridorov
/viď kapitolu - Dopravné riešenie/
- b/ V logickej a zákonitej polohe voči sídlu a jej komunikačnému skeletu poloha primárneho vybavenostného centra a troch sekundárnych vybavenostných centier
- c/ Ako prirodzená, avšak špecifická danosť obce je definovaná a rozvíjaná tzv.obecná centrálna zóna
- d/ Uvedené vybavenostné póly sú zasadené do obytného prostredia. Po obvode sídla sú rozložené existujúce, ako aj navrhované zariadenia pracovných príležitostí primárneho a sekundárneho sektoru.

Územný plán obce síce stanovuje koncepciu rozvoja na 20 rokov, ale ani za takýto čas sa principiálne nedá výrazne zmeniť urbanistická štruktúra sídelného útvaru. Spolupôsobí tu aj aspekt ceny poľnohospodárskeho pôdneho fondu, ktorý limituje možnosť obce zastavovať územie za hranicou zastavaného územia k l. l. 1990 a aspekt majetkových vzťahov v obci, ktoré je nutné rešpektovať.

V póloch - centrách nosnej vzťahovej sústavy obce bude prebiehať najintenzívnejší dopravný a spoločenský ruch. Zvyšné územie bude úmerne so vzdialenosťou k popísanému skeletu získavať na intimitu, tichosti, kvalite čistej obytnej zóny.

Nie je nutné definovať v obci výlučne monofunkčné plochy. Regulatívy a limity uvedené v kapitole č. 3.5. určujú každej zóne v obci určité obmedzenia, pravidlá výstavby, ale tie sú konštruované vedome s vôľou, v rámci ktorej sa bude obec sama rozhodovať o ďalšej výstavbe.

Z aspektu podporovania podnikateľských aktivít nie je taká zóna v obci, kde by nemohla byť umiestnená určitá prijateľná podnikateľská aktivita. Preto základný nástroj pre rozhodovanie o umiestňovaní toho ktorého druhu zástavby sú práve regulatívy a limity, ktoré po schválení obecnou samosprávou budú záväzné.

Vnútri obce pôsobia vybavenostné centrá, výrobné aktivity sú zase rozložené po jej obvode tak, aby negatívne vplyvy na zónu bývania boli minimálne. V návrhu oddeľujeme plochy živočíšnej a priemyselnej výroby od sídla pásmi izolačnej zelene.

Ohľadom bývania konštatujeme:

- potrebu dopĺňania stavebných prelúk a medzier v zastavanom území
- navrhujeme v zastavanom území lokality pre bývanie na plochách nadmerných záhrad
- navrhujeme mimo zastavaného územia lokality č. 1 až 8 pre bývanie /len č. 7 je pre podnikateľské aktivity./

A2.7.4. Kapacity a štruktúra zariadení

Kapacity a štruktúra zariadení sa budú rozvíjať na základe trhu, výhodnosti a podnikateľských aktivít. Preto ich dimenzovanie nepovažujeme za podstatné ani potrebné. Definujeme však plochy potrebné pre rozvoj mimo zastavaného územia obce.

Nároky na plochy mimo zastavaného územia obce

V návrhu riešenia ÚPN-o Veľké Zálužie predkladáme návrh na využitie plôch, ktoré doporučujeme pripojiť k zastavanému územiu obce ohraničeného čiarou zastavaného územia obce k l. l. 1990. Tieto plochy sa aj naďalej budú nachádzať mimo uvedeného ohraničeného územia, lebo uvedená čiara je zhotoviteľom nemeniteľná.

V tejto kapitole definujeme tieto plochy s tým, že ich funkcie, limity a regulatívy sú určené v samostatnej kapitole . a ich výmery a ďalšie podrobnosti a údaje v časti "Vyhodnotenie predpokladaného záberu PPF".

Sú to nasledovné plochy :

lokality 1J	- v juhozápadnej časti obce pri Hlavnrj ceste, funkcia bývania
lokality 2	- na navrhovanej odbočke z Vodnej cesty, funkcia bývania
lokality 3 F	- na Lúčnej ceste po oboch stranách, funkcia bývania
lokality 4H	- plocha k zástavbe medzi Rapackou a Veľkou Urbánkovou cestou s obostavaním Agátovej cesty, funkcia bývania
lokality 5G	- návrh pokračovania cesty Dubina, funkcia bývania
lokality 6	- na juhozápadnej strane Jarockej cesty, funkcia bývania

- lokalita 7 - územie medzi jarockou cestou a plochou porážkárne s brusiarňou a výrobou rozvádzačov, funkcia pre rozvoj podnikateľských aktivít
- lokalita 8 - územie severnej časti obce severovýchodne od areálu SKIPPY, funkcia bývania
- lokalita A - západne od sídla, priemyselný park
- lokalita C - severovýchodne od sídla, smerom na Titváň, obytná funkcia
- lokalita D - severne od sídla za cestou 1. Triedy, depo nákladnej dopravy, jednoduchá výroba
- lokalita E - severne od Skippy, sklady, nenáročná výroba
- lokalita K - južná časť sídla, bývanie
- lokalita 9 - v južnej časti obce medzi vodnými kanálmi, areálom ČOV a obcou
- lokalita 10 - na západnej strane zastavaného územia obce
- lokalita 11 - medzi lokalitou č. 10 a lokalitou A
- lokalita 12 - lokalita Zagard

lokalita bez označenia – potrebná na výstavbu cesty pre spojenie lokality D s mimoúrovňovou križovatkou pri Bábě

Realizovaním navrhovaných lokalít v obci, ktoré boli predmetom tohoto doplnku k ÚPN-O sa vylepšia rozvojové predpoklady obce získaním nových početných pracovných príležitostí. /Vid' tabuľku/ Tým bude narastať aj potreba plôch na bývanie, ktoré pomáha okrem plôch definovaných v ÚPN-O saturovať aj navrhovaná lokalita C a F. Aj ich kapacity sú uvedené v tabuľke.

Výrobné územia

A2.7.5. Konceptia rozvoja hospodárskej základne /priemyselná výroba, poľnohospodárska výroba, lesné hospodárstvo, stavebníctvo, remeslá, skladové hospodárstvo, cestovný ruch/

Plochy, v ktorých sa v ÚPN-SÚ uvažuje s výrobou:

- g1- existujúci areál živočíšnej výroby PD
- g2- existujúce plochy výroby pod číslom regulatívov 7
Tieto areály sú dva. Jeden je na juhovýchode, druhý na severe sídla.
- g3- navrhovaná plocha pod číslom 8 regulatívov a limitov.
Nachádza sa v juhovýchodnej časti sídla.
- g5- novonavrhovaná lokalita A pre 570 pracovných príležitostí na 72 ha územia. Druh výroby nie je definovaný, čaká sa na ponuky zo strany investorov.
- g6- lokalita D , v ktorej na 19 ha územia navrhujeme depo nákladných vozidiel a výrobné plochy
- g7- lokalita E, na 12 ha územia sa môže rozvíjať výroba a sklady, kapacita cca 96 pracovných miest
- g8 - lokalita č.9, kde sa počíta s cca 20 pracovnými miestami na ploche 2.32 ha
- g9 - lokalita č. 10 a 11 - uvažuje sa tu s umiestnením dvoch veterných parkov

Existujúce prevádzky výroby sú podrobnejšie opísané v PaR obce vypracovaných v roku 1994. Druhy a kapacity navrhovaných druhov výroby limitujú len regulatívy a limity definované v záväznej časti územného plánu.. Ostatné sa môže meniť na základe mechanizmu trhu, podnikateľských potrieb a finančných možností prevádzkovateľov výroby. Pre existujúce druhy výroby sú navrhnuté ochranné pásma definované v kapitole o ochranných pásmach.

A2.7.6. Potreba nových plôch, resp. reštrukturalizácie existujúcich plôch pre rozvoj hospodárskej základne a ich lokalizácia

V rámci KR pre ÚPN-O navrhujeme rozvoj na týchto plochách mimo zastavaného územia :

- lokalita 1J - v juhozápadnej časti obce pri Hlavnrj ceste, funkcia bývania
- lokalita 2 - na navrhovanej odbočke z Vodnej cesty, funkcia bývania
- lokalita 3 F - na Lúčnej ceste po oboch stranách, funkcia bývania
- lokalita 4H - plocha k zástavbe medzi Rapackou a Veľkou Urbánkovou cestou s obostavaním Agátovej cesty, funkcia bývania
- lokalita 5G - návrh pokračovania cesty Dubina, funkcia bývania
- lokalita 6 - na juhozápadnej strane Jarockej cesty, funkcia bývania
- lokalita 7 - územie medzi jarockou cestou a plochou porážkárne s brusiarňou a výrobou rozvádzačov, funkcia pre rozvoj podnikateľských aktivít
- lokalita 8 - územie severnej časti obce severovýchodne od areálu SKIPPY, funkcia bývania
- lokalita A - západne od sídla, priemyselný park
- lokalita C - severovýchodne od sídla, smerom na Titváň, obytná funkcia
- lokalita D - severne od sídla za cestou 1. Triedy, depo nákladnej dopravy, jednoduchá výroba
- lokalita E - severne od Skippy, sklady, nenáročná výroba
- lokalita K - južná časť sídla, bývanie
- lokalita 9 - v južnej časti obce medzi vodnými kanálmi, areálom ČOV a obcou

- lokalita 10 - na západnej strane zastavaného územia obce
 lokalita 11 - medzi lokalitou č. 10 a lokalitou A
 lokalita 12 - lokalita Zagard
 lokalita bez označenia – potrebná na výstavbu cesty pre spojenie lokality D s mimoúrovňovou križovatkou pri Bába, ako aj lokalita pre výstavbu cesty do Alekšínec

A2.7.7. Návrh na vymiestňovanie škodlivých prevádzok výroby a stanovenie ochranných pásiem

Škodlivé prevádzky sa v katastri obce nenachádzajú. Sú však také, ktoré svojou prevádzkou negatívne ovplyvňujú obytnú zónu zápachom, alebo znečisťovaním komunikácie.

Typickým príkladom je areál Poľnohospodárskeho družstva. Jeho 500 metrové ochranné pásmo výrazne zasahuje do obytnej zóny. Opatrenia, ktoré je nutné realizovať:

- nepribližovať živočíšnu výrobu k obytnej zóne
- z krajných polôh areálu podľa výkresovej časti postupne vymiestniť živočíšnu výrobu
- medzi obytňou zónou a živočíšnou výrobou budovať izolačnú zeleň

Problematicky je na tom areál firmy HSH – porážkárň hydiny. Ich areál sa priamo dotýka obytnej zóny. Opatrenia, ktoré navrhujeme:

- dbať na dobrý stav a inovovanie existujúcich technológií s cieľom zamedziť, alebo výrazne znížiť zápach z prevádzok
- nové výrobné objekty budovať na odvrátenej strane od obytnej zóny, za súhlasu s orgánmi hygieny a stavebného úradu
- perspektívne sa orientovať na výrobu v inom bezproblémovom území

A2.7.8. Štruktúra hospodárskej základne po zohľadnení plánovaných a uvažovaných zámerov

Aj výhľadovo sa bude v obci vyvíjať ako živočíšna výroba, tak aj výroba priemyselná.

- g1- existujúci areál živočíšnej výroby PD
- g2- existujúce plochy výroby pod číslom regulatívov 7
Tieto areály sú dva. Jeden je na juhovýchode, druhý na severe sídla.
- g3- navrhovaná plocha pod číslom 8 regulatívov a limitov.
Nachádza sa v juhovýchodnej časti sídla.
- g5- novonavrhovaná lokalita A pre 570 pracovných príležitostí na 72 ha územia. Druh výroby nie je definovaný, čaká sa na ponuky zo strany investorov.
- g6- lokalita D , v ktorej na 19 ha územia navrhujeme depo nákladných vozidiel a výrobné plochy
- g7- lokalita E, na 12 ha územia sa môže rozvíjať výroba a sklady, kapacita cca 96 pracovných miest
- g8 - lokalita č.9, kde sa počíta s cca 20 pracovnými miestami na ploche 2.32 ha
- g9 - lokalita č. 10 a 11 - uvažuje sa tu s umiestnením dvoch veterných parkov

Presnejšie sa nedá definovať štruktúra hospodárskej základne, bude sa odvíjať od konkrétnych investorov, ktorých obec mieni získať kvalitnou prípravou navrhovaných lokalít.

Rekreácia, cestovný ruch, kúpeľníctvo

A2.7.9. Konceptia rozvoja cestovného ruchu, rekreácie, kúpeľníctva a športu

Obec Veľké Zálužie má primerane vhodné podmienky na rekreovanie sa svojich obyvateľov. Uvažujeme s nasledovnými typmi rekreácie:

Koncodňová rekreácia

A

Na športových plochách obce vo dvoch lokalitách /futbalový štadión s príslušnými plochami a lokalita pri základnej škole. /

B

V centrálnej obecnej zóne medzi Obecným úradom a Psychiatrickou liečebňou je atraktívne prostredie na prechádzky. Tento priestor je svojou vysokou zeleňou a priestranosťou mimoriadne vhodný.

C

Pri vodnej ploche v lokalite Titváň. Táto plocha po prerokovaní s obecnou samosprávou bude pripravovaná na koncodňovú a koncotýždňovú rekreáciu. Bude sa na nej môcť venovať prechádzkam, víkendovému pobytu rodín s deťmi, piknikom, sezónnemu rybolovu a pod.

D

Navrhli sme systém cyklistických a peších trás, ktoré vedieme atraktivitami nielen katastrálneho územia Veľké Zálužie, ale aj katastrálnych území Bábu, Rumanovej, Lehoty a Jarku.

E

V navrhovanej lokalite č.12 sa výhľadovo uvažuje s rekreačnou funkciou, športovými aktivitami a prípadným využitím existujúceho termálneho vrtu.

Koncotýždňová rekreácia

Môže sa rozvíjať v intenciách bodu C , D a E koncodňovej rekreácie.

Sezónna rekreácia

Jej možnosti sú podobné, ako možnosti jadra regiónu Nitra. Najbližší je masív Tribeča. Prijateľná je aj dostupnosť do Štiavnických hôr. Obec má mimoriadne vhodnú dostupnosť k vodnej nádrži Kráľová, ktorá je na rieke Váhu južne od Serede pri obciach Váhovce, Šoporňa a Dlhá nad Váhom. Tu je priaznivá príležitosť na pestovanie Windsurfingu, pobytu pri vode rybolovu, člnkovaniu a podobne. Dochádzková vzdialenosť k vodnej ploche z Veľkého Zálužia je asi 15 km.

A2.8. Vymedzenie zastavaného územia obce

A2.8.1. Súčasné zastavané územie

Je definované hranicou zastavaného územia k 1.1.1990. Je charakteristické svojou kompaktnosťou až na dve výnimky. Od jeho celistvého územia sú oddelené dve lokality obohané samostatnou hranicou zastavaného územia. Prvou lokalitou je areál PD a druhou lokalita Titváň.

A2.8.2. Navrhované územie na zástavbu

Oproti súčasnému stavu zastavaného územia navrhujeme rozvoj obce aj na nových lokalitách, ktoré sú zoradené a uvedené v tabuľke v kapitole 2.7.10. Napriek tomu, že už boli viackrát v textovej časti spomenuté, predmet tejto kapitoly núti ich opätovne uviesť:

lokalita1J	- v juhozápadnej časti obce pri Hlavnrj ceste, funkcia bývania
lokalita 2	- na navrhovanej odbočke z Vodnej cesty, funkcia bývania
lokalita 3 F	- na Lúčnej ceste po oboch stranách, funkcia bývania
lokalita 4H	- plocha k zástavbe medzi Rapackou a Veľkou Urbánkovou cestou s obostavaním Agátovej cesty, funkcia bývania

- lokalita 5G - návrh pokračovania cesty Dubina, funkcia bývania
- lokalita 6 - na juhozápadnej strane Jarockej cesty, funkcia bývania
- lokalita 7 - územie medzi jarockou cestou a plochou porážkárne s brusiarňou a výrobou rozvádzačov, funkcia pre rozvoj podnikateľských aktivít
- lokalita 8 - územie severnej časti obce severovýchodne od areálu SKIPPY, funkcia bývania
- lokalita A - západne od sídla, priemyselný park
- lokalita C - severovýchodne od sídla, smerom na Titváň, obytná funkcia
- lokalita D - severne od sídla za cestou 1. Triedy, depo nákladnej dopravy, jednoduchá výroba
- lokalita E - severne od Skippy, sklady, nenáročná výroba
- lokalita K - južná časť sídla, bývanie
- lokalita 9 - v južnej časti obce medzi vodnými kanálmi, areálom ČOV a obcou
- lokalita 10 - na západnej strane zastavaného územia obce
- lokalita 11 - medzi lokalitou č. 10 a lokalitou A
- lokalita 12 - lokalita Zagard
- lokalita bez označenia – potrebná na výstavbu cesty pre spojenie lokality D s mimoúrovňovou križovatkou pri Bábe, ako aj lokalita pre výstavbu cesty do Alekšíniec

A2.9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

- od objektov živočíšnej výroby PD 500 m
- od cesty 1. triedy 75 m od osi krajného jazdného pruhu
- od cesty 3. triedy 20 m od osi krajného jazdného pruhu
- od cintorína 50 m, keďže obec už má vybudovaný vodovod.
- od 22kV vedenia 10 m od krajného vodiča
- od porážkárne HSH 100 m od objektov s výrobnou produkciou
- od ČOV 100 m

Návrhom lokalít A, C, D, E a F s ich funkčným využitím nevznikajú nové ochranné pásma oproti platnému ÚPN-O.

A2.10. Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

K záujmom obrany štátu sa písomne vyjadril Letecký úrad Slovenskej republiky – odbor letísk 15.9.2004. K stavbám vyšším ako 100 metrov, alebo 30 metrov na vyvýšeninách sa musí vyjadriť táto inštitúcia. V rámci ÚPN-O však k návrhu takýchto stavieb nedôjde.

K strategickým produktovodom sa písomne vyjadril aj Transpetrol dňa 23.8.2004 a Slovenský plynárenský priemysel dňa 23.9.2004. Všetky nimi zakreslené trasy produktovodov a plynovodov sme zakreslili aj do výkresovej časti Úpn-O a rešpektujeme ich.

Ministerstvo obrany SR má zvláštne územné požiadavky, ktoré definuje listom zo dňa 29.9.2004. Požadujú zachovať vojenský objekt na Tizardovom vrchu a rešpektovať jeho ochranné pásmo 1km a 3 km. Zhotoviteľ ÚPN-O podriadil tejto požiadavke.

A2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny

Táto kapitola bola vyhotovená v rámci spoločného územného plánu obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota a Rumanová. Krajinný – ekologický plán bol vyhotovený celistvo pre celé územie. Keďže opatrenia pre ochranu prírody sú v ňom usporiadané hierarchicky a označené číselnými kódmi, v rámci dodržania hierarchie tieto číselné kódy ponechávame. Nebudú v konflikte s číselnými kódmi ostatných kapitol, lebo tie sú začínané písmenom A. Taktiež prikladáme opatrenia aj týkajúce sa ostatného územia mikroregiónu, pretože úzko súvisia s katastrom Veľkého Zálužia a ich prírodný potenciál je spolupôsobiaci a vzájomne prepojený.

8.4.1. Opatrenia na predchádzanie erózie pôdy

Plocha riešeného územia je zatiaľ nenáchylná na veternú eróziu a stredne náchylná na eróziu vodnú. Obsah humusu by sa mal teda udržiavať prinajmenšom na súčasnej úrovni. Kvôli tomu je potrebné:

- prehodnotiť oševné plány a podľa možnosti nahradiť silážne plodiny plodinami poskytujúcimi po rozklade svojich zvyškov tmavý humus,
- prehodnotiť spôsob výživy hospodárskych zvierat z hľadiska dostatku sena a kŕmnej repy v kŕmnej dávke,
- maštalný chov prežúvavcov nahradiť podľa možnosti chovom pastevným a pokiaľ možno na zavlažovaných pasienkoch,
- udržať minimálne zaťaženie ornej pôdy prežúvavcami.
- prehodnotiť veľkosť parciel ornej pôdy, ich orientáciu vzhľadom na sklon svahu,
- na kritických lokalitách prerušiť súvislé svahy a zriadiť súbežne s vrstevnicami zasakovacie pásy, najlepšie spojené s výsadbou drevín.

8.4.2. Opatrenia proti šíreniu invázných druhov rastlín

- Nenechávať ležať ladom na PPF a ani v intraviláne.
- Pozemky neobrábané aspoň 2x za vegetačnú sezónu skosiť pred vysemenením invázných druhov bylín.
- Naletené druhy invázných drevín ničiť mechanicky i chemicky.

8.4.3. Opatrenia proti znečisťovaniu vody

- Zabezpečiť vodotesnosť žúmp.
- Racionalizovať používanie agrochemikálií.
- Rešpektovať ochranné pásma vodných tokov (neorať a nepoužívať v nich chemikálie),
- na čerpanie rastlinných živín zo znečistených spodných vôd využívať hlbokokoreniace rastliny – lucernu a dreviny.

8.4.4. Opatrenia proti znečisťovaniu vzduchu

- Orientovať umiestňovanie nových zdrojov znečisťovania vzduchu tak, aby sa tieto nenachádzali na náveternej strane sídiel.
- Medzi jestvujúce zdroje znečistenia a obytné zóny umiestniť dostatočne široké enklávy vysokej zelene s posilnenou hygienickou funkciou.

8.4.5. Opatrenia na zabezpečenie dostatku vody v krajine

Pre prípad dlhotrvajúcich období sucha a existenčného zabezpečenia podnikateľov na pôde:

- Zvážiť výstavbu ďalších vodných nádrží a veľkoplošných závlah.

- Zvážiť potrebu revitalizácie skanalizovaných vodných tokov.
- Zvážiť potrebu zalesnenia na úkor ornej pôdy.

8.5. Stanovenie opatrení na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity.

8.5.1. Návrhy ekologizačných opatrení v základných prvkoch ÚSES.

8.5.1.1. Biocentrá

8.5.1.1.1. Biskupský háj (BcR č. 1.).

- Vytypovať vhodnú lokalitu, vyhlásiť územnú ochranu v 5. stupni ako nad jadrom biocentra o výmere najmenej 10 ha a postupne v nej uskutočniť primerané ekologizačné zásahy na urýchlenie sukcesie (výberkovou ťažbou nevhodných druhov drevín a podsádzaním druhov vhodných).
- Zabezpečiť neprístupnosť jadra BC pre agát biely jeho monitoringom a efektívnym ničením.
- Na zostávajúcich plochách biocentra ekologizovať hospodárske postupy.
- Maloplošné trvalé trávne porasty udržiavať v pôvodnej forme a chrániť ich pred zarastením agátom.
- Rozšíriť LPF 20 m za vodné toky na úkor ornej pôdy a zalesniť vhodnými druhmi drevín.

8.5.1.1.2. Hrabina (BcR č. 2.)

- Zabezpečiť postupnú výmenu agáta bieleho za domáce druhy drevín.

8.5.1.1.3. – Berbecín (BcR č.3.)

- Postupne vymeniť nepôvodné druhy drevín za druhy pôvodné.
- Zabezpečiť postupnú výmenu agáta bieleho za domáce druhy drevín.

8.5.1.1.4. – Kezidomby (BcR č. 4.)

- Zabezpečiť postupnú výmenu agáta bieleho za pôvodné druhy drevín.
- Zabezpečiť trasy pre šírenie bioty naprieč diaľnicou (podchodom a nadjazdom).

8.5.1.1.5. – Tizardov (BcR č. 5.)

- Nepôvodné druhy drevín postupne nahrádzať druhmi pôvodnými.
- Zabezpečiť postupnú výmenu agáta bieleho za pôvodné druhy drevín.
- Vyčleniť najmenej 10 ha enklávu obklopenú lesom a porastenú prírodou blízkym druhovým zložením drevín na premenu na jadro biocentra, urýchliť v nej vhodnými zásahmi sukcesiu a vyhlásiť územnú ochranu 5. stupňa.
- Rozšíriť LPF 20 m za potok Geňov.

8.5.1.1.6. Ritkáš (BcR č. 6.)

- Zabezpečiť postupnú výmenu agáta bieleho za pôvodné druhy drevín.

8.5.1.1.7. Bábsky les (BcR č. 7.)

- Rozšíriť jestvujúcu rezerváciu najmenej o biokoridor kvality biokoridoru regionálneho významu a spojiť ním jestvujúce dve navzájom oddelené enklávy rezervácie. V tomto biokoridore urýchliť sukcesiu.
- Vykonať účinné opatrenia proti prenikaniu agáta bieleho do lesných porastov.

- Zamedziť vykrádaniu spadnutého dreva z územia rezervácie občanmi okolitých obcí.

8.5.1.1.8. Bartov háj a VN Báb (BcR č. 8.)

- Zabezpečiť postupnú výmenu agáta bieleho za pôvodné druhy drevín.
- Zabezpečiť zákaz vstupu osôb do oblasti vtokovej časti VN od 15.3. do 15.6. bežného roka.

8.5.1.1.9. Starý háj (BcR č.9.)

- Vykonať účinné opatrenia proti vnikaniu agáta bieleho do lesných porastov.

8.5.1.1.10. Lesy (BcR č. 10.)

- Vykonať účinné opatrenia proti vnikaniu agáta bieleho do lesných porastov.

8.5.1.1.11. Vodná nádrž Jarok a pridružené ekologicky hodnotné krajinné segmenty (BcL č. 11.)

- Vo vtokovej časti vodnej nádrže zabezpečiť dostatočnú mieru pokoja pre hniezdiace vtáky od 15.3 do 15.6. bežného roka zákazom vstupu osôb.
- Postupne vymeniť euroamerické topole za pôvodné druhy lužných drevín.
- Na trávnatých porastoch vylúčiť chemizáciu.

8.5.1.1.12. – Úsek Dlhého kanála s pravostrannými prítokmi (BcL. č. 12.)

- Vysadiť na oboch brehoch líniové porasty lužných drevín pôvodných druhov.
- Na ľavom brehu zatrávniť pás ornej pôdy, nepoužívať chémiu a využívať ako kosnú lúku.

8.5.1.1.13. Vodná nádrž Veľké Zálužie (BcL č. 13.)

- Zabezpečiť postupnú výmenu euroamerických topoľov za domáce druhy lužných drevín.
- Ponechať niekoľko stromov euroamerických topoľov na znieť na koreni.
- Zabezpečiť zákaz vstupu osôb do vtokovej časti nádrže v období od 15.3. do 15.6. bežného roka.
- Zabezpečiť občasné kosenie časti trst'ových porastov na ľade.

8.5.1.1.14. Titváň (BcL č. 14.)

- Po okrajoch trst'ového porastu vysadiť alej domácich druhov lužných drevín.
- Euroamerické topole v lesíku postupne vymeniť za domáce druhy lužných drevín.
- Ponechať pritom niekoľko jedincov euroamerického topoľa na znieť na koreni.
- Občas skosiť na ľade menšiu enklávu trst'ového porastu a pokosenú hmotu odstrániť.

8.5.1.1.15. Park Veľké Zálužie (BcL č. 15.)

- Vhodnými zásahmi do korún stromov (hygienický, ozdravný a stabilizačný rez) zabezpečiť u perspektívnych jedincov drevín predĺženie ich životnosti a zároveň ich bezpečnosť pre obyvateľov parku.
- V prehustených častiach odstraňovať predovšetkým jedince nepôdných druhov.
- Podsadiť na vhodných miestach dreviny krovitého poschodia.
- Nepoužívať chémiu.
- Zabezpečiť pred voľným pohybom mačiek a psov.

8.5.1.1.16. Kostolné (BcL č. 16.)

- Plot okolo vyhradeného areálu prispôbiť pre možnosť voľného pohybu živočíchov do veľkosti ježa.
- Nepoužívať chémiu (umelé hnojivá, insekticídy a herbicídy).
- Časť trávnatých porastov ponechávať neskosenú. Na vhodné miesta podsadiť pôvodné druhy drevín.
- Agát biely postupne vymeniť za pôvodné druhy drevín.

8.5.1.1.17. Úsek Bábskeho potoka (BcL č. 17.)

- Na oba brehy podsadiť domáce druhy lužných drevín.
- Na ľavom brehu nahradiť na ploche 1 ha ornú pôdu lúkou (môže slúžiť aj ako detské športové ihrisko).

8.5.1.1.18. Úsek Rumanovského potoka (BcL č. 18.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.1.19. Úsek Rumanovského potoka (BcL č. 19.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.1.20. Park v Rumanovej (BcL č. 20.)

- Ako v prípade 8.5.1.1.15.

8.5.1.1.21. Topoľový lesík pri Rumanovskom potoku (BcL č. 21.)

- Jedince euroamerických topoľov postupne vymieňať za dreviny domácich druhov podsádzaním.
- Niektoré jedince euroamerických topoľov ponechať na zhnitie na koreni.
- Na pravý breh potoka podsadiť domáce druhy lužných drevín.

8.5.1.1.22. Zagard (BcL č. 22.)

- Agát biely postupne vymeniť za domáce druhy drevín.

8.5.1.1.23. Úsek poľnej cesty (BcL č. 23.)

- Na susedných pozemkoch zatrávniť celkom 1 ha ornej pôdy a nepoužívať chémiu.
- Agát biely postupne vymeniť za pôvodné druhy drevín.

8.5.1.1.24. Úsek poľnej cesty (BcL č. 24.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.1.25. Úsek poľnej cesty (BcL č. 25.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.1.26. Úsek poľnej cesty (BcL č. 26.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.1.27. Kebel (BcL č. 27.)

- Postupne z porastov odstrániť agát biely a nahradiť ho domácimi druhmi drevín.
- Zabezpečiť trasy pre šírenie bioty do BcR č. 4. naprieč diaľnicou.

8.5.1.1.28. Veľké cerie (BcL č. 28.)

- Z porastov postupne odstrániť agát biely a nahradiť ho domácimi druhmi drevín.

8.5.1.1.29. Háj BcL č. 29.)

- Z porastov postupne odstrániť agát biely a nahradiť ho domácimi druhmi drevín.

8.5.1.2. Biokoridory

8.5.1.2.1. – Dlhý kanál – Kebelka (BkR č. 1).

- Na chýbajúcich miestach obojstranne na oboch brehoch podsadiť alej pôvodných druhov lužných drevín.
- Obojstranne alebo na vhodných miestach len na jednom brehu premeniť pás ornej pôdy za trávnatý porast tak, aby celková šírka biokoridoru dosiahla 40 m.
- Z porastov drevín vhodnými zásahmi vytesňovať invázne druhy drevín (javorovec jaseňolistý, jaseň americký, pajaseň žliazkatý) a bylín.
- Trávnaté porasty ponechávať občas neskosené na vysemenenie.

8.5.1.2.2. – Potok (BkR č. 2)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.3. – Cabajské potoky (BkR č. 3.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.4. Cedron (BkR č.4.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.5. Skrky (BkR č. 5.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.6. Katastrálna hranica (BkR č. 6.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.7. Poľná cesta (BkR č. 7.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.8. Bábsky potok (BkR č. 8.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.9. Bábsky potok (BkL č. 9.)

- Obojstranne vysadiť líniový brehový porast z domácich druhov lužných drevín.
- Dodržať celkovú minimálnu šírku biokoridoru 15 m.

8.5.1.2.10. Rumanovský potok (BkL č. 10.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.11. Čerešniská (BkL č. 11.)

- Na chýbajúcich miestach obojstranne vysadiť (dvojitú) alej domácich druhov drevín.
- Na jestvujúcich miestach postupne nahradiť agát biely domácimi druhmi drevín.

8.5.1.2.12. Katastrálna hranica (BkL č. 12.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.13. Stračí vrch (BkL č. 12.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.14. Potok (BkL č. 13.)

- Ako v prípade 8.5.1.2.10.

8.5.1.2.15. Veľký komasát (BkL č. 14.)

- Ako v predchádzajúcom prípade a v prípade 8.5.1.2.13.

8.5.1.2.16. Oktále od Kráľovského (BkL č. 15.)

- Ako v predchádzajúcom prípade.

8.5.1.2.17. Veľká pusta (BkL č. 16.)

- Ako v prípade 8.5.1.2.13.

8.5.1.2.18. Hrabová (BkL č. 18.)

- Ako v prípade 8.5.1.2.16.

8.5.1.3. Interakčné prvky.

- Pri hospodárskom využívaní okolitých pozemkov je potrebné ich uchrániť pred devastáciou.
- V cintorínoch nepoužívať agrochemikálie, na vhodných miestach podsadiť dreviny hygienicky, ekologicky a mechanicky (odolnosťou proti vývratom a lámaniu) vhodné.
- Na vhodných miestach podsádzať druhmi domácich drevín.

8.6. Opatrenia na ochranu prírodných a kultúrno-historických zdrojov.

8.7. Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva.

8.7.1. Opatrenia na zlepšenie kvality ovzdušia.

- Včasné kosenie trávnatých porastov na dočasne opustených pozemkoch.
- Posilnenie filtračného účinku na vzduchu unášaný prach a alergizujúci peľ a aj celkového hygienického i environmentálneho účinku ochrannej vysokej zelene v samotnom sídle a aj v extraviláne predovšetkým na náveternej strane sídla jej rekonštrukciou a správnym menežmentom.
- Odstránenie tzv. pionierskych (a vetroopelivých so silne alergizujúcim vplyvom svojho peľu) drevín predovšetkým z intravilánu a z náveternej strany sídla a nahradiť ich drevinami hygienicky vhodnejšími.

8.7.2. Opatrenia na zlepšenie hygienických kvalít kultúrnej krajiny.

- Posilnenie hygienickej a rekreačnej funkcie ekologicky hodnotných krajinných segmentov ich rekonštrukciou za súčasného dodržania ekologických princípov.

8.8. Opatrenia na zmiernenie pôsobenia stresových javov.

- Vykonalie komplexu opatrení na zamedzenie znečisťovania vôd povrchových i podzemných.
- Prehodnotenie organizácie pôdneho fondu a osevných postupov na PPF. Jedná sa o zmenšenie výmery parciel, zmeny ich orientácie k svetovým stranám, výsadbu a údržbu zasakovacích protieróznych pásov v smere kolmom odtok vody, uprednostnenie plodín, ktoré poskytujú pôde kryt v čase silných vetrov a častých dažďov v jeseni a v predjarí (oziminy, viacročné krmoviny, trvalé trávne porasty).
- Na vhodných miestach vysádzať hlbokokoreniace rastliny (kvôli čisteniu spodnej vody od rasilných živín)

8.9. Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny.

8.9.1. Opatrenia v obytnom území.

- V intraviláne podsadiť postupne všetky voľné plochy s nezastavaným a nespevneným povrchom (nepotrebné na parkovanie mechanizmov, na manipuláciu a podobne) ekologicky a hygienicky vhodnými druhmi drevín.

- V časoch extrémneho sucha a vysokých teplôt kropiť závlahovou vodou verejnú zeleň (aj koruny kríkov a podľa možnosti aj stromov).

8.9.2. Opatrenia v priemyselnej krajine.

- Areály výrobných podnikov od okolitého prostredia izolovať štruktúralne členitou a druhovo bohatou vyhradenou zeleňou v súlade s ekologickými princípmi.

8.9.3. Opatrenia v poľnohospodárskej krajine.

- V súlade s potrebami ochrany PPF pred veternou a vodnou eróziou a potrebami ÚSES a v súlade s projektom pozemkových úprav postupne rekonštruovať jestvujúce a zakladať nové „vetrolamy“, zasakovacie pásy a iné výsadby drevín na hraniciach parciel v líniách. Tieto pásy drevín menežovať k vysokej druhovej a štruktúralnej variabilite.
- Vykonať účinné opatrenia proti jestvovaniu zaburinených plôch
- Vykonať účinné opatrenia proti jestvovaniu divokých skládok odpadov a proti vzniku nových skládok (napríklad osadením rámp na vjazdy na poľné cesty z ciest štátnych).

8.9.4. Opatrenia v lesnej krajine.

- Prísne prehodnotiť ekonomickú výhodnosť a ekologickú vhodnosť výsadby nepôvodných druhov lesných drevín na lesnom pôdnom fonde v rámci obnovy po ťažbe na plochách výnosových hospodárskych lesov vo vlhkejších lokalitách, podľa možnosti tam zaradiť aj perspektívne druhy a odrody lesných drevín, vhodných na dané stanovište (topoľ biely, topoľ čierny, vŕba biela, dub letný, brest väzový, jaseň úzkolistý, jaseň štíhly, dub zimný a pod.
- To isté v oblasti výskytu agátin, len vhodnými druhmi pre zámenu agáta budú dub cerový, dub plstnatý a iné druhy pôvodných lesných drevín suchších stanovišť. V prvých rokoch po výsadbe je potrebné podľa vývoja počasia zabezpečiť závlahu vysadených sadeníc. V prípade suchých rokov (ako napríklad 2003) by boli ohrozené vysadené porasty, ktorých koreňová sústava ešte nedosiahla úroveň spodnej vody.

A2.12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

A.2.12.1. Dopravné riešenie

„Základný komunikačný systém.“

DID nebola pre potreby návrhu dopravného riešenia realizovaná, ani ako podklad daná.

Riešenie sa opiera o prieskumy a rozboru a návazne o Územno – hospodárske zásady, schválené uznesením obecného zastupiteľstva dňa 9.9.1994.

Komunikačná sieť SÚ je zväčša živelne vybudovaná, okrem novších už koordinovaných ulíc. Základnou urbanistickou osou a hlavnou dopravnou tepnou SÚ je cesta III. Triedy č.05133. Je to trasa pôvodnej cesty I/51, ktorá po vybudovaní štvorpruhového obchvatu v r.1982 zmenila svoju funkciu, no najmä podstatne pozitívne ovplyvnila životné prostredie i bezpečnosť obyvateľov SÚ. Napojenie na terajšiu obchvatovú trasu I/51 je možné pred susednou obcou Báb, z opačného smeru za susednou obcou Lehota. Pre návrhové obdobie (r.2.030) sa doporučuje dotvoriť k ceste III/05133 základný komunikačný systém dvoma vnútornými dopravnými okruhmi :

Južne od Hlavnej ulice

4. cesta III/05179 do obce Jarok (Fabrická)
5. ul. Za humnami, ktorá v intraviláne prechádza navrhovaným sekundárnym centrom a v intraviláne pokračuje cez osadu Titváň tiež do Jarku
6. ulica popred kostolom so zokruhovaním vedľa areálu psychiatrickej liečebne na cestu III/05179

Severne od Hlavnej ul.

7. ul. Školská až po areál PD

- ul. Budín so zokruhovaním cez navrhované sekundárne centrum (4) pri požiarnej zbrojnici. Túto základnú komunikačnú kostru dopĺňa hustá sieť MK jestvujúcich i navrhovaných. Z nich niektoré sú zaslepené na koncoch s obrátkami, niektoré pokračujú ako účelové cesty, sprístupňujúce výrobné závody, farmy, chovný rybník...

Iné druhy dopravy sa cez riešený SÚ ani v jeho spádovom území neprevádzkujú.

Funkčné členenie a kategorizácia.

Cesta III/05133.

V extraviláne ponechať kategóriu S 7,5/70.

V intraviláne pre funkčnú triedu B 2 - zberná komunikácia na priečahu cesty III. Triedy v nižšom obytnom útvare, s čiastočnou priamou obsluhou.

Kategória - MO 12/50 : v úseku primárneho centra, redukovaná na jeden parkovací pruh (do konca I. etapy)

- MO 8/60 : v zostávajúcich úsekoch, odvodnenie k centru do potoka (do konca I. etapy)

Cesta III/05179.

V extraviláne kategória S 7,5/70. V intraviláne pre funkčnú triedu B2 v kategórii MOK 7,5/60 s krajinou, odvodňovacou priekopou a jednostranným chodníkom.

Funkčnú triedu C 1 prisudzujeme MK tvoriacim základnú komunikačnú kostru (okruhy v zmysle ods.1) – obslužné v jestvujúcej zástavbe, dopĺňajú sieť zberných komunikácií, umožňujú priamu obsluhu objektov s kategóriou MOK 7,5/50 a MO 7/60.

Ul. Za humnami MO 7/50, v extraviláne S 7,5/60.

Ostatné jestvujúce MK funkčnej tr.C2 a C3 sa do konca I. etapy návrhu upravia na kategórie

-obojsmerné MOK 7,5/40 , nižšie kategórie s výhybňami jednosmerné MO 5/40 resp. MOK 4/30, niektoré slepo ukončené s otočkami.

Nové ulice navrhované v nadmerných záhradách sa otvoria pre výstavbu až po I. etape, v prípade plnenia predpokladaného rozvoja SÚ a to v kategóriách MO 7/40 resp. MOK 7,5/40

Pešie systémy.

8. Chodníky na trasách miestnych komunikácií.

Väčšina ulíc chodníky nemá. V I. etape (do r. 2.005) je potrebné zrekonštruovať resp. dobudovať chodníky obojstranne na prieťahu cesty III/05133, jednostranne na trase cesty III/05179 a na ostatných komunikáciách navrhnutých do základnej uličnej siete SÚ (severný a južný okruh popísaný v ods.1) Do konca návrhového obdobia (r.2.015) postupne dobudovať chodníky podľa mapov. Podkladu „Riešenie dopravy“ na ďalších komunikáciách, okrem úzkych ulíc s najnižšou funkčnou úrovňou a triedou.

b) Samostatné pešie trasy.

S novými trasami mimo uličných ťahov sa neuvažuje. Jestvujúce už zaužívané a osvedčené pešie trasy sa rešpektujú. Kvalitu úpravy treba sledovať a postupne obnovovať.

c) Pešie priestranstvá.

Z jestvujúcich a naďalej funkčných sa jedná len o udržiavanú plochu pred kostolom. Ďalšie ale menšie sú v centre SÚ pri objektoch vybavenosti a malá tržnica na Hlavnej ulici. Ďalšie je možné vytvoriť v primárnom centre obce (1) i v sekundárnych centrách (4) s riešením objektov občianskej vybavenosti, v súčinnosti s podnikateľskými aktivitami obyvateľov SÚ.

Cyklistické a pešie trasy

Navrhli sme systém cyklistických a peších trás, ktoré vedieme atraktivitami nielen katastrálneho územia Veľké Zálužie, ale aj katastrálnych území Bábu, Rumanovej, Lehoty a Jarku.

Statická doprava.

9. Garážovanie vozidiel.

Vo vidieckej zástavbe naďalej v súkromných garážach pri alebo pod objektmi rodinných domov a bytoviek.

b) Parkovacie plochy.

V centrálnej polohe SÚ pri objektoch kultúrny dom, hostinec, bar a nákupné stredisko sú súčasné kapacity postačujúce aj pre ďalší rast obce. Nedostatočné už dnes je parkovanie na rozšírenej krajnici vozovky pred Obecným úradom. Možné riešenie je zriadenie parkoviska na opačnej strane ulice, alebo vo dvore (v záhrade) OÚ. V prípade úpravy križovatky pred vstupom do areálu psychiatrickej liečebne bude nutná aj stavebná úprava parkoviska. V I. etape treba počítat' s realizáciou bezprašného krytu parkoviska pri futbalovom ihrisku. Ďalšia potreba parkovacích plôch súvisí s budovaním nových centier obč. vybavenosti (ako ods. 3c).

Významné dopravné zariadenia.

Takéto sa v SÚ nenachádzajú a po preložení prieťahu cesty I/51 na obchvat sa ani neuvažujú.

Dostupnosť čerpacích staníc PHM je však vyhovujúca:

10. 4 km, na križov.c.II/05133 s I/51 pri obci Báb

11. 7 km, v časti Nitra – Kynek

V okresnom meste Nitra je pre potreby motoristov aj dostatok autoservisov, opravovní a predajní autokozmetiky, i autopredajní.

Hromadná preprava osôb.

V SÚ pripadá v úvahu len v súčasnej dobe prevádzkovaná hromadná preprava osôb autobusmi SAD. Najbližšia železničná trať i zastávka sa nachádza v okresnom meste Nitra.

Expresné autobusové linky obcou neprechádzajú. Po prieťahu cesty III/05133 však premáva denne dostatočný počet spojov prímestských liniek SAD:

87133 Zl. Moravce – Bratislava

87101 Nitra – Veľké Zálužie

87102 Nitra – Trnava

87103 Nitra – Klačany

87302 Vieska n/Žitavou – Vráble – Nitra – Trnava

Stavebná úprava autobusových zastávok nie je v zmysle požiadaviek STN a ON, a na niektorých chýbajú aj prístrešky pre cestujúcich. S dobudovaním a modernizáciou treba rátať v časovej polohe zhodnej s dobudovaním chodníkov a odvodnenia príslušného úseku. Do spádového územia SÚ Veľké Zálužie spadá aj obec Jarok. Už dávnejšie sa javí potreba zavedenia autobusovej linky cez túto obec. K vytvoreniu pravidelného spojenia sa navrhuje presmerovať cez Jarok aspoň dve zo súčasných liniek SAD.

Stavebné ochranné pásma.

Extravilán : cesty III. Triedy - 20 m od osi krajného jazdného pruhu

Intravilán : - 15 m od osi krajného jazdného pruhu

Hlukové pomery z automobil. Dopravy.

Po preložke cesty I/51 na obchvat (1982) sa už na ceste III/05133 nevykonáva celoštátne sčítanie dopravy Slovenskou správou ciest, a tak k posúdeniu hluku (je už zanedbateľný) nie sú k dispozícii žiadne údaje.

V rámci doplnku č.1 k ÚPN-O Veľké Zálužie boli určené nové lokality mimo zastavaného územia obce pre funkcie priemyselnej výroby a bývania. Štyri lokality sa nachádzajú severne od obce v blízkosti rýchlostnej komunikácie. Jedna lokalita sa nachádza južne od obce.

Z umiestnenia jednotlivých lokalít vyplýva aj ich dopravné napojenie. Jednotlivé lokality budú napojené jestvujúcimi, alebo navrhovanými komunikáciami na jestvujúcu dopravnú sieť pozostávajúcu z cesty I. triedy I/51, cesty III. Triedy III/51311 a siete miestnych komunikácií.

Navrhovaná lokalita "A" sa nachádza severozápadne od obce Veľké Zálužie. Rozložená bude po ľavej strane cesty III/51311 v smere na Báb. Lokalita sa nachádza vo vzdialenosti cca 1000 m od mimoúrovňovej križovatky cesty III/51311 s rýchlostnou komunikáciou – cestou I/51. Rýchlostná komunikácia je kategórie R 22,5/120. Zabezpečuje prepojenie medzi diaľnicou D 61 pri Trnave a Nitrou a ako cesta I/51 pokračuje v smere na Levice. Cesta III/51311 je situovaná súbežne s rýchlostnou komunikáciou a ide z Nitry cez Báb do Rišňoviec. Zabezpečuje prepojenie obce Veľké Zálužie s cestou II/513 Nitra – Hlohovec. Lokalita "A" bude prístupná z cesty III/51311.

Kategória cesty III/51311 je C 7,5/60. Vzhľadom na funkciu lokality "A", uvažuje s priemyselnou výrobou – výroba autoskiel a iná výroba, a predpokladanú intenzitu dopravy, uvažuje sa s úpravou cesty III/51311 v úseku Veľké Zálužie – Báb na kategóriu C 9,5/70.

Navrhovaná lokalita "C" sa bude nachádzať južne od obce. V predmetnej lokalite sa uvažuje s vybudovaním obytnej zóny. V súčasnosti je lokalita prístupná z jestvujúcej miestnej komunikácie kategórie nezodpovedajúcej norme STN 73 61110 –Projektovanie miestnych komunikácií. V prípade realizovania individuálnej bytovej výstavby v predmetnej lokalite bude potrebné upraviť jestvujúcu miestnu komunikáciu na kategóriu MO 8/50 s redukovanou šírkou komunikácie na 6,0 m.

Lokality "D" a "E" sa nachádzajú severne od obce. Lokalita "D" sa bude nachádzať za rýchlostnou komunikáciou. Lokalita "E" sa bude nachádzať pred rýchlostnou komunikáciou. V súčasnosti sú obe prístupné z jestvujúcich miestnych komunikácií, prechádzajúcich cez obec. Vzhľadom na funkciu oboch lokalít – lokalita "D" – jednoduchá výroba, depo nákladných automobilov, lokalita "E" – sklady, nenáročná výroba – nie je vhodné zabezpečiť obsluhu oboch lokalít po sieti jestvujúcich miestnych komunikácií, ktoré nevyhovujú norme a sú zčasti zničené. Taktiež zvýšená doprava bude zaťažovať životné prostredie a znižovať kvalitu bývania v jestvujúcich rodinných domoch. Z tohto dôvodu navrhujeme vybudovať novú prístupovú cestu k oboj lokalitám. Prístupová cesta bude mať začiatok úseku na ceste III/51311 v mieste súčasného odpočívadla. Situovaná je súbežne s rýchlostnou komunikáciou a ukončená bude pred podjazdom pod rýchlostnú komunikáciu k lokalite "D". Kategória navrhovanej cesty bude C 7,5/60.

Navrhovaná lokalita "F" sa bude nachádzať severne od obce. V predmetnej lokalite sa uvažuje s vybudovaním obytnej zóny. V súčasnosti je lokalita prístupná z jestvujúcej miestnej komunikácie kategórie nezodpovedajúcej norme STN 73 61110 –Projektovanie miestnych komunikácií. V prípade realizovania individuálnej bytovej výstavby v predmetnej lokalite bude potrebné upraviť jestvujúcu miestnu komunikáciu na kategóriu MO 8/50 s redukovanou šírkou komunikácie na 6,0m.

Navrhovaná vozidlová komunikácia do Alešíniec bude spájať Veľké Zálužie s touto obcou. Kategória navrhovanej cesty bude C 7,5/60. Trasujeme ju tak, aby sa krížila s lesným porastom s vojenskou funkciou minimálne.

Priemerná denná potreba vody pre domácnosti (VFD).

r.2000

$$Q_{pd00} = 130 \times 3695 = 480350 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pd00} = 5,56 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{pd20} = 135 \times 5198 = 701730 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pd20} = 8,12 \text{ l/s}$$

Priemerná denná potreba vody pre ostatných odberateľov (VFO).

r.2000

$$Q_{po00} = 60 \times 3695 = 221700 \text{ l/deň}$$

$$Q_{po00} = 2,57 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{po20} = 65 \times 5198 = 337870 \text{ l/deň}$$

$$Q_{po20} = 3,91 \text{ l/s}$$

Priemerná denná potreba vody celková (VFC).

r.2000

$$Q_{pc00} = 480350 + 221700 = 702050 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pc00} = 8,13 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{pc20} = 701730 + 337870 = 1039600 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pc20} = 12,03 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody pre domácnosti.

r.2000

$$Q_{md00} = 480350 \times 1,95 = 936682,5 \text{ l/deň}$$

$$Q_{md00} = 10,84 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{md20} = 701730 \times 1,70 = 1192941 \text{ l/deň}$$

$$Q_{md20} = 13,81 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody pre ostatných odberateľov.

r.2000

$$Q_{mo00} = 221700 \times 1,95 = 432315 \text{ l/deň}$$

$$Q_{po00} = 5,01 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{mo20} = 337870 \times 1,70 = 574379 \text{ l/deň}$$

$$Q_{mo20} = 6,65 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody celková.

r.2000

$$Q_{mc00} = 936682,5 + 432315 = 1368997,5 \text{ l/deň}$$

$$Q_{mc00} = 15,85 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{mc20} = 1192941 + 574379 = 1767920 \text{ l/deň}$$

$$Q_{mc20} = 20,46 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody pre domácnosti.

r.2000

$$Q_{hd00} = 10,84 \text{ l/s} \times 1,8 = 19,51 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{hd20} = 13,81 \text{ l/s} \times 1,8 = 24,86 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody pre ostatných odberateľov.

r.2000

$$Q_{ho00} = 5,01 \times 1,8 = 9,02 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{ho20} = 6,65 \times 1,8 = 11,97 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody celková.

r.2000

$$Q_{hc00} = 19,51 + 9,02 = 28,53 \text{ l/s}$$

r.2020

$$Q_{hc20} = 24,86 + 11,97 = 36,83 \text{ l/s}$$

Odkanalizovanie územia.

V súčasnom období nemá SÚ vybudovanú funkčnú celoobecnú kanalizáciu s príslušnou ČOV. Odpadové vody od obyvateľstva i vybavenosti sú zachytávané do žúp. Technický stav ako i umiestnenie väčšiny žúp nevyhovuje ČSN 73 6701. V dôsledku uvedeného stavu dochádza k únikom splaškových vôd do podzemia a tým aj znečisťovaniu podzemných vôd. Upozorňujeme, že i likvidácia splaškových vôd zachytených v žumpách je problematická. Vlastnú kanalizačnú sieť s príslušnou ČOV má vybudovanú len psychiatrická liečebňa. Táto ČOV však, z celoobecného hľadiska, vzhľadom na svoju kapacitu a technologické parametre, nemá význam.

Zistený stav v odkanalizovaní odpadových vôd zo sídelného útvaru je nevyhovujúci z hľadiska hygienického i ďalšieho rozvoja SÚ. Tento stav OcÚ rieši výstavbou celoobecnej kanalizácie s príslušnou ČOV.

Výstavba kanalizačnej siete sa uskutočňuje podľa projektu, ktorý vypracoval HYCO Bratislava (r.1994). Kanalizačná sieť je navrhnutá ako spašková. Kostru kanalizačnej siete tvoria zberače A, B, C, D a k nim prislúchajúce stoky. Kanalizačná sieť je navrhnutá z potrubí DN 300 o celkovej dĺžke 17 992 m. Na sieti sa vybuduje ks čerpacích staníc. Kanalizačná sieť je zaústená do prečerpávacej komory, ktorá je umiestnená v sociálnoprevádzkovej budove ČOV typu BioCompak BCTS 3950 SN (BioKompakt, r.1999). ČOV sa vybuduje pri objekte jestvujúcej ČOV psychiatrickej liečebne.

Z prečerpávacej komory budú splaškové odpadové vody prečerpávané do samotnej ČOV.

Technológia čistenia odpadových vôd je založená na biologickom čistení s nízkozatažovanou aktiváciou s úplnou aeróbnou stabilizáciou kalu.

Technologický proces čistenia odpadových vôd v ČOV pozostáva z:

17. mechanického predčistenia
18. biologického čistenia
19. terciálneho dočisťovania
20. zahusťovania a uskladňovania kalu

V prípade potreby bude možné v zapracovanej ČOV čistiť aj zväšané odpadové vody zo žúp a septikov. ČOV je konštruovaná tak, že je schopná čistiť odpadové vody nie len pri plnom zaťažení, ale aj pri 50 % zaťažení.

Mechanicky prečistené odpadové vody sú prečerpávané ponornými kalovými čerpadlami do denitrifikačných zón biologických reaktorov v ktorých je voda premiešavyná, aby bol kal vo vznose. V denitrifikačnej zóne dochádza k odbúravaniu dusíkatého znečistenia. Z denitrifikačnej zóny odteká voda do aktivačného priestoru – do nitrifikácie. V nitrifikačnej zóne dochádza k aeróbnemu odbúravaniu organického znečistenia, pričom vzniká biologický kal. Zmes vody a biologického kalu nateká do dosadzovacej zóny reaktora. V tejto časti dochádza k oddeľovaniu vody od biologického kalu a následne k protiprúdej filtrácii tejto vody. Vyčistená voda je zberaná z povrchu dosadzovacej zóny odtokovým žlabom a potrubím odteká do čerpacej stanice vyčistenej vody, z ktorej je následne prečerpávaná na terciálne stupeň dočistenia. Všetky sekcie biologického reaktora, ktoré vznikli vložением dosadzovacej časti sú vzájomne prepojené, pričom cirkulácia kalu je zabezpečená čerpadlami typu mamut. Defosforizácia sa uskutočňuje simultánne zrážaním fosforečnanov v aktivačnej zóne reaktora, so striedavým využitím oxidných a anoxidných podmienok.

Terciálny stupeň dočisťovania biologicky vyčistených odpadových vôd pozostáva z pieskového filtra, v ktorom sú vody filtrované. Z terciálneho stupňa voda odteká do recipientu, t.j. do pravostranného prítoku Dlhého kanála. Správca toku, pri návrhu ČOV, nepožadoval posúdenie vplyvu vypúšťaných odpadových vôd na recipient. Z tohto dôvodu uvedené posúdenie do predkladaného ÚPN – SÚ nedokladamé.

Návrhové parametre ČOV:

Počet ekvivalentných obyvateľov E_{ekv} = 3950,0 ob.

Priemerný denný nýtok odp. Vôd na prítoku Q_{24} = 575,0 m³/deň

Q_{24} = 6,7 l/s

Maximálne množstvo odpadových vôd na prítoku	$Q_{max} = 16,0 \text{ l/s}$
Znečistenie na prítoku BSK_5	$= 212,8 \text{ kgO}_2/\text{deň}$
Znečistenie na odtoku BSK_5	$= 8,0 \text{ kgO}_2/\text{deň}$
CHSK	$= 32,0 \text{ kgO}_2/\text{deň}$
NL	$= 5,0 \text{ kg/deň}$
N – NH ₄	$= 5,0 \text{ mg/l}$

V procese čistenia odpadových vôd v ČOV vznikajú zhrabky (mechanický stupeň čistenia) a biologické kaly (biologický stupeň).

Zhrabky sa v objekte ČOV prechodne zhromažďujú v kontajneroch a po ich naplnení sa likvidujú spolu s komunálnym odpadom z obce.

Biologické kaly sa podľa NV SR č.606/1992 Zb. § 66, odst.2 spracovávajú prednostne biologicky a ich biologické spracovanie sa uprednostňuje pred ich zneškodňovaním. Podľa STN 465735 možno priemyselné komposty použiť ako organické hnojivá. Stabilizovaný kal je možné použiť len ako surovinu na výrobu priemyselných kompostov. Nemožno ho použiť priamo na hnojenie poľnohospodárskych pozemkov. V prípade zámerov priamej aplikácie stabilizovaných kalov do pôdy, musí byť tento zámer vopred odsúhlasený Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym v Bratislave.

Pred aplikáciou stabilizovaných kalov na poľnohospodárske pozemky musí byť vykonaný rozbor pôd v zmysle Rozhodnutia Ministerstva poľnohospodárstva SR o najvyšších prípustných hodnotách znečistenia škodlivých látok v pôde, pričom tieto pôdne rozborov môže vykonať Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky v Bratislave alebo Výskumný ústav pôdnej úrodnosti v Bratislave.

Ak by sa kaly zneškodňovali na skládkach tuhého komunálneho odpadu musí pôvodca zabezpečiť, v zmysle § 20 odst.4 NV 606/92 Zb., vykonanie analýzy u akreditovaného pracoviska, v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.111/93 Z.z. o vydávaní odborných posudkov. Na základe analýzy sa určí vhodnosť zneškodňovania stabilizovaných kalov skládkovaním.

Na základe uvedených skutočností, v ČOV vyprodukovaný kal sa môže odstraňovať:

- Odvozom na kalové hospodárstvo blízkych ČOV, na základe uzatvorenej zmluvy.
- Aplikáciou na poľnohospodárske pozemky, na základe uzatvorenej zmluvy s poľnohospodárskym podnikom a vykonaných rozborov kalu a pôdy.
- Odvozom na skládku komunálneho odpadu, na základe vykonanej analýzy výluhu v zmysle NV č. 606/92 Zb., vypracovaného odborného posudku a uzatvorenej zmluvy s prevádzkovateľom skládky.

Vzhľadom na to, že vyprojektovaná a čiastočne i rozostavaná kanalizačná sieť je schopná svojou kapacitou kryť potreby obce, predkladaný územný plán akceptuje uvedenú splaškovú kanalizačnú sieť-

Vyprojektovaná ČOV nie je schopná svojou kapacitou (projektovaná kapacita je 3950 ob. A počet obyvateľov by mal v r.2020 dosiahnuť 5198) kryť potreby obce v roku 2020. Z tohto dôvodu odporúčame ČOV v návrhovom období rozšíť na potrebnú kapacitu. Zatiaľ však vyprojektovanú ČOV akceptujeme v návrhu ÚPN – SÚ.

Výpočet produkcie splaškových odpadových vôd.

Základné údaje.

- priemerná denná potreba vody pre domácnosti 5,56 l/s	r.2000 $Q_{pd\ 00} = 480350 \text{ l/deň}$	$Q_{pd\ 00} =$
r.2020 $Q_{pd\ 20} = 701730 \text{ l/deň}$		
$Q_{pd\ 20} = 8,12 \text{ l/s}$		
- maximálna denná potreba vody pre domácnosti	r.2000 $Q_{md\ 00} = 936682,5 \text{ l/deň}$	
$Q_{md\ 00} = 10,84 \text{ l/s}$		

r.2020 $Q_{md\ 20} = 1192941\ \text{l/deň}$

$Q_{md\ 00} = 13,81\ \text{l/s}$

Priemerná denná produkcia splaškových odpadových vôd.

r.2000

$Q_{psd\ 00} = Q_{pd\ 00} = 480350\ \text{l/deň}$

$Q_{psd\ 00} = 5,56\ \text{l/s}$

r.2020

$Q_{psd\ 20} = Q_{pd\ 20} = 701730\ \text{l/deň}$

$Q_{psd\ 20} = 8,12\ \text{l/s}$

Maximálna denná produkcia splaškových odpadových vôd.

r.2000

$Q_{msd\ 00} = Q_{md\ 00} = 936682,5\ \text{l/deň}$

$Q_{msd\ 00} = 10,84\ \text{l/s}$

r.2020

$Q_{msd\ 20} = Q_{md\ 20} = 701730\ \text{l/deň}$

$Q_{msd\ 20} = 13,81\ \text{l/s}$

Maximálna hodinová produkcia splaškových odpadových vôd.

r.2000

$Q_{hmax\ 00} = 10,84 \times 2,0 = 21,68\ \text{l/s}$

r.2020

$Q_{hmax\ 20} = 13,81 \times 2,0 = 27,62\ \text{l/s}$

Minimálna hodinová produkcia splaškových odpadových vôd.

r.2000

$Q_{hmin\ 00} = 5,56 \times 0,6 = 3,34\ \text{l/s}$

r.2020

$Q_{hmin\ 20} = 8,12 \times 0,6 = 16,24\ \text{l/s}$

Kapacitu ČOV vo Veľkom Záluží bude potrebné dimenzovať aj s aspektom, že sa na ňu napojí odpadové potrubie z obce Lehota.

V katastri obce Veľké Zálužie navrhujeme aj priestorovú rezervu pre spoločnú ČOV celého mikroregiónu. Lokalita sa nachádza cca 900 m južne od existujúceho areálu ČOV, má výmeru cca 70 x 40 metrov.

Vodné hospodárstvo riešené v doplnku č.1 k ÚPN-O: Odtokové pomery.

Predkladaný doplnok územného plánu obce nemení náležitosti spojené s odtokovými pomermi, ktoré boli uvedené v platnom územnom pláne obce.

Ochranné pásma.

Predkladaný doplnok územného plánu obce nemení náležitosti spojené s ochrannými pásmami, ktoré boli uvedené v platnom územnom pláne obce.

Zdroje vody.

Predkladaný doplnok územného plánu obce nemení náležitosti spojené s vodnými zdrojmi, ktoré boli uvedené v platnom územnom pláne obce.

Zásobovanie vodou.

V súčasnom období je obyvateľstvo obce Veľké Zálužie zásobované vodou z verejnej vodovodnej siete, ktorá je súčasťou vodárenského systému „Nitra – Lehota – Veľké Zálužie“. Tlakové pomery v predmetnom vodárenskom systéme určuje vodojem Šúdol 2 x 5000 m³ (233,00 m n.m. / 228,35 m n.m.) nachádzajúci sa v katastrálnom území Nitra. Tento VDJ je zásobovaný vodou z potrubia DN 700 vodárenského systému „Jelka – Galanta – Nitra“. Prívod vody do obce V. Zálužie je zabezpečovaný gravitačne, cez potrubie DN 400 (úsek VDJ Šúdol – Lehota) a DN 300 (úsek Lehota – V. Zálužie). Jestvujúca rozvodná vodovodná sieť v obci V. Zálužie je vybudovaná ako okruhovo vetvová sústava, pozostávajúca z potrubí DN 200, 150 a DN 100. Priamu distribúciu vody k spotrebiteľom zabezpečujú vodovodné prípojky, ktoré sú napojené na rozvodné vodovodné rady. Predkladaný doplnok územného plánu obce v podstate nemení náležitosti spojené so zásobovaním obce pitnou vodou, ktoré boli uvedené v platnom územnom pláne obce.

V rámci prác na doplnku územnom pláne obce sme vypracovali:

- výpočty potreby vody
- orientačné hydrotechnické šetrenie

Upozorňujeme, že ak porovnáme max. spotrebu vody v obci:

- Lehota (rok 2003 \Rightarrow 47449 m³/rok) so špecifickou potrebou vody 160 l/os.deň (135,0 + 25,0) zistíme, že obci sa spotrebováva len cca 67 l/os.deň, čo je len 41,9 % zo špecifickej potreby vody, ktorú sme uvažovali v hydrotechnických výpočtoch v zmysle platných predpisov;
- V. Zálužie (rok 2000 \Rightarrow 131145 m³/rok) so špecifickou potrebou vody 160 l/os.deň (135,0 + 25,0) zistíme, že obci sa spotrebováva len cca 90 l/os.deň, čo je len 56,3 % zo špecifickej potreby vody, ktorú sme uvažovali v hydrotechnických výpočtoch v zmysle platných predpisov;

Z výpočtov potreby vody a orientačného hydrotechnického šetrenia je zrejmé, že vybudované vodárenské kapacity sú:

- v súčasnosti pre obec postačujúce.
- pre navrhované lokality „C“, „D“, „E“, „F“ postačujúce
- pre navrhovanú lokalitu „A“ nepostačujúce.

Zásobovanie obce pitnou vodou, pri jej rozšírení o lokalitu „A“ si vyžaduje:

- vybudovať nové potrubie DN 150. Toto potrubie sa vybuduje od miesta napojenia jestvujúcej rozvodnej vodovodnej siete obce na jestvujúce prírodné potrubie DN 300 (juhovýchodný okraj obce) po kótu 200,00 m n.m. (severozápadný okraj obce). Toto potrubie bude zabezpečovať prívod vody pre lokalitu „A“ obtokom obce, cez navrhovaný zemný VDJ, pričom bude zároveň, z bezpečnostných dôvodov, prepojené s jestvujúcou vodovodnou sieťou v severozápadnom okraji obce. Prepojenie nového potrubia DN 150 s jestvujúcou vodovodnou sieťou sa urobí novým potrubím DN 100.
- vybudovať pre lokalitu „A“ nový VDJ (dno na kóte 200,00 m n.m.) s automatickou tlakovou stanicou.

Rozšírenie vodovodnej siete o nové potrubie DN 150 a nový VDJ je nutné vykonať z toho dôvodu, že Q_{hA} (vid' Výpočty potreby vody) a nadmorské výšky terénu v lokalite sú vysoké. Pri navrhovanom riešení by, cez nové potrubie DN 150, tiekla potreba vody s hodnotou Q_{mA} a 3,0 l/s by boli rezervou siete.

Nový zemný vodojem by mal mať veľkosť cca 2 x 100 m³ + stála požiarne zásoba vody. Vzhľadom na to, že nie sú známe požiarne parametre stavebných objektov v lokalite „A“, nie je možné, na úrovni predkladanej dokumentácie, stanoviť veľkosť stálej požiarnej zásoby vody.

Nová AT stanica bude čerpať vodu z nového VDJ a dodávala ju do lokality „A“ cez nové potrubie DN 150. Výkon ATS by mal byť 6,4 l/s (Q_{hA} v 1.smene) + požiarne potreba vody (jej hodnotu nepoznáme, pretože v tomto stupni nie je možné určiť požiarne náročnosť objektov lokality „A“).

Priame napojenie prírodného potrubia DN 150 na rozvodnú vodovodnú sieť obce nedoporučujeme z technických (v obci sú vybudované inžinierske siete, ktoré je nutné v rámci výstavby potrubia rešpektovať ⇒ zvyšuje to náklady na realizáciu i údržbu potrubia) a prevádzkových dôvodov (pri veľkých odberoch vody, hlavne zo starších potrubí, vznikajú často na potrubíach poruchy ⇒ lokalita „A“ i príslušná časť obce by bola často bez vody, t.j. bezpečnosť zásobovania vodou by sa zhoršila; takýto odber vody v lokalite „A“ by pravdepodobne zhoršil tlakové pomery vo vodovodnej sieti obce).

Lokality „C“, „D“, „E“, „F“ sa priamo napoja potrubiami DN 100 na jestvujúci rozvod vody pri uvedených lokalitách. Toto je možné urobiť preto, lebo max. hodinová potreba vody uvedených lokalít je malá (vid' Výpočty potreby vody).

Z orientačného hydrotechnického šetrenia je zrejmé, že nami navrhované riešenie zásobovania lokalít vodou je vyhovujúce, pretože pokles tlakov v prírodných potrubíach nie je dramatický (Lehota ⇒ pokles tlaku o 0,86 m; V. Zálužie ⇒ pokles tlaku o 2,22 m), pričom tlak vody vyhovuje pre zásobovanie obce V. Zálužie, ale i pre obec Lehota.

Upozorňujeme, že návrh zásobovania vodou jednotlivých lokalít bol spracovaný na základe podkladov, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii v rámci spracovávaného doplnku územného plánu. Uvedený návrh sa bude postupne spresňovať, v súlade s pripravovanými vyššími stupňami dokumentácie.

Pri prerokovaní KR ÚPN-O mikroregiónu bolo schválené, že v katastriobce Veľké Zálužie sa rezervuje plocha pre výhľadovú spoločnú ČOV celého mikroregiónu. Je uvažované s lokalitou cca 900 m južne od existujúceho areálu ČOV vo veľkom Záluží.

Výpočet potreby vody.

Základné údaje.

Obec Veľké Zálužie

- počet obyvateľov 4000,0 ob.

Obec Lehota

- počet obyvateľov 1950,0 ob.

Lokalita „A“

- plocha lokality	72,0 ha
- celkový počet zamestnancov	640,0 zam.
Z toho: výrobní zamestnanci	480,0 zam.
Administratívni zamestnanci	160,0 zam.
- pracovný cyklus	3,0 smena
- typ výroby:	výroba autoskiel
- špecifická potreba vody pre pracovníkov na umývanie a sprchovanie	120,0 l/zam.sm.
- špecifická potreba vody pre administratívu	60,0 l/zam.sm.
- špecifická potreba vody pre pracovníkov na priamu potrebu	30,0 l/zam.sm.
- potreba technologickej vody	231,0 m ³ /deň

Lokalita „C“

- plocha lokality	9,0 ha
- počet rodinných domov	55,0
- počet obyvateľov	193,0 ob.
- špecifická potreba vody pre bytový fond	135,0 l/ob.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť	25,0 l/ob. Deň
- súčiniteľ dennej nerovnomernosti	1,6
- súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti	1,8

Lokalita „D“

- plocha lokality	19,0 ha
- celkový počet zamestnancov	150,0 zam.
Z toho: výrobní zamestnanci	125,0 zam.
Administratívni zamestnanci	25,0 zam.
- pracovný cyklus	1,0 smena
- typ výroby:	jednoduchá výroba
- špecifická potreba vody pre pracovníkov na umývanie a sprchovanie	120,0 l/zam.sm.
- špecifická potreba vody pre administratívu	60,0 l/zam.sm.
- špecifická potreba vody pre pracovníkov na priamu potrebu	30,0 l/zam.sm.

Lokalita „E“

- plocha lokality	12,0 ha
- celkový počet zamestnancov	95,0 zam.
Z toho: výrobní zamestnanci	75,0 zam.
Administratívni zamestnanci	20,0 zam.
- pracovný cyklus	1,0 smena
- typ výroby:	sklady
- špecifická potreba vody pre pracovníkov na umývanie a sprchovanie	120,0 l/zam.sm.
- špecifická potreba vody pre administratívu	60,0 l/zam.sm.
- špecifická potreba vody pre pracovníkov na priamu potrebu	30,0 l/zam.sm.

Lokalita „F“

- plocha lokality	4,0 ha
- počet rodinných domov	24,0
- počet obyvateľov	84,0 ob.

- špecifická potreba vody pre bytový fond	135,0 l/ob.deň
- špecifická potreba vody pre vybavenosť	25,0 l/ob. Deň
- súčiniteľ dennej nerovnomernosti	1,6
- súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti	1,8

Priemerná denná potreba vody.

Obec Veľké Zálužie

$$Q_{pZAL} = (4000,0 \times 135,0) + (4000,0 \times 25,0) = 540000,0 + 100000,0 = 640000,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pZAL} = 640000,0 : 86400 = 7,41 \text{ l/s}$$

Obec Lehota

$$Q_{pLEH} = (1950,0 \times 135,0) + (1950,0 \times 25,0) = 263250,0 + 48750,0 = 312000,0 \text{ l/deň}$$

Lokalita „A“

1.smena

$$Q_{pA1} = (160,0 \times 120,0) + (160,0 \times 60,0) + (160,0 \times 30,0) + (160,0 \times 30,0) + 77000,0 = 19200,0 + 9600,0 + 4800,0 + 4800,0 + 77000,0 = 38400,0 + 77000,0 = 38400,0 + 77000,0 = 115400,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{pA1} = [38400,0 : (8 \times 3600)] + [77000,0 : (8 \times 3600)] = 1,33 + 2,67 = 4,00 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{pA2} = (160,0 \times 120,0) + (160,0 \times 30,0) + 77000,0 = 19200,0 + 4800,0 + 77000,0 = 24000,0 + 77000,0 = 101000,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{pA2} = [24000,0 : (8 \times 3600)] + [77000,0 : (8 \times 3600)] = 0,83 + 2,67 = 3,50 \text{ l/s}$$

3.smena

$$Q_{pA3} = (160,0 \times 120,0) + (160,0 \times 30,0) + 77000,0 = 19200,0 + 4800,0 + 77000,0 = 24000,0 + 77000,0 = 101000,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{pA3} = [24000,0 : (8 \times 3600)] + [77000,0 : (8 \times 3600)] = 0,83 + 2,67 = 3,50 \text{ l/s}$$

Priemerná denná potreba vody pre lokalitu „A“ spolu:

$$Q_{pA} = (38400,0 + 24000,0 + 24000,0) + (77000,0 + 77000,0 + 77000,0) = 86400 + 231000,0 = 317400,0 \text{ l/deň}$$

Lokalita „C“

$$Q_{pC} = (193,0 \times 135,0) + (193,0 \times 25,0) = 26055,0 + 4825,0 = 30880,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pC} = (26055,0 : 86400) + (4825,0 : 86400) = 0,30 + 0,06 = 0,36 \text{ l/s}$$

Lokalita „D“

1.smena

$$Q_{pD1} = (125,0 \times 120,0) + (25,0 \times 60,0) = 15000,0 + 1500,0 = 16500,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{pD1} = 16500,0 : (8 \times 3600) = 0,57 \text{ l/s}$$

Lokalita „E“

1.smena

$$Q_{pE1} = (75,0 \times 120,0) + (20,0 \times 60,0) = 9000,0 + 1200,0 = 10200,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{pE1} = 10200,0 : (8 \times 3600) = 0,35 \text{ l/s}$$

Lokalita „F“

$$Q_{pF} = (84,0 \times 135,0) + (84,0 \times 25,0) = 11340,0 + 2100,0 = 13440,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pF} = (11340,0 : 86400) + (2100,0 : 86400) = 0,13 + 0,03 = 0,16 \text{ l/s}$$

Priemerná denná potreba vody pre všetky lokality spolu:

$$Q_p = 317400,0 + 30880,0 + 16500,0 + 10200,0 + 13440,0 = 388420,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_p = 4,00 + 0,36 + 0,57 + 0,35 + 0,16 = 5,44 \text{ l/s (nastane v 1.smene)}$$

Maximálna denná potreba vody

Obec Veľké Zálužie

$$Q_{mZAL} = 640000,0 \times 1,6 = 1024000,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{mZAL} = 1024000,0 : 86400 = 11,85 \text{ l/s}$$

Obec Lehota

$$Q_{mLEH} = 312000,0 \times 1,6 = 499200,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{mLEH} = 499200,0 : 86400 = 5,78 \text{ l/s}$$

Lokalita „A“

1.smena

$$Q_{mA1} = Q_{pA1} = 38400,0 + 77000,0 = 115400,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{mA1} = 1,33 + 2,67 = 4,00 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{mA2} = Q_{pA1} = 24000,0 + 77000,0 = 101000,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{mA2} = 0,83 + 2,67 = 3,50 \text{ l/s}$$

3.smena

$$Q_{mA3} = 24000,0 + 77000,0 = 101000,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{pA3} = 0,83 + 2,67 = 3,50 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody pre lokalitu „A“ spolu:

$$Q_{mA} = Q_{pA} = 115400,0 + 101000,0 + 101000,0 = 317400,0 \text{ l/deň}$$

Lokalita „C“

$$Q_{mC} = 30880,0 \times 1,6 = 49408,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{mC} = 49408,0 : 86400 = 0,57 \text{ l/s}$$

Lokalita „D“

1.smena

$$Q_{mD1} = Q_{pD1} = 16500,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{mD} = 0,57 \text{ l/s}$$

Lokalita „E“

1.smena

$$Q_{mE} = Q_{pE} = 10200,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{mE} = 0,35 \text{ l/s}$$

Lokalita „F“

$$Q_{pF} = 13440,0 \times 1,6 = 21504,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{pF} = 21504,0 : 86400 = 0,25 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody pre všetky lokality spolu:

$$Q_m = 317400,0 + 49408,0 + 16500,0 + 10200,0 + 21504,0 = 415012,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_m = 4,00 + 0,57 + 0,57 + 0,35 + 0,25 = 5,47 \text{ (nastane v 1.smene)}$$

Maximálna hodinová potreba vody

Obec Veľké Zálužie

$$Q_{hZAL} = 11,85,0 \times 1,8 = 21,33,0 \text{ l/s}$$

Obec Lehota

$$Q_{hLEH} = 5,78 \times 1,8 = 10,26 \text{ l/s}$$

Obec Jarok

$$Q_{hJAR} = 5,78 \times 1,8 = 10,26 \text{ l/s}$$

Lokalita „A“

1.smena

$$Q_{hA1} = (9600,0 : 3600) + [(9600,0 + 9600,0 + 4800,0 + 4800,0) : (8 \times 3600)] + [77000,0 : (8 \times 3600)] = 2,67 + 1,00 + 2,67 = 6,34 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{hA2} = (9600,0 : 3600) + [(9600,0 + 4800,0) : (8 \times 3600)] + [77000,0 : (8 \times 3600)] = 2,67 + 0,50 + 2,67 = 5,84 \text{ l/s}$$

3.smena

$$Q_{hA3} = (9600,0 : 3600) + [(9600,0 + 4800,0) : (8 \times 3600)] + [77000,0 : (8 \times 3600)] = 2,67 + 0,50 + 2,67 = 5,84 \text{ l/s}$$

Lokalita „C“

$$Q_{hC} = 0,57 \times 1,8 = 1,03 \text{ l/s}$$

Lokalita „D“

1.smena

$$Q_{hD} = (7500,0 : 3600) + [(7500,0 + 1500,0) : (8 \times 3600)] = 2,08 + 0,31 = 2,39 \text{ l/s}$$

Lokalita „E“

1.smena

$$Q_{hE} = (4500,0 : 3600) + [(4500,0 + 1200,0) : (8 \times 3600)] = 1,25 + 0,20 = 1,45 \text{ l/s}$$

Lokalita „F“

$$Q_{hF} = 0,25 \times 1,8 = 0,45 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody pre všetky lokality spolu:

$$Q_h = 6,34 + 1,03 + 2,39 + 1,45 + 0,45 = 11,66 \text{ l/s (nastane v 1.smene)}$$

Orientačné hydrotechnické šetrenie záujmových lokalít.

Základné údaje.

- **VDJ Šúdol**
 - objem VDJ 10000,00 m³
 - kóta dna VDJ 228,35 m n.m.
 - kóta max. hl. vody VDJ 233,00 m n.m.
- **obec Veľké Zálužie**
 - min. kóta terénu v zastavanom území 152,00 m n.m.
 - max. kóta terénu v zastavanom území 202,00 m n.m.
- **obec Veľké Zálužie – lokalita „A“**
 - min. kóta terénu v lokalite 186,00 m n.m.
 - max. kóta terénu v lokalite 220,00 m n.m.
- **obec Lehota**
 - min. kóta terénu v zastavanom území 166,00 m n.m.
 - max. kóta terénu v zastavanom území 200,00 m n.m.

Stav bez lokalít „A, C, D, E, F“

- prívodné potrubie z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia z VDJ Šúdol po odbočku pre obec Lehota:
 - profil potrubia DN 400 – PVC
 - predpokladaná dĺžky potrubia 5000,0 m
 - 21. uvažované dopravované množstvo vody (max. hodinová potreba vody)
(Lehota $Q_{hLEH} = 10,26$ l/s + Veľké Zálužie $Q_{hZAL} = 21,33$ l/s) 31,59 l/s
- prívodné potrubie z potrubia VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia odbočka pre obec Lehota:
 - profil potrubia DN 200 – PVC
 - predpokladaná dĺžky potrubia 1500,0 m
 - 22. uvažované dopravované množstvo vody (max. hodinová potreba vody)
(Lehota $Q_{hLEH} = 10,26$ l/s) 10,26 l/s
- prívodné potrubie z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia od odbočky pre obec Lehota po obec V. Zálužie
 - profil potrubia DN 300 – PVC
 - predpokladaná dĺžky potrubia 3500,0 m
 - 23. uvažované dopravované množstvo vody (max. hodinová potreba vody)
(Veľké Zálužie $Q_{hZAL} = 21,33$ l/s) 21,33 l/s

Stav s lokalitami „A, C, D, E, F“

- prívodné potrubie z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia z VDJ Šúdol po odbočku pre obec Lehota:
 - profil potrubia DN 400 – PVC

- predpokladaná dĺžky potrubia 5000,0 m

24. uvažované dopravované množstvo vody

Lehota ($Q_{hLEH} = 10,26$ l/s) + Veľké Zálužie ($Q_{hZAL} = 21,33$ l/s) + ($Q_{hc} = 1,03$ l/s) +
($Q_{hD} = 2,39$ l/s) + ($Q_{hE} = 1,45$ l/s) + ($Q_{hF} = 0,45$ l/s) + ($Q_{mA} = 4,00$ l/s) 40,91 l/s

- odbočka pre obec Lehota:

- profil potrubia DN 200 – PVC

- predpokladaná dĺžky potrubia 1500,0 m

25. uvažované dopravované množstvo vody (max. hodinová potreba vody)

Lehota ($Q_{hLEH} = 10,26$ l/s) 10,26 l/s

- prívodné potrubie z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia od odbočky pre obec Lehota po obec V. Zálužie

- profil potrubia DN 300 – PVC

- predpokladaná dĺžky potrubia 3500,0 m

26. uvažované dopravované množstvo vody

Veľké Zálužie ($Q_{hZAL} = 21,33$ l/s) + ($Q_{hc} = 1,03$ l/s) + ($Q_{hD} = 2,39$ l/s) +
($Q_{hE} = 1,45$ l/s) + ($Q_{hF} = 0,45$ l/s) + ($Q_{mA} = 4,00$ l/s) 30,65 l/s

- **navrhované prívodné potrubie pre lokalitu „A“, úsek potrubia od prívodného potrubia z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie po navrhovaný VDJ:**

- profil potrubia DN 150 – PVC

- predpokladaná dĺžky potrubia 2400,0 m

27. uvažované dopravované množstvo vody

($Q_{mA} = 4,00$ l/s) + (rezerva $Q_{REZ} = 3,00$ l/s) 7,00 l/s

Výpočet hydraulických parametrov v potrubiach.

Stav bez lokalít „A, C, D, E, F“

- Výpočet hydraulických parametrov v prívodnom potrubí z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia z VDJ Šúdol po odbočku pre obec Lehota:

$$h_1 = 0,19645 \times 0,03159^2 \times 5000,0 = 0,98 \text{ m}$$

$$v_1 = 7,9580 \times 0,03159 = 0,25 \text{ m/s}$$

- **Výška tlakovej čiary v prívodnom potrubí z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, v mieste napojenia odbočky pre obec Lehota:**

$$228,35 \text{ m n.m.} - 0,98 \text{ m} = 227,37 \text{ m n.m.}$$

- **Výpočet hydraulických parametrov v odbočke pre obec Lehota:**

$$h_2 = 7,9204 \times 0,01026^2 \times 1500,0 = 1,89 \text{ m}$$

$$v_2 = 31,832 \times 0,01026 = 0,33 \text{ m/s}$$

Požadovaný rozsah výšok tlakovej čiary v rozvodnej sieti obce Lehota.

Od 181,00 m n.m. (166,00 + 15,00) do 215,00 m n.m. (200,00 + 15,00)

Výška tlakovej čiary v odbočke pre obec Lehota, v mieste napojenia rozvodnej siete obce Lehota.

227,37 m n.m. – 1,89 m = 225,48 m n.m. (výška tlakovej čiary vyhovuje pre zásobovanie obce)

- **Výpočet hydraulických parametrov v prívodnom potrubí z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia od odbočky pre obec Lehota po obec V. Zálužie:**

$$h_3 = 0,91120 \times 0,02133^2 \times 3500,0 = 1,45 \text{ m}$$

$$v_3 = 14,147 \times 0,02133 = 0,30 \text{ m/s}$$

Požadovaný rozsah výšok tlakovej čiary v rozvodnej sieti obce V. Zálužie.

Od 167,00 m n.m. (152,00 + 15,00) do 217,00 m n.m. (202,00 + 15,00)

Výška tlakovej čiary v odbočke pre obec Lehota, v mieste napojenia rozvodnej siete obce Lehota.

227,37 m n.m. – 1,45 m = 225,92 m n.m. (výška tlakovej čiary vyhovuje pre zásobovanie obce)

Stav s lokalitami „A, C, D, E, F“

- **Výpočet hydraulických parametrov v prívodnom potrubí z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia z VDJ Šúdol po odbočku pre obec Lehota:**

$$h_1 = 0,19645 \times 0,04091^2 \times 5000,0 = 1,65 \text{ m}$$

$$v_1 = 7,9580 \times 0,04091 = 0,33 \text{ m/s}$$

- **Výška tlakovej čiary v prívodnom potrubí z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, v mieste napojenia odbočky pre obec Lehota:**
228,35 m n.m. – 1,65 m = 226,70 m n.m.

- **Výpočet hydraulických parametrov v odbočke pre obec Lehota:**

$$h_2 = 7,9204 \times 0,01026^2 \times 1500,0 = 1,89 \text{ m}$$

$$v_2 = 31,832 \times 0,01026 = 0,33 \text{ m/s}$$

Požadovaný rozsah výšok tlakovej čiary v rozvodnej sieti obce Lehota.

Od 181,00 m n.m. (166,00 + 15,00) do 215,00 m n.m. (200,00 + 15,00)

Výška tlakovej čiary v odbočke pre obec Lehota, v mieste napojenia rozvodnej siete obce Lehota.

226,51 m n.m. – 1,89 m = 224,62 m n.m. (výška tlakovej čiary vyhovuje pre zásobovanie obce)

- **Výpočet hydraulických parametrov v prívodnom potrubí z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia od odbočky pre obec Lehota po obec V. Zálužie:**

$$h_3 = 0,91120 \times 0,03065^2 \times 3500,0 = 3,00 \text{ m}$$

$$v_3 = 14,147 \times 0,03065 = 0,43 \text{ m/s}$$

Požadovaný rozsah výšok tlakovej čiary v rozvodnej sieti obce V. Zálužie.

Od 167,00 m n.m. (152,00 + 15,00) do 217,00 m n.m. (202,00 + 15,00)

Výška tlakovej čiary v potrubí z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, v mieste napojenia rozvodnej siete obce V. Zálužie:

226,70 m n.m. – 3,00 m = 223,70 m n.m. (výška tlakovej čiary vyhovuje pre zásobovanie obce)

- **Výpočet hydraulických parametrov v navrhovanom prívodnom potrubí pre lokalitu „A“ z VDJ Šúdol do obce V. Zálužie, úsek potrubia od odbočky pre obec Lehota po obec V. Zálužie:**

$$h_3 = 36,736 \times 0,007^2 \times 2400,0 = 4,32 \text{ m}$$

$$v_3 = 56,590 \times 0,007 = 0,40 \text{ m/s}$$

Požadovaný rozsah výšok tlakovej čiary v rozvodnej sieti obce V. Zálužie.

Od 167,00 m n.m. (152,00 + 15,00) do 217,00 m n.m. (202,00 + 15,00)

Výška tlakovej čiary v navrhovanom potrubí DN 150, v mieste napojenia navrhovaného VDJ:

226,70 m n.m. – 4,32 m = 222,48 m n.m. (výška tlakovej čiary vyhovuje pre zásobovanie obce)

- Výpočet potrebného objemu VDJ pre lokalitu „A“.
60% z 317,400 m³ = 190,44 m³

Vypočítaný objem bude nutné ešte zväčšiť o požiaru zásobu vody. Vzhľadom na to, že nie sú známe požiarne parametre stavebných objektov v lokalite „A“, nie je možné, na úrovni predkladanej dokumentácie, stanoviť veľkosť požiarnej zásoby vody.

Dno VDJ navrhujeme na kóte 200,00 m n.m.

Odkanalizovanie územia, čistenie odpadových vôd.

Obec má kompletne vyprojektovanú a čiastočne i rozostavanú delenú kanalizačnú sieť, splaškovej sústavy. Vybudovaná kanalizačná sieť je zaústená do novej celoobecnej čistiarne odpadových vôd, ktorá je schopná čistiť splaškové odpadové vody z celej obce. Predkladaný doplnok územného plánu obce v podstate nemení náležitosti spojené s odkanalizovaním a čistením splaškových odpadových vôd, ktoré boli uvedené v platnom územnom pláne obce.

Vzhľadom na to, že vybudovaná kanalizačná sieť i ČOV zatiaľ nie sú v prevádzke, splaškové odpadové vody sú zväčša zachytávané do žúmp.

V rámci prác na doplnku územnom pláne obce sme vypracovali výpočty produkcie odpadových vôd.

Upozorňujeme, že ak porovnáme max. spotrebu vody v obci:

- Lehota (rok 2003 \Rightarrow 47449 m³/rok) so špecifickou potrebou vody 160 l/os.deň (135,0 + 25,0) zistíme, že obci sa spotrebováva len cca 67 l/os.deň, čo je len 41,9 % zo špecifickej potreby vody, ktorú sme uvažovali v hydrotechnických výpočtoch v zmysle platných predpisov;
- V. Zálužie (rok 2000 \Rightarrow 131145 m³/rok) so špecifickou potrebou vody 160 l/os.deň (135,0 + 25,0) zistíme, že obci sa spotrebováva len cca 90 l/os.deň, čo je len 56,3 % zo špecifickej potreby vody, ktorú sme uvažovali v hydrotechnických výpočtoch v zmysle platných predpisov;

Z výpočtov potreby vody je zrejmé, že:

- obdobným spôsobom ako sa odlišuje špecifická potreba vody od skutočnej spotreby vody sa bude odlišovať i špecifická produkcia splaškových odpadových vôd od skutočnej produkcie splaškových odpadových vôd v obci (skutočná produkcia splaškových odpadových vôd bude nižšia);
- v plánovanej lokalite „A“ budú vznikať okrem splaškových odpadových vôd i technologické odpadové vody, ktoré podľa dostupných údajov budú obsahovať usaditeľné látky;
- v plánovanej lokalite „C“, „D“, „E“, „F“ budú vznikať len splaškové odpadové vody;
- navrhnutá a čiastočne i rozostavaná splašková kanalizačná sieť, vrátane ČOV, sú pre obec a navrhované lokality „C“, „D“, „E“, „F“ postačujúce a pre navrhovanú lokalitu „A“ nepostačujúce;

Vzhľadom na uvedené odkanalizovanie lokality „A“ navrhujeme delenou kanalizačnou sieťou, t.j.:

- splaškové odpadové vody odkanalizuje splašková kanalizačná sieť.
- technologické odpadové vody a dažďové odpadové vody z komunikačných plôch odkanalizuje technologická kanalizačná sieť.

Upozorňujeme, že konfigurácia terénu lokality si vyžaduje pri návrhu kanalizačnej siete využiť čerpacie stanice odpadových vôd.

Splašková kanalizačná sieť lokality bude zaústená do samostatnej splaškovej, mechanicko-biologickej čistiarne odpadových vôd lokality „A“. Jej výkon bude cca $Q_{24A1} = 1,40$ l/s.

Technologická kanalizačná sieť bude zaústená do samostatnej technologickej čistiarne odpadových vôd lokality „A“. Jej výkon bude cca $Q_{24A1T} = 2,67$ + odtok dažďových vôd z komunikačných priestorov (zatiaľ ich plocha nie je známa).

Obe plánované ČOV budú tvoriť jeden stavebný blok.

Vyčistené odpadové vody (splaškové, technologické i dažďové) budú z lokality odkanalizované, cez spoločné odpadné potrubie DN 300 a utesnený jarok, do Dlhého kanála. Navrhované odpadné potrubie DN 300 bude zaústené do jestvujúceho jarku, ktorý je zaústený do Dlhého kanála. Jestvujúci jarok bude zatesnený proti presakom vody do podzemia tesniacou fóliou, ktorá bude zabezpečená proti mechanickému poškodeniu betónovými prefabrikátmi.

Lokality „C“, „D“, „E“, „F“ sa priamo napoja potrubiami DN 300 na plánovanú kanalizačnú sieť obce pri uvedených lokalitách. Toto je možné urobiť preto, lebo denný prietok splaškových odpadových vôd uvedených lokalít je malý $Q_{24} = 1,51$ l/s (vid' Výpočty produkcie odpadových vôd). Upozorňujeme, že konfigurácia terénu lokalít „C“, „D“ si vyžaduje pri návrhu kanalizačnej siete využiť čerpacie stanice odpadových vôd.

Upozorňujeme, že návrh odkanalizovania a čistenia odpadových vôd z jednotlivých lokalít bol spracovaný na základe podkladov, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii v rámci spracovávaného doplnku územného plánu. Uvedený návrh sa bude postupne spresňovať, v súlade s pripravovanými vyššími stupňami dokumentácie.

Výpočet produkcie odpadových vôd.

Základné údaje.

Priemerná denná potreba vody:	- obec V. Zálužie	$Q_{pZAL} = 640000,0$ l/deň
		$Q_{pZAL} = 7,41$ l/s
28. lokalita „A“		
	1.smena	$Q_{pA1} = 38400,0$ l/sm.
		$Q_{pA1} = 1,33$ l/s
	technológia	$Q_{pA1T} = 77000,0$ l/sm.

		Q_{pA1T}	=	2,67 l/s
	2.smena	Q_{pA2}	=	24000,0 l/sm.
		Q_{pA2}	=	0,83 l/s
	technológia	Q_{pA2T}	=	77000,0 l/sm.
		Q_{pA2T}	=	2,67 l/s
	3.smena	Q_{pA3}	=	24000,0 l/sm.
		Q_{pA3}	=	0,83 l/s
	technológia	Q_{pA3T}	=	77000,0 l/sm.
		Q_{pA3T}	=	2,67 l/s
	- lokalita „C“	Q_{pC}	=	30880,0 l/deň
		Q_{pC}	=	0,36 l/s
29. lokalita „D“				
	1.smena	Q_{pD1}	=	16500,0 l/sm.
		Q_{pD1}	=	0,57 l/s
30. lokalita „E“				
	1.smena	Q_{pE1}	=	10200,0 l/sm.
		Q_{pE1}	=	0,35 l/s
	- lokalita „F“	Q_{pF}	=	13440,0 l/deň
		Q_{pE}	=	0,16 l/s
Maximálna hodinová potreba vody:	- lokalita „A“			
	1.smena	Q_{hA1}	=	6,34 l/s
	technológia	Q_{hA1T}	=	2,67 l/s
	2.smena	Q_{hA2}	=	5,84 l/s
	technológia	Q_{hA2T}	=	2,67 l/s
	3.smena	Q_{hA3}	=	5,84 l/s
	technológia	Q_{hA3T}	=	2,67 l/s
31. lokalita „D“				
	1.smena	Q_{hD}	=	2,39 l/s
32. lokalita „E“				
	1.smena	Q_{hE1}	=	1,45 l/s

Balastné vody Q_B uvažujeme v množstve 5,0 % z objemu ostatných vôd

Splaškové odpadové vody.

Denný prietok splaškových odpadových vôd.

Obec Veľké Zálužie

$$Q_{24ZAL} = Q_{pZAL} + Q_B = 640000,0 + 32000,0 = 672000,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24ZAL} = 672000,0 : 86400 = 7,78 \text{ l/s}$$

Lokalita „A“

1.smena

$$Q_{24A1} = Q_{pA1} + Q_B = 38400,0 + 1920,0 = 40320,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24A1} = [40320,0 : (8 \times 3600)] = 1,40 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{24A2} = Q_{pA2} + Q_B = 24000,0 + 1200,0 = 25200,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24A2} = [25200,0 : (8 \times 3600)] = 0,88 \text{ l/s}$$

3.smena

$$Q_{24A3} = Q_{pA3} + Q_B = 24000,0 + 1200,0 = 25200,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24A3} = [25200,0 : (8 \times 3600)] = 0,88 \text{ l/s}$$

Denný prietok splaškových odpadových vôd pre lokalitu „A“ spolu:

$$Q_{24A} = (40320,0 + 25200,0 + 25200,0) = 90720,0 \text{ l/deň}$$

Lokalita „C“

$$Q_{24C} = Q_{pC} + Q_B = 30880,0 + 1544,0 = 32424,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24C} = 32424,0 : 86400 = 0,38 \text{ l/s}$$

Lokalita „D“

1.smena

$$Q_{24D1} = Q_{pD1} + Q_B = 16500,0 + 825,0 = 17325,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24D1} = 17325,0 : (8 \times 3600) = 0,60 \text{ l/s}$$

Lokalita „E“

1.smena

$$Q_{24E1} = Q_{pE1} + Q_B = 10200,0 + 510,0 = 10710,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24E1} = 10710,0 : (8 \times 3600) = 0,37 \text{ l/s}$$

Lokalita „F“

$$Q_{24F} = Q_{pF} + Q_B = 13440,0 + 672,0 = 14112,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24F} = 14112,0 : 86400 = 0,16 \text{ l/s}$$

Denný prietok splaškových odpadových vôd pre všetky lokality spolu:

$$Q_{24} = 90720,0 + 32424,0 + 17325,0 + 10710,0 + 14112,0 = 165291,0 \text{ l/deň}$$

$$Q_{24} = 1,40 + 0,38 + 0,60 + 0,37 + 0,16 = 2,91 \text{ l/s (nastane v 1.smene)}$$

Maximálny hodinový prietok splaškových odpadových vôd.

Obec Veľké Zálužie

$$Q_{hmaxZAL} = Q_{24ZAL} \times 3,00 = 7,78 \times 3,00 = 23,34 \text{ l/deň}$$

Lokalita „A“

1.smena

$$Q_{hmaxA1} = Q_{hA1} + Q_B = 6,34 + 0,32 = 6,66 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{hmaxA2} = Q_{hA2} + Q_B = 5,84 + 0,29 = 6,13 \text{ l/s}$$

3.smena

$$Q_{hmaxA3} = Q_{hA3} + Q_B = 5,84 + 0,29 = 6,13 \text{ l/s}$$

Lokalita „C“

$$Q_{hmaxC} = (Q_{pC} \times 3,0) + Q_B = (0,36 \times 3,0) + 0,05 = 1,13 \text{ l/s}$$

Lokalita „D“

1.smena

$$Q_{hmaxD} = Q_{hD} + Q_B = 2,39 + 0,12 = 2,51 \text{ l/s}$$

Lokalita „E“

1.smena

$$Q_{hmaxE} = Q_{hE} + Q_B = 1,45 + 0,07 = 1,52 \text{ l/s}$$

Lokalita „F“

$$Q_{hmaxF} = (Q_{pF} \times 3,0) + Q_B = (0,36 \times 3,0) + 0,05 = 1,13 \text{ l/s}$$

Maximálny hodinový prietok splaškových odpadových vôd pre všetky lokality spolu:

$$Q_{hmax} = 6,66 + 1,13 + 2,51 + 1,52 + 1,13 = 12,95 \text{ l/s (nastane v 1.smene)}$$

Technologické odpadové vody.

Denný prietok technologických vôd

Lokalita „A“

1.smena

$$Q_{24A1T} = Q_{pA1T} = 77000,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24A1T} = 2,67 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{24A2T} = Q_{pA2T} = 77000,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24A2T} = 2,67 \text{ l/s}$$

3.smena

$$Q_{24A3T} = Q_{pA3T} = 77000,0 \text{ l/sm.}$$

$$Q_{24A3T} = 2,67 \text{ l/s}$$

Maximálny hodinový prietok technologických odpadových vôd.

Lokalita „A“

1.smena

$$Q_{hmaxA1T} = Q_{hA1T} = 2,67 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{hmaxA2T} = Q_{hA2T} = 2,67 \text{ l/s}$$

2.smena

$$Q_{hmaxA3T} = Q_{hA3T} = 2,67 \text{ l/s}$$

Kapacitu ČOV vo Veľkom Záluží bude potrebné dimenzovať aj s aspektom, že sa na ňu napojí odpadové potrubie z obce Lehota.

V katastri obce Veľké Zálužie navrhujeme aj priestorovú rezervu pre spoločnú ČOV celého mikroregiónu. Lokalita sa nachádza cca 900 m južne od existujúceho areálu ČOV, má výmeru cca 70 x 40 metrov.

A2.12.3. Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav elektrického zariadenia.

Obec Veľké Zálužie je zásobovaná elektrickou energiou z dvoch samostatných vedení vychádzajúcich zo 110/22 kV transformovne Nitra – Juh. Je to staré vedenie č. 236 3x70 mm² AlFe, z ktorého je urobená 22 kV prípojka 3x35 mm² Cu a vedenie č. 1042 3x120 mm² AlFe pre vyslielač II. Z vedenia č. 1042 je urobená 22 kV prípojka 3x70 mm² AlFe. Obe napájacie vedenia sú pri Veľkom Záluží navzájom prepojené. Týmto zapojením je daná možnosť dodávky elektrickej energie z dvoch nezávislých vedení.

Z prípojky, z ved. Č. 300 sú zásobované transformovne umiestnené v severovýchodnej časti obce:

TS 1 obec s výkonom transformátora	100 KVA
TS 4 liečebný ústav vežová	160 KVA
TS 6 obec	100 KVA
TS 5 obec portálová	100 KVA
TS 11 JRD I	160 KVA
TS 14 SKIPPY výrobná nábytku	250 KVA
TS 2 obec portálová	160 KVA

Z vedenia č. 1042, z prípojky 22 kV sú zásobované transformovne umiestnené v juhozápadnej časti obce :

TS 9 závlahy	160KVA
TS 10 výroba rozvádzačov	160 kVA
TS 7 murovaná	400 KVA

Transformovňa je napojená 22 kV káblom 3x/AXEKCY 1 x 70 mm²/- ZO vzdušného vedenia.

Z uvedených transformovní je zásobovaný bytovo-komunálny odber po sekundárnom vzdušnom rozvode. V obci prevláda vzdušný rozvod NN, ktorý bol zrekonštruovaný.

Primárny rozvod 22 kV a umiestnenie transformovní je zakreslené na priloženej situácii M = 1 : 2880.

Severovýchodne od obce prechádza dvojité 110 kV vedenie Križovatky Nitra. Ochranné pásmo vedenia je 15 m na obe strany od krajného vodiča. Pri návrhu ďalšej výstavby je ochranné pásmo potrebné rešpektovať.

V sídle bolo v roku 1991 trvale obývaných 1006 bytov. Tieto byty nemajú jednotný stupeň elektrizácie a sú vykazované rozdiely v jednotlivých stupňoch odberov elektrickej energie. Elektrická energia je rôzne využitá pre hlavné technológie v domácnostiach. Keďže obec je plynofikovaná, použitie el. energie pre varenie, prípravu teplej vody úžitkovej a vykurovanie bytov je obmedzené. Jednotlivé kategórie odberov sme uvažovali nasledovne:

- 33. stupeň elektrizácie A 80 %
- 34. stupeň elektrizácie B 15 %
- stupeň elektrizácie C 5 %

Stupeň A reprezentuje svetlo a zásuvky.

Stupeň B reprezentuje ako A a varenie elektrinou.

Stupeň C reprezentuje ako A,B a vykurovanie elektrickou energiou.

Súčasný maximálny výkon bytovo-komunálneho odberu predstavuje 1 MW.

Priemysel je v obci zastúpený firmou „Skippy“, ktorá vyrába nábytok. Tento areál má vlastnú transformovňu s trafom 250 KVA. V bývalom areáli JRD je výrobná rozvádzačov s vlastným transformátorom 160 KVA.

Poľnohospodárstvo je zastúpené miestnym Poľnohospodárskym družstvom. Vo svojom výrobnom areále má vlastnú transformovňu.

Kapacitne výkonovo je v súčasnej dobe elektrický odber pokrytý a nie sú problémy s dodávkou elektrickej energie,. Obec bola v r. 1985 rekonštruovaná včetně domových prípojok, čím sa zvýšila kvalita dodávky elektrickej energie vzhľadom na úbytky napätia.

Pri návrhu územného plánu je treba zohľadniť 22 kV vzdušné vedenia prechádzajúce jestvujúcou IBV, t.j. dodržať ochranné pásmo od 22 kV vedenia, ktoré je 10 m na obe strany vedenia. V niektorých prípadoch riešiť zrušenie vzdušných vedení a ich uloženie do kábla.

Návrh ďalšieho rozvoja obce z hľadiska zásobovania elektrickou energiou.

V urbanistickom návrhu je uvažované s ďalšou výstavbou rodinných domov v prelukách resp. s otvorením nových ulíc. Súčasne je navrhnuté plošne nové zariadenie pre občiansku vybavenosť a podnikateľské aktivity.

Rast spotreby elektrickej energie u jestvujúcich bytov predpokladáme len vo veľmi malej miere, nakoľko obec je plynofikovaná. Vykurovanie bytov a príprava teplej vody je orientovaná na plyn. Elektrické vykurovanie vo väčšej miere bytov neprichádza do úvahy nakoľko el. zariadenie nie je dimenzované na tento odber. V prípade požiadaviek na el. vykurovanie do roku 2020 vo väčšej miere bytov, by táto požiadavka mohla byť splnená iba rekonštrukciou primárnych vedení a transformovni a ich rozšírení ako i sekundárnej siete.

K navrhovanému obdobiu r. 2020 je plánovaná výstavby 288 domov, čo predstavuje prírastok výkonu cca 400 kW súčasných. 200 kW predpokladáme, že bude potrebných pre občiansku vybavenosť a rozvoj prac. Príležitostí.

Vzhľadom na súčasnú konfiguráciu transformovni a 22 kV voľné prípojky je potrebná ich prekládka resp. náhrada novými . 22 kV prípojka z vedenia č. 300 k TS 4 a TS 1 prechádza cez zastavané územie rodinnými domami. Navrhujeme vzdušné vedenia demontovať a nahradiť kábelovými.

35. transformovňa TS-1 sa posunie do centra a vybuduje ako kiosková s výkonom do 1 x 630 kVA. Transformátor 400 kVA. Do centra navrhujeme aj ďalšiu kioskovú TS 1 x 630 kVA s transformátorom 400 kVA hlavne pre lokalitu č.4 (138 RD).
36. transformovňa TS ústav je vežová, bez možnosti pripojenia káblom a jeho ďalšieho pokračovania . Navrhujeme vybudovať novú kioskovú TS do 1 x 630 KVA, so sekundárnymi vývodmi pre obec.
37. transformovňa TS VIII, je novonavrhovaná do 1 x 630 kVA a pokryje odbery v juhovýchodnej časti obce.

Napojenie uvedených transformovni na 22 kV vedenia navrhujeme 22 kV káblom typu AXEKCEY 1 x 150 mm². Transformovňa TS 1 sa zaokruhuje do jestvujúcej murovanej TS 7, ktorá je už napojená káblom. Transformovňa TS sa napojí z TS 1 a zo vzdušnej 22 kV prípojky pre TS 2 (ved. Č. 236). Napájacím bodom zostane 22 kV voľné vedenie č. 236 s prepojením na vedenie č. 1042. Týmto zapojením budú transformovne TS VIII, TS 4, TS 1 a TS 7 zásobované z dvoch napájačov 22 kV.

38. dĺžka demontovaných vedení:

k TS 1 je 630 m

k TS 4 je 740 m

39. dĺžka nových 22 kV kábelových vedení :

k TS VIII je	260 m
k TS 4	790 m
k TS VIII	600 m
<hr/>	
celkom	2 290 m

V severnej časti obec je navrhnutá súvislá zástavby rodinných domov. 22 kV prípojka k TS 2 prekáža výstavbe. Navrhujeme jej prekládku do okrajovej časti. Súčasne sa preloží i časť prípojky 22 kV k TS 6. Dĺžka demontovaného vedenia je 1500 m.

Navrhovaný 22 kV rozvod a umiestnenie transformovni je zakreslené na výkrese m = 1 : 2880. Z dôvodu náhrady stožiarových transformovni za kioskové bude nutné preorientovať sekundárny rozvod na nové TS. Vývody NN sa urobia kábelové s prechodom na vzdušné vedenie. V obci bola v osemdesiatych rokoch urobená rekonštrukcia el. siete, ktorá k dnešnému dňu je vyhovujúca. Pribudnutím ďalších odberov NN bude treba zvýšenie prierezov sekundárneho rozvodu.

K navrhovanému obdobiu. R. 2020 realizáciou el. zariadení navrhovaných v tomto ÚPN-SÚ budú potrebné investície vo výške cca 6 miliónov korún. Časť investície je možné realizovať v spoluinvestorstve z ZSE Bratislava.

Jednotlivé lokality (A, C, D, E, F), ktoré sú navrhnuté v rámci doplnenia ÚPN-SÚ Veľké Zálužie, sú riešené nasledovne :

- Lokalita „A“

Výroba autoskiel, iná výroba

Predpokladané výpočtové zaťaženie $P_p = 26 \text{ MW}$.

Tento výkon navrhujeme zabezpečiť z novej 110 kV rozvodne s transformátormi 2x40 MVA. Rozvodňa sa napojí z vedenia č.8820 a 8821.

- Lokalita „C“

55 RD

$P_p = 120 \text{ kW}$

Pre túto lokalitu navrhujeme osadiť novú kioskovú transformovňu. TS sa napojí zo vzdušného 22 kV vedenia č.300 zemným káblom.

- Lokalita „D“

Jednoduchá výroba, depo nákladných áut

$P_p = 120 \text{ kW}$

Táto lokalita sa napojí z navrhovanej kioskovej TS. Zapojenie TS do 22 kV systému sa urobí z vedenia č.300 kábelovým vedením, uloženým v zemi.

- Lokalita „E“

Sklady, nenáročná výroba

$P_p = 90 \text{ kW}$

Tento výkon sa zabezpečí z TS 14 po výmene stožiarovej TS za kioskovú. TS 14 sa napojí z 22 kV vedenia č.300.

- Lokalita „F“

24 RD

Pp = 61 kW

Rodinné domy sa napoja z navrhovanej kioskovej TS 6.

TS 6 sa zapojí 22 kV kábelovým vedením v zemi cez navrhovanú TS 20 z 22 kV prípojky pre TS 10.

Tento návrh elektrifikácie umožní demontáž všetkých 22 kv vzdušných vedení v obci, vrátane stožiarových TS, ktoré sa nahradia kioskovými.

Jestvujúca stožiarová TS 12 sa zapojí 22 kV vzdušným vedením z vedenia č.300. Navrhnutá trasa je súbežná s navrhovaným 110 kV vedením.

Ochranné pásmo (OP) elektrických vedení a transformovní treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.70/1998. OP je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku. OP vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je :

- 10 m pre napätí 22 kV aj u stožiarovej TS
 - 1 m pri kábelovom vedení (podzemné) do 110 kV
 - 10 m od obostavanej hranici murovanej TS
 - 2 m pri závesnom kábelovom vedení (napr. DISTRI)
- 15 m pre napätie 110 kV.

A2.12.4. Telekomunikačné zariadenia

V rámci konceptu riešenia ÚPN SÚ Veľké Zálužie bol spracovaný aj prieskum jestvujúcich slaboprúd. Rozvodov a zariadení, ktoré sa v súčasnosti v tejto obci nachádzajú.

Telefonizácia obce Veľké Zálužie je tohto času zabezpečovaná od automat. Telefón. Ústredne ATÚ typu P51 o kapacite 500 Pp-65%, ktorá sa nachádza v obci v budove „Pošty“. V súčasnosti je využiteľnosť kapacity ústredne cca 65% . Jestvujúca ATÚ vo Veľkom Záluží je prepojená cez diaľkový kábel na ATÚ Sládkovičova ul. Nitra.

Cez ATÚ Veľké Zálužie ako stredné MTO sú napojené ATÚ ďalších obcí:

40. obec Báb a Rumanová cez spoj. Telefón. Kábel. Vedenie
41. obec Lehota cez spoj. Vzduš. Záves telefón. Kábel. Vedenie
42. obec Jarok cez vzduš. Spojovacie vedenie

Miestna kabelizácia št. telefónu vo V.Záluží je v súčasnosti realizovaná jestvujúcim. Ulož. Kábel. Vedením typu TJKGYM priemere žil 0,7 Al a 0,8 Al staršia kabelizácia, alebo novším kábel. Vedením typu TCEKEY 0,5 Cu. Miestne telefón. Káble sú vedené od ATÚ popri miestnych komunikáciach až po účastníckej rozvádzače- ÚR, ktoré sú rozmiestnené po obci. Na spjkovanie potrebných dĺžok telef. káblov je prevedené rovnými spojkami typu TR, ich rozdelenie rozdeľ. Spojkami typu TD. Jestvujúce ÚR sú buď prevedenia vonkajšieho kábel. Istiace stožiar. Skrine typu SZ-20, SZ-40 alebo KJSS-20 upevnené zväčša na drevených stožiaroch pätkovaných, alebo sú telef. káble ukončenie miest. Telef. káblov v kábel. Účastníka pomocou záveru typu VZ-10. Ukončenie miest. Telef. káblov v kábel. Skrinia ÚR a pri ATÚ je prevedené pomocou záveru realizovaný vzdušným drôtovým vedením 2x2Fe, 2x3Fe, alebo sú použité záves. Kábel. Vedenia typu SYKFY-0,5 Cu.. Jestv. Vzdušné účast. Telef. vedenia nachádzajúce sa v uvedenej lokalite sú upevnené na samost. Podper. Bodoch drevených stožiaroch pätkovaných a nepätkovaných resp. strešných a nástenných konzolách.

Obcou prechádzajúce spoj. Telef. a diaľkové káble majú ochranné pásmo 1,5 m na každú stranu od trasy týchto vedení , 3 m do výšky a 3 m do hĺbky od úrovne terénu. Ochranné pásmo miest. Telef. kábel. Vedení je zasa 1 m na každú stranu od ich pokládky.

Drôtový rozhlas sa v obci nenachádza a tiež perspektívne sa s ním neuvažuje. V obci sa však nachádzajú rozvody miest. Rozhlasu 100V rozvodu, ktorého zosil. Zariadenie zosil stanica miest. Rozhlasu / ZSMR typ AVA 120 o výkone 1650W sa nachádza v budove Obecného úradu. Rozvody miest. Rozhlasu sú realizované vzduš. Vedením 2 x 16 mm² AlFe 6, ktorá je upevnená jednak na podperných bodoch vlastných oceľ. Stožiarov . Celková dĺžka miest. Rozhlasu vzduš. Vedenia je cca 13 km, pričom v obci je nainštalovaných cca 104 ks reproduktorov o výkone 6 12 W.

V návrhu ÚPN-SÚ je uvažované ďalšou výstavbou rodinných domov (288 RD) a podnikateľských aktivít.

V obci toho roku bola vybudovaná digitálna ústredňa (RSU). Do siete je pripojená optickým káblom. Kapacita RSU je postačujúca aj pre výhľadové investičné zámery obce. Toto zariadenie zabezpečuje kvalitatívne a kvantitatívne lepšie podmienky pre poskytovanie základných a nových telekomunikačných služieb / ISDN), prenosu dát, možnosti prenajatia okruhov a ďalších služieb.

Na rozšírenie miestnej telef. siete je spracovaná proj. Dokumentácia. Realizáciou sa začalo v auguste toho roku.

A2.12.5. Zásobovanie plynom

Pod a prieskumov a rozborov z roku 1984 bol plán plynofikácie navrhnutý na realizáciu do 8. 5RP. Zahnutý bol v koncepte riešenia ÚPD Veľké Zálužie.

Pre potrebu plynofikácie obce Veľké Zálužie bol Naftoprojektom Poprad spracovaný generel, ktorý bol zakreslený do mapových podkladov z roku 1985. Tento generel obsahuje návrh plynovodov v obci a tiež zdroj plynu.

V tabuľkovej časti sú údaje o bilanciách spotreby plynu hodinových a ročných, jednak pre maloodber, ako aj pre veľkoodber. Generel tiež obsahuje aj strojný výpočet tlakových strát v navrhovaných rozvodoch.

Jestvujúci stav

Zdrojom plynu je VTL potrubie, vedené poblíž obce. Na toto potrubie sa napája spoločná vysokotlaká prípojka DN 150, PN 2,5 Mpa pre Veľké Zálužie a pre obec Báb.

Pre samotnú obec je zrealizovaná VTL prípojka DN 80, PN 2,5 Mpa.

Táto končí vo vysokotlakovej skriňovej regulačnej stanici, umiestnenej na konci obce pri ceste, vedúcej do Serede. Výkon RS je 3 000 m³/hod. Materiál prípojky je oceľ.

V samotnej obci sú zrealizované jednak STL plynovody a jednak NTL plynovody.

Navrhované tlaky v potrubiach : STL 0,1 Mpa, NTL 5 kPa.

Zrealizované dimenzie pre oba tlaky : DN 80 a DN 100. Materiál plynovodov je výlučne oceľ.

Na STL plynovodoch sú umiestnené dvojité regulačné rady Alz6U. Počet ich kusov je päť.

Plyn v obci je použitý prevažne pre potrebu rodinných domov, t.j. pre vykurovanie, varenie, poprípade ohrev TUV.

Mimo rodinných domov je plyn privedený do nasledujúcich prevádzok :

roľnícke družstvo

HSH, porážkárň hydiny

SLP, spoločný liaharenský podnik

SKIPPI, výrobná nábytku

Obecný úrad

objekt lekárne

kultúrny dom

požiarna zbrojnica

objekt fary

zdravotné stredisko

Liečebný ústav

Navrhované riešenie

Toho času je obec temer na 100 % plynofikovaná. Nové miestne plynovody navrhujeme zrealizovať do novonavrhovaných lokalít, resp. jestvujúce potrubia predĺžiť, alebo zaokrúhovať.

Lokalita č.1

43. je situovaná na konci obce vedľa Hlavnej ulice, vedúcej smerom na Sered'. Tu sa uvažuje s výstavbou dvanástich rodinných domov. Jestvujúce STL potrubie DN 80 v Hlavnej ulici navrhujeme predĺžiť o 111 m.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 42,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$$Q_{\text{rok}} = 42,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$$

Lokalita _2

44. je situovaná na konci obce medzi ulicami Hlavná a Vodná. Tu sa uvažuje s výstavbou osemnástich rodinných domov. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať novú vetvu STL potrubia v dĺžke 165m. Táto sa napojí na jestvujúce potrubie v ulici Vodná a bude vedená v trase novej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{\text{max}} = 63,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$$Q_{\text{rok}} = 63,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$$

Lokalita _3

45. je situovaná v predĺžení ulice Lúčna. Tu sa uvažuje s výstavbou dvadsiatich dvoch rodinných domov. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať predĺženie STL potrubia DN 80 v dĺžke 150 m.

Spotreba plynu : $Q_{\text{max}} = 77,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$$Q_{\text{rok}} = 77,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$$

Lokalita _4

46. je situovaná v priestore medzi ulicami Rapacká a Veľká Urbánkova, v predĺžení ulice Agátová. Tu sa uvažuje s výstavbou stotridsiatich ôsmich rodinných domov. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať tri nové vetvy STL potrubia. Jedna bude spájať jestvujúce plynovody v Agátovej a Veľkej Urbánkovej ulici v dĺžke 264m. Druhá vetva bude spájať jestvujúce plynovody v Rapackej a Veľkej Urbánkovej o dĺžke 660 m. Tretia vetva bude spájať predchádzajúce dve vetvy o dĺžke 333 m. Potrubia budú vedené v trasách navrhovaných komunikácií.

Spotreba plynu : $Q_{\text{max}} = 483,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$$Q_{\text{rok}} = 483,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$$

Lokalita _5

47. je situovaná na severnom okraji obce, vedená súbežne s Pieskovou ulicou. Tu sa uvažuje s výstavbou päťdesiatich šiestich rodinných domov. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať predĺženie NTL potrubia DN 100, ktoré je vedené v poslednej uličke na severovýchode obce (súbežne s Pieskovou ulicou). Dĺžka predĺženia je 550 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{\text{max}} = 196,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$$Q_{\text{rok}} = 196,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$$

Lokalita _6

48. je situovaná v trojuholníku medzi Jarockou ulicou a ulicou Konopiská. Tu sa uvažuje s výstavbou tridsiatich troch rodinných domov. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať novú vetvu, ktorá spojí STL plynovody v Jarockej ulici a ulici Konopiská. Dĺžka potrubia, včítane potrebného predĺženia je 242 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{\text{max}} = 116,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$$Q_{\text{rok}} = 116,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$$

Lokalita _7

49. je situovaná v priestore medzi ulicami Pod Kaštielom a Jarockou. Lokalita je určená

na rozvoj pracovných príležitostí. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať prepojenie STL plynovodov v uliciach Pod Kaštieľom a Jarocká. Dĺžka potrubia prepojenia je 225 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : bude určená pri konkrétnej výstavbe

Lokalita _8

50. je situovaná v na konci obce, v jej severnej časti, na konci ulice Piesková. Tu sa uvažuje s výstavbou deviatich rodinných domov. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať prepojenie medzi STL plynovodmi v Pieskovej a Rapackej ulici. Dĺžka potrubia je 142 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 31,5 \text{ m}^3/\text{hod}$

$Q_{rok} = 32,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$

Okrem vyššie spomínaných nových lokalít sa uvažuje aj s dostavbou rodinných domov vo vnútri obce :

51. výstavba dvadsiatich štyroch rodinných domov v priestore medzi ulicami Pa_ite a Pod Kaštieľom. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať novú vetvu, ktorá sa napojí na STL potrubie DN 100 v ulici Pa_ite. Dĺžka potrubia je 300 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 84,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$Q_{rok} = 84,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$

52. výstavba dvadsiatich ôsmich rodinných domov v priestore medzi ulicami Rýnok a Dlhý Rad. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať predĺženie STL plynovodu DN 80 v ulici Kúty. Dĺžka potrubia je 303 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 98,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$Q_{rok} = 98,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$

53. výstavba osemnástich rodinných domov v priestore medzi ulicami Rýnok a Cintorínska. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať novú vetvu, ktorá sa napojí na STL potrubie DN 80 v ulici Petrovi_a. Dĺžka potrubia je 220 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 63,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$Q_{rok} = 63,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$

54. výstavba šestnástich rodinných domov v priestore medzi ulicami Fabrická a Konopiská. Pre túto lokalitu navrhujeme zrealizovať novú vetvu, ktorá sa napojí na STL potrubie DN 100 v ulici Jarocká. Dĺžka potrubia je 260 m. Potrubie bude vedené v trase navrhovanej komunikácie.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 56,0 \text{ m}^3/\text{hod}$

$Q_{rok} = 56,0 \text{ tis m}^3/\text{rok}$

V spojovacej uličke medzi ulicami Pod Vinohrady a Vinohrady navrhujeme ešte predĺžiť_ STL plynovod DN 100 o 70 m.

Materiál potrubí : navrhujeme ponechať pôvodný materiál a to oceľ. Je ovšem možné použiť aj materiál plast.

Lokalita A

Tu sa uvažuje s výrobou s nadpriemernou spotrebou energie.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 300 \text{ m}^3/\text{hod}$
 $Q_{rok} = 2,000.000 \text{ m}^3/\text{rok}$

Pre túto lokalitu navrhujem zrealizovať novú VTL prípojku s vlastnou regulačnou stanicou o min. výkone $350 \text{ m}^3/\text{hod}$. Táto sa umiestni na okraji lokality.

Keďže navrhovanou lokalitou vedie trasa VTL plynovodu DN 100 PN 2,5 Mpa smerom do Bábu, túto je potrebné preložiť. Nové VTL potrubie preložky sa povedie okrajom navrhovanej lokality s dodržaním ochranných pásiem. Taktiež na území katastra Bábu sa bude uvažovať s preložkou predmetného VTL plynovodu kvôli kontinuálnemu pokračovaniu funkcie technického parku aj v katastri obce Báb.

Lokalita C

Tu sa uvažuje s výstavbou 55 rodinných domov.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 154 \text{ m}^3/\text{hod}$
 $Q_{rok} = 98.000 \text{ m}^3/\text{rok}$

Pre túto lokalitu navrhujem zrealizovať nové STL potrubie DN 100, a to ako predĺženie jestvujúceho potrubia v ul. Pažite. Toto potrubie sa zaokružuje s potrubím DN 80 v ul. Za humnami. Predĺženie STL plynovodu je obsiahnuté v návrhu riešenia ÚPN-SÚ z roku 2000.

Lokalita D

Tu sa uvažuje s jednoduchou výrobou a terminálom (depom) pre nákladné automobily.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 40 \text{ m}^3/\text{hod}$
 $Q_{rok} = 332.500 \text{ m}^3/\text{rok}$

Pre túto lokalitu navrhujem zrealizovať nové STL potrubie DN 100, a to ako predĺženie jestvujúceho potrubia v ul. Piesková.

Lokalita E

Tu sa uvažuje s jednoduchou výrobou a skladmi.

Spotreba plynu : $Q_{max} = 25 \text{ m}^3/\text{hod}$
 $Q_{rok} = 210.000 \text{ m}^3/\text{rok}$

Túto lokalitu je možné napojiť na STL potrubie DN 100, ktorým sa zaokružujú jestvujúce plynovody v Pieskovej a Rapackej ul. Zaokružovanie plynovodov je obsiahnuté v návrhu riešenia ÚPN-SÚ z roku 2000.

Lokalita F

Tu sa uvažuje s výstavbou 24 rodinných domov.

Spotreba plynu : $Q_{\max} = 67 \text{ m}^3/\text{hod}$
 $Q_{\text{rok}} = 84.000 \text{ m}^3/\text{rok}$

Túto lokalitu je možné napojiť na STL potrubie DN 80, ktoré sa zrealizuje ako predĺženie jestvujúceho STL plynovodu DN 80 v ul. Lúčna. Predĺženie plynovodu je obsiahnuté v návrhu riešenia ÚPN-SÚ z roku 2000.

Poznámka : - spotreba plynu pre lokalitu A bola zadaná.

55. spotreba plynu pre obytné lokality C a F bola stanovená podľa výsledovaných ukazovateľov
56. spotreba plynu pre lokality D a E bola stanovená pomerným spôsobom podľa lokality A
57. keďže RS 3000, slúžiaca pre obec, je t.č. blízko svojej hodinovej kapacity, je potrebné uvažovať s jej výmenou za RS väčšiu. Pre posúdenie jestvujúcej RS, s ohľadom na pribudnuvšie odbery, je potrebné spracovať komplexný výpočet plynovodnej siete obce.

A2.13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

Návrh vegetačných úprav z hľadiska ekológie a životného prostredia.

Na základe terénneho prieskumu, kde sme hodnotili kvalitatívne aj kvantitatívne vlastnosti vegetácie, pristupujeme k návrhom a opatreniam zelene na jednotlivých plochách, ktoré sú uvedené v texte.

Návrh zelene sme rozdelili do troch kategórií:

- 1, porasty ponecháme bez zmien,
- 2, zmena štruktúrnych vlastností,
- 3, novonavrhované porasty.

1.kategória - „porasty ponecháme bez zmien“: sú to existujúce porasty, ktorých kvantitatívne aj kvalitatívne hodnoty spĺňajú požiadavky pre plnenie daných funkcií. To znamená, že porasty sú jednodvojrstevné, súvislé, zapojené alebo nezapojené, šírka porastu zodpovedá šírke voľného priestoru vyhradeného pre zeleň. Druhovú zloženie je vyhovujúce pre danú lokalitu. Zdravotný stav zodpovedá požiadavkám pre plnenie základných funkcií. Sústreďme sa na údržbu zelene.

58. kategória - „ zmena štruktúrnych vlastností“: sú to existujúce porasty, ktoré nespĺňajú požiadavky pre dané funkcie. Napríklad (pre hygienickú alebo klimatickú funkciu) nie sú dvojrstevné, sú medzernaté, roztrúsené, nezapojené a pod., pre estetickú funkciu nezodpovedá druhové zloženie, štruktúra a rozmiestnenie porastu. To znamená, že je potrebné porast doplniť po kvalitatívnej i kvantitatívnej stránke.

59. kategória - „ novonavrhované porasty“: sú to plochy bez zelene. Zeleň navrhujeme tam, kde je životné prostredie nadmerne zaťažované (prach, hluk a pod.), alebo tam, kde je navrhnutá nová funkcia z hľadiska urbanizmu, a zeleň bude dopĺňať nové využitie územia.

Vegetáciu v sídle môžeme rozdeliť podľa plnenia funkcií:

Funkcia sprírodňovacia - vystupuje vo forme obnovovania a posilnenia prírodných prvkov v urbanizovanej krajine. V konkrétnom vyjadrení ide o zmiernenie podnebia sídel (teplotných a vlhkosťných extrémov, zníženia rýchlosti vetra), ochranu vody a pôdy, zvýšenie počtu rastlinných a živočíšnych druhov. Zeleň zlepšuje mikroklimatické podmienky, parkové porasty znižujú teploty hlavne v letných horúčavách o 1-3,5 C, zvyšujú miestne prúdenie vzduchu, ako aj vlhkosť prostredia (o 4-9%).

Teploty na uliciach a námestiach sú o 1-5,5 C vyššie ako v priľahlých parkoch.

Z výsledkov klimaticko-melioračných funkcií zelene vyplýva poznatok, že jedine ucelené plochy zelene na rozlohe minimálne 0,5 ha a s aspoň 50% zastúpením stromovej zelene pôsobia efektívne.

Dostatočné množstvo a primeraná veľkosť plôch zelene pozitívne vplyva aj na udržiavanie a rozmnožovanie avifauny a fauny vôbec, ktorej prítomnosť je žiadúcim komponentom tak prirodzeného, ako aj umelého ekosystému. Takúto plochu po úpravách by mohol plniť topoľový lesík. Funkcia asanačná (ozdravovacia) - prejavuje sa zlepšením hygienických pomerov odpadových plôch, smetísk a pod. Zeleň prostredníctvom fytoncídnych látok inhybuje bakteriálny stav ovzdušia, a tým znižuje možnosť šírenia nákaz a ochorení. V procese asimilácie drevín absorbujú sa z ovzdušia škodlivé látky, ovzdušie sa obohacuje o kyslík, a tým všetkým sa neustále udržuje, alebo aj zlepšuje hygienický stav ovzdušia. Mnohé dreviny majú schopnosť produkovať fytoncidy (jedle, borovice, tuje, borievky, duby, javory, lipy, bresty, topole, kaliny, ruže). Niektoré druhy drevín možno dokonca využiť ako repelenty, napr. Juglans regia-orech, Populus balsamifera-topoľ, Prunus padus-čremcha.

Takáto zeleň s asanačnou funkciou je žiadúca vysadiť okolo skládok, smetísk, hnojísk.

Funkcia izolačná (ochranná) – sa prejavuje v ochrane pred silným vetrom, žiarením, prachom, hlukom, zápachom, ktoré sú sprievodným

znakom degradovaného životného prostredia. Uplatňuje sa v okolí fariem, priemyselných objektov, komunikácií, sú to melioračné rigoly porastené krami a stromami. Naviac koreňový systém zelene upravuje pôdne pomery tak, že sa vytvára určitá kompaktná clona proti šíreniu zvukových vln a chvenia, čím sa

znižuje prenos týchto vegetačných faktorov aj do konštrukčných základov okolitých technických objektov a budov. Okrem izolačnej funkcie tieto plochy a línie popri cestách, okolo poľnohospodárskych družstiev a pod. napomáhajú začleniť sídlo do okolitého prostredia – teda do poľnohospodárskej krajiny.

Funkcia architektonická - spočíva vo využívaní zelene pri celkovom dotváraní optimálneho, zdravého a kultivovaného prostredia. Sem zahŕňame aj funkciu estetickú, kryciu, maskovaciú. Túto funkciu využijeme pri navrhovaní sadových úprav pred službami, vybavenosťou, pred významnými budovami, menších parčíkov alebo odpočinkových plôch.

Funkcia sociálna - predstavuje širší súbor vplyvov a účinkov zelene, ktoré podmieňujú tvorbu najvhodnejšieho prostredia pre rekreáciu, kultúrno-výchovnú a poznávaciu činnosť, ktorou sa formuje sám človek, jeho estetické cítenie, poznávanie a kladný vzťah k prírode. Táto funkcia by mala byť využívaná pred školami,

MŠ, športovými ihriskami a pod.

Návrh riešenia niektorých funkčných plôch.

Plocha detských ihrísk by mala byť čiastočne v tieni, čiastočne na slnku, aby plocha bola využiteľná za každého počasia. Kombinácie krov, stromov popri prípade popínavých drevín na pergolách môže spríjemniť pobyt detí na ihrisku.

Väčšie parkové plochy plnia rekreačnú funkciu pre širšiu vrstvu obyvateľov. Je potrebné preto vytvoriť viacej odpočívadiel, niektoré v tieni, iné na slnku a opticky ich oddeliť vyššou zeleňou. Systém chodníkov môžeme využiť na bicyklovanie, kolobežkovanie a pod. Z drobnej architektúry môžeme využívať fontánky, studničky, múriky, pergoly, bazény, jazierka a pod.

Vegetácia, ktorú vysádzame okolo služieb, obchodov, úradov a iných zariadení, má byť navrhovaná tak, aby plnila predovšetkým estetickú, hygienickú, klimatickú funkciu. Ak sú k dispozícii väčšie plochy, umiestnime aj lavičky. Ak sú plochy malé, obmedzíme sa iba na sadové úpravy. Využijeme dreviny zaujímavé kvetom, listom, plodom, vzrastom, pretože návštevník si ich môže pozrieť zblízka.

Hlavným komunikáciám treba venovať veľkú pozornosť, pretože sú jedným zo znečisťujúcich zdrojov životného prostredia. Prach, hluk, pach sa dajú čiastočne eliminovať vysadením čo najširšieho a hustého pásu zelene pozdĺž komunikácií. Pásky stromov doplníme krovitým podrastom. Pri výsadbách treba pozorne vyberať druhy odolné voči znečisteniu.

Všetky zelené plochy, sadové úpravy treba starostlivo ošetrovať, aby plnili svoje funkcie.

Konkrétne výsadby zelených plôch môžu navrhnúť záhradní architekti s presným rozmiestnením a druhovým zložením.

A2.14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území obce Veľké Zálužie sa nenachádzajú prieskumné územia, chránené ložiskové územia, ani dobývacie priestory.

A2.15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu

Zvýšenú ochranu vyžaduje obecne zeleň, presnejšie sústava MUSES, biokoridorov a biocentier. Pozornosť je nutné venovať poľnohospodárskej pôde, aby sa zabránilo jej zvetrávaniu a erózii. Ako celok je potrebné zachovať najstaršiu časť centrálnej obecnej zástavby kvôli ochrane pútavej pôvodnej urbanistickej štruktúre.

Chrániť treba obytnú zónu pred negatívnymi vplyvmi výroby.

Súčasťou regionálneho biokoridoru je prírodná rezervácia Kertész, ktorej prírodnému potenciálu je potrebné venovať pozornosť.

Svojim spôsobom je potrebné dodržiavať zvýšenú ochranu vojenského areálu v lokalite Tizardov vrch , a to v zmysle požiadavky Ministerstva obrany SR.

A2.16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu a lesného pôdneho fondu na nepoľnohospodárske účely

Predmet tejto kapitoly je spracovaný v samostatnej časti spoločného územného plánu obcí Veľké Zálužie, Báb, Jarok, Lehota a Rumanová. Zhotoviteľom je Stavoprojekt Nitra, a.s.

A2.17. Hodnotenie navrhovaného riešenia z hľadiska enviromentálnych, ekonomických, sociálnych a územno – technických dôsledkov

Riešenie z hľadiska enviromentálneho rešpektuje koncepciu regionálneho USES, koncepciu MUSES. Vyhотовili sme Krajinnoekologický plán, ktorý usmernil naše zámery v riešenom území. Dávame do jednoty umelé zásahy človeka s prírodnými prvkami tak, aby vzniklo vyvážené územie vhodné pre život ľudí, rastlín i živočíchov.

Aby riešené územie žilo, navrhujeme v ňom pracovné príležitosti. Bude potrebné pripraviť preň územie a infraštruktúru. Sekundárne rozvojom pracovných príležitostí vzniknú požiadavky na plochy pre bývanie, vybavenosť, sociálnu a technickú infraštruktúru. Koncepcia je pripravená, harmonizuje do celku vzájomne previazaných počínov v území katastra obce.

A2.18. Návrh záväznej časti

A2.18.1. Regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia vrátane limitov využitia územia

Regulatívy vychádzajúce z potrieb riešeného územia

1.

Primárne centrum obce s centrotvornými funkciami základnej a vyššej občianskej vybavenosti. Pri existujúcich plochách bývania doporučenie postupného budovania polyfunkcií. Pri novonavrhovaných plochách zástavby situovať vybavenosť do parteru a bývanie vo vyšších podlažiach nad ňou.

Limity:

- zástavba o výške max. 3n.p.
- požiadavka zvýšenej kvality prostredia a architektúry
- neprípustnosť priemyselnej a živočíšnej výroby
- neprípustnosť prevádzok spôsobujúcich hluk, prach, zápach a iný negatívny dopad na obytnú zónu.

2.

Súčasť centrálnej obecnej zóny. Chrániť pôvodný charakter zástavby čo do štruktúry tvaru budov, výškového zónovania. Možnosť umiestňovania občianskej vybavenosti dopĺňujúcej primárne centrum.

Limity:

- dodržiavať štruktúru zástavby, tvar a výšku budov, spôsob zastrešenia.
- neprípustnosť priemyselnej a živočíšnej výroby
- neprípustnosť prevádzok spôsobujúcich hluk, prach, zápach a iný negatívny dopad na obytnú zónu.

3.

Súčasť centrálnej obecnej zóny s prevažnou funkciou bývania.. Možnosť situovať občiansku vybavenosť ako dopĺňujúcu k centru obce.

Limity:

- vybudovať a chrániť verejnú zeleň v koridore medzi postrannou zástavbou ako centrotvorný prvok prispievajúci k ekologickej rovnováhe územia.
- neprípustnosť priemyselnej a živočíšnej výroby
- neprípustnosť prevádzok spôsobujúcich hluk, prach, zápach a iný negatívny dopad na obytnú zónu.
- výška zástavby max. 2 n.p. plus zapustený suterén

4.

Plochy sekundárnych centier obce. Umiestnenie existujúcich a navrhovaných druhov základnej občianskej vybavenosti pre dennú obsluhu obyvateľstva v kratšej vzdialenosti, než primárne centrum obce. V navrhovaných plochách doporučené polyfunkcie s bývaním. V existujúcich plochách bývania doporučené postupnej prestavby na bývanie s vybavenosťou v parteri.

limity:

- zástavba o výške max. 3n.p.
- neprípustnosť priemyselnej a živočíšnej výroby
- požiadavka kvality prostredia a architektúry

5.

Plocha najvýraznejšieho celku zelene obce vytvárajúca kvalitu prostredia podieľajúca sa na tvorbe ekologickej stability obce.

Limity:

- udržiavať, chrániť a zveľaďovať plochy zelene
- pozornosť venovať stavu historickej architektúre v parku, ktorá nielenže je pamiatkovo chránená, ale tvorí významný identifikujúci a špecifický pól obce.
- pre zvýraznenie kvality prostredia venovať pozornosť aj prvkom drobnej architektúry parku, ako sú napr. lavičky, svietiace telesá, smetné nádoby a pod.

6.

Plochy s prevažnou funkciou bývania pozdĺž cesty III/05179

Možnosť situovať obč. vybavenosti doplnujúcej centrum obce

Limity:

- rešpektovať hlukové ochranné pásmo
- rešpektovať zástavbou uličnú čiaru
- zástavba o výške max. 2 n.p. plus zapustený suterén
- neprípustnosť priemyselnej a živočíšnej výroby
- neprípustnosť prevádzok spôsobujúcich hluk, prach, zápach a iný negatívny dopad na obytnú zónu.
- požiadavka kvality prostredia a architektúry z titulu priestorov na hlavnom cestnom koridore obce

7.

Plochy existujúcich výrobných zariadení obce. Možnosť intenzifikovania plôch za účelom zvýšenia kapacít výroby a počtu pracovných príležitostí.

Limity:

- ďalšie stavebné zásahy odsúhlasiť v súlade so Stavebným zákonom s orgánmi obce, hygieny a životného prostredia.
- neznižovať štandard príľahlej zóny bývania hlukom, prachom zápachom a pod.
- požiadavka budovania izolačnej zelene

8.

Novonavrhované plochy podnikateľských aktivít v obci a pracovných príležitostí. Prípustná poľnohospodárska a priemyselná výroba, remeselnícke služby, spracovateľský priemysel, skladové hospodárstvo do kapacít, ktoré nezaťažujú príľahlú obytnú zónu hlukom, prachom zápachom, alebo iným negatívnym vplyvom. Regulatívy a limity ako v bode č.7 !

9.

Plochy živočíšnej výroby PD. Rozvíjať tak, aby sa minimalizoval negatívny vplyv na existujúcu obytnú zónu vnútri ochranného pásma PD.

limity:

- nestavať prípadné nové objekty živočíšnej výroby na stranu obytnej zóny, ale na odvrátenej strane areálu
- požiadavka budovania izolačnej zelene
- nepripustiť znečisťovanie komunikácií prevádzkou PD,
- požiadavka kvality na zástavbu príľahlú ceste III/05179

10.

Plochy rybníka s príľahlou sprievodnou vysokou zeleňou.

Limity:

- chrániť a budovať plochy zelene ako prvku podieľajúceho sa na ekologickej rovnováhe územia.
- rozvíjať rekreačnú funkciu územia limitujúcu ju na sezónny rybolov, prechádzky, pikniky, prípadné korčuľovanie v zime.

11.

Plochy s prevažnou funkciou bývania v lokalite TITVÁŇ.

Limity:

- zástavbu architektonickým výrazom prispôbiť prírode s možnosťou farmárskeho spôsobu bývania.

12

Plocha zastavaného územia obce nachádzajúca sa vnútri ochranného pásma živočíšnej výroby PD. Plocha je zastavaná zväčša novými rodinnými domami. Tieto majú právo na existenciu, rekonštrukciu, prípadné využitie RD na polyfunkciu, alebo podnikanie za podmienok nezhoršenia obytného prostredia hlukom, prachom, zápachom a pod.

Limity :

- za súčasnej legislatívy a ochranného pásma nie je možné v tomto území zahájiť novú výstavbu RD.

Neoznačené plochy bývania číslom

Plochy s prevažnou funkciou bývania. prípustné umiestnenie služieb, doplnkovej vybavenosti centier obce, ktoré nezaťažia obytnú zónu negatívnym dopadom, ako prach, hluk, zápach, znečistenie komunikácií a pod.

Limity:

- zástavba max. do výšky 2 n.p. plus zapustený suterén
- dodržiavať pri zástavbe uličnú čiaru
- návrhom zastrešenia brať zreteľ na charakter architektúry susedných domov

Pre lokalitu C a F:

Plochy s prevažnou funkciou bývania. prípustné umiestnenie služieb, doplnkovej vybavenosti obce, ktoré nezaťažia obytnú zónu negatívnym dopadom, ako prach, hluk, zápach, znečistenie komunikácií a pod.

Limity:

- zástavba max. do výšky 2 n.p. plus zapustený suterén
- dodržiavať pri zástavbe uličnú čiaru
- návrhom zastrešenia brať zreteľ na charakter architektúry susedných domov
- vylúčenie živočíšnej produkcie nad rozsah samozásobovania

Pre lokalitu A:

- rešpektovať, prípadne doplniť existujúcu a navrhovanú zeleň v okolí cesty I/51 a cesty C 9,5/70 na Báb v zmysle ÚPN-O Veľké zálužie
- rešpektovať trasu diaľkového kábla
- mať na zreteli, že navrhovaná zástavba bude z pohľadu pohybujúcich sa po ceste I/51 vnímateľná – požiadavka nevytvárať v popredí lokality neestetické skládky materiálu, odpady a pod.
- neprípustnosť živočíšnej výroby

- neprípustnosť znečisťovania pôdy, vytvárania divokých skládok tuhého komunálneho odpadu

Pre lokalitu D a E :

- mať na zreteli, že navrhovaná zástavba bude z pohľadu pohybujúcich sa po ceste I/51 vnímateľná – požiadavka nevytvárať v popredí lokality neestetické skládky materiálu, odpady a pod.
- Pre rozvoj lokalít nevyužívať žiadnym spôsobom plochy regionálneho biocentra, ktoré susedí s lokalitou D.
- Rešpektovať ochranné pásma produktovodov, plynovodov trasovaných medzi lokalitou D a E.
- Neprípustnosť živočíšnej výroby
- neprípustnosť znečisťovania pôdy, vytvárania divokých skládok tuhého komunálneho odpadu
- do lokalít A, D a E umiestňovať len také druhy prevádzok, ktoré nebudú negatívne ovplyvňovať obytné územie obce, ani životné prostredie celého katastrálneho územia
- do lokalít C a F navrhovať klasickú zástavbu rodinných domov. Vylučuje sa tu živočíšna výroba nad rozsah samozásobovania.
- do lokalít A, D a E umiestňovať len také druhy prevádzok, ktoré nebudú negatívne ovplyvňovať obytné územie obce, ani životné prostredie celého katastrálneho územia
- do lokalít C a F navrhovať klasickú zástavbu rodinných domov. Vylučuje sa tu živočíšna výroba nad rozsah samozásobovania.
- V lokalite č.9 je prípustná funkcia priemyselná výroba, remeselnícke služby, spracovateľský priemysel, skladové hospodárstvo do kapacít, ktoré nezaťažia príslušnú obytnú zónu hlukom, prachom zápachom, alebo iným negatívnym vplyvom. Regulatívy a limity ako v bode č.7 ! V tej časti lokality č.9, ktorá zasahuje do ochranného pásma ČOV je prípustná len funkcia izolačnej zelene, skladov, ale nie výrobných objektov!
- v lokalite 10 a 11 umiestňovať výlučne veterné technológie – základy , stĺpy rotora, lopatky rotora tak, aby sa nezabránilo poľnohospodárskemu využívaniu zvyšnej plochy daných lokalít.
- V lokalite Zagard označenej ako lokalita č.12 brať pri príprave rekreačných a športových aktivít na zreteľ, že sa jedná o územie biocentra regionálneho významu, ktorého kvalita životného prostredia, ani ekologická stabilita sa nesmie narušiť.
- Rešpektovať navrhnuté ekostabilizačné opatrenia podľa návrhu krajiny – ekologického plánu.

Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného a technického vybavenia územia týkajúce sa lokalít riešených v doplnku č.1 k ÚPN-O

- lokalita D a E môže plne fungovať len výstavbou novej prístupovej cesty k oboj lokalitám. Prístupová cesta bude mať začiatok úseku na ceste III/51311 v mieste súčasného odpočívadla. Situovaná je súbežne s rýchlostnou komunikáciou a ukončená bude pred podjazdom pod rýchlostnú komunikáciu k lokalite "D". Kategória navrhovanej cesty bude C 7,5/60. Táto navrhovaná komunikácia umožní voľný pohyb vozidlovej doprave akýmkoľvek smerom prostredníctvom križovatky pri Bábě. Nie je vhodné zabezpečovať obsluhu oboch lokalít po sieti jestvujúcich miestnych komunikácií, ktoré nevyhovujú norme a sú zčasti zničené. Taktiež zvýšená doprava by zaťažovala životné prostredie a znižovala kvalitu bývania v jestvujúcich rodinných domoch.
- K umiestneniu technického vybavenia konštatujeme, že bolo optimalizované vzhľadom ku existujúcim kapacitám, ako aj komplexným hodnotám územia. Pre jeho návrh bolo nutné vykonať sériu výpočtov, ktoré prikladáme do textovej časti.

- Medzi lokalitou D a E prechádzajú produktovody a plynovody medzinárodného významu. Majú svoje ochranné pásmo, ktoré je nutné pri rozvoji týchto lokalít dodržiavať. Akékoľvek križovania s týmito sieťami je nutné prerokovať s ich správcami.

Zásady a regulatívy pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, udržiavanie ekologickej stability a pre ochranu životného prostredia týkajúce sa lokalít riešených v doplnku č.1 k ÚPN-O

- na navrhovaných lokalitách riešiť len prevádzky, ktoré sú v zmysle navrhovaného funkčného využitia, čím sa zabráni možnosti akýmkoľvek spôsobom negatívne zasiahnuť do územia. Sporné prípady nechať posúdiť orgánom hygienickej ochrany, až následne ich schvaľovať v Obecnom zastupiteľstve.
- všetky dôležité prvky USES podieľajúce sa na tvorbe kvality životného prostredia /biocentrá, jadrá biocentier, biokoridory, plochy existujúcej a navrhovanej zelene a pod./ v plnej miere pri návrhu lokalít rešpektovať
- vytvárať pásy izolačnej zelene oddeľujúce nadradené komunikácie a obytné zóny od výrobných plôch navrhovaných lokalít
- vďaka navrhovanej komunikácii vytvoriť pásy vysokej zelene
- neprípustnosť znečisťovania pôdy, vody, ovzdušia, vytvárania divokých skládok tuhého komunálneho odpadu
- regulatív pre všetky navrhované lokality - V zmysle zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy bude investorom vykonaná skrývka humusového horizontu poľnohospodárskych pôd, odnímaných natrvalo, a zabezpečené jej hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu, ktorá bude doložená k rozhodnutiu o vyňatí poľnohospodárskej pôdy v zmysle § 17 zákona.

Pre rozvoj lokalít D a E nevyužívať žiadnym spôsobom plochy regionálneho biocentra, ktoré susedí s lokalitou D.

Regulatívy vychádzajúce z ÚPD Nitrianskeho kraja

Číslovanie týchto regulatívov nie je kompatibilné s číslovaním kapitol ÚPN-SÚ Veľké Zálužie, ale je pôvodné a totožné s číslovaním v ÚPN-VÚC Nitrianskeho kraja. Vybraté sú tu len regulatívy týkajúce sa riešeného územia predkladanej ÚPD.

1.9. ako centrá lokálneho významu podporovať rozvoj obcí:

1.8.1. v okrese Nitra:

Veľké Zálužie, Cabaj Čápor, Mojmírovce, Výčapy Opatovce, Zbehy, Nové Sady, Jelenec, Rišňovce,

2.3. v poľnohospodárskej krajine podporovať bodové lokality, predovšetkým areály termálnych kúpalísk, vodné plochy,

2.4. dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačnej turistiky s poznávacou turistikou,

2.5. podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch,

2.6. vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckej turistiky a jej formy agroturistiky,

- 2.7. lokalizovať potrebnú vybavenosť do obcí ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach,
- 2.8. zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území, týka sa to predovšetkým Nitry, Nových Zámkov, Komárna a Levíc,
- 2.9. zabezpečiť nadštandardnú vybavenosť na hlavných turistických dopravných trasách,
- 2.10. na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách vytvoriť komplexné objekty služieb pre motoristov,
- 2.11. na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy dobudovať komplexný systém služieb pre cestujúcich, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie,
- 2.12. podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poipлие.

4. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

- 4.1. rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj,
- 4.2. rešpektovať pri rozvoji územia ochranu trvalých kultúr vo vyhlásených vinohradníckych a chmeľových oblastiach,
- 4.3. zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskeho pôdneho fondu prvkami vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín, v nadväznosti na prvky územného systému ekologickej stability,
- 4.4. podporovať alternatívne poľnohospodárstvo na chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a na územiach začlenených do územného systému ekologickej stability (ÚSES),
- 4.5. rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu (o 3 937,16 ha) na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda (biele plochy),
- 4.6. na základe zhodnotenia stanovištných podmienok, v súlade s platnou legislatívou v lesnom hospodárstve, zaradiť v rámci aktualizácie lesných hospodárskych plánov do kategórie ochranných lesov relatívne najsuchšie lesné typy dubového lesného vegetačného stupňa,
- 4.7. vytvárať územnotechnické predpoklady pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery, vzhľadom na protipovodňové opatrenia,
- 4.8. v lesnom hospodárstve zabezpečovať postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov,
- 4.9. pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb netriešťať ucelené komplexy lesov.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

- 5.1. zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieróznú ochranu pôdy uplatnením prvkov ÚSES a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny,
- 5.2. odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako aj MÚSES),

- 5.3. revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov, opatrenia realizovať v súlade s projektmi pozemkových úprav území,
- 5.4. prinavrátiť vhodnými technickými, biologickými, ekologickými, ekonomickými a právnymi opatreniami prinavrátiť pôvodný charakter krajiny v územiach dotknutých výraznou výstavbou (napr. pri vodných nádržiach) a ťažbou nerastných surovín (hliniská, štrkoviská, lomy) ako aj územiám zasiahnutým nepriaznivými vplyvmi z priemyselnej činnosti,
- 5.7. realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny),
- 5.8. podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa,
- 5.9. uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálne možnú mieru obmedziť ťažbu veľkopošnými holorubmi,
- 5.10. citlivo zvažovať rekultivácie vo vinohradníckych oblastiach s cieľom zachovať prirodzené biokoridory a v prípade veľkopošných vinogradov s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov ,
- 5.11. regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, v lesných ekosystémoch, rekreačný potenciál využívať v súlade s ich únosnosťou,

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrohistorického dedičstva:

- 6.1. rešpektovať kultúro historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma),
- 6.3. pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia,
- 6.4. rešpektovať kultúro historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály, a to nielen dodržiavaním ich ochranných pásiem, ale aj v širšom zábere, než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytiením aj ďalších hodnôt prostredia,
- 6.5. rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie,
- 6.6. rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodárskosociálne celky a prírodnoklimatické oblasti, dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy
- 6.7. uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých sídiel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia, vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle,
- 6.8. rešpektovať potenciál takých kultúrohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (vinohradnícke tradície, etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),
- 6.9. akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty.

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:

- 7.4. podľa výberu alternatívy trasy Južného cestného ťahu zabezpečiť jeho vybudovanie s šírkovým usporiadaním v prvej etape S11,5/80(100) resp. R11,5/80(120) a následným dobudovaním na kategóriu S22,5/80(100) resp. R22,5/80(120) podľa rozvoja dopravných nárokov,
- 7.7. rezervovať koridor pre výhľadové vybudovanie cesty ako rýchlostnej komunikácie R22,5/100 Nitra Topoľčany hranica kraja, východne od existujúcej trasy I/64 s mimoúrovňovými križovatkami s ostatnými cestami,
- 7.19. zabezpečiť homogenizáciu ciest tretej triedy na kategóriu S7,5/60,

8. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:

8.1. Vodné hospodárstvo

- 8.1.1. Na úseku ochrany pred povodňami
 - a. vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít
 - b. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za extrémnych situácií tak povodňových, ako i v období sucha
- 8.1.2. Na úseku odvedenia vnútorných vôd
 - a. vykonávať pravidelnú údržbu na odvodňovacích kanáloch za účelom zabezpečenia prietochnosti
- 8.1.5. Na úseku verejných kanalizácií

V súlade s Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky z roku 1994 treba:

 - a. zabezpečiť vypúšťanie odpadových vôd do recipientov v súlade so zákonom č. 138/1973 Zb. a nariadením vlády SR č. 242/1993 Z.z.

9. V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva:

- 9.1. riešiť zneškodňovanie odpadov na území Nitrianskeho kraja v súlade so schválenými aktualizovanými Programami odpadového hospodárstva SR, Nitrianskeho kraja a jeho okresov,
- 9.2. uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,
- 9.3. riešiť výhľadovo zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkach vyhovujúcich technickým podmienkam s orientáciou na existujúce a plánované veľkokapacitné regionálne skládky odpadov,
- 9.4. rozšíriť separovaný zber úžitkových zložiek z komunálneho odpadu do ďalších obcí kraja, vrátane separácie problémových látok,
- 9.5. zabezpečiť lepšie využitie biologických odpadov vybudovaním ďalších kompostovacích zariadení,
- 9.6. vybudovať zberné strediská pre nebezpečné odpady a problémové látky vrátane ich kontajnerizácie a zabezpečiť ich vyhovujúce zneškodňovanie,
- 9.7. zabezpečiť zneškodňovanie nebezpečných odpadov z priemyslu a zdravotníctva určených na spaľovanie na vyhovujúcich zariadeniach spĺňujúcich stanovené emisné limity,

- 9.8. zabezpečiť postupnú sanáciu resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadov a starých environmentálnych záťaží, pričom do roku 2000 sanovať minimálne 4 skládky a do roku 2005 minimálne 6 skládok odpadov v každom okrese kraja,
- 9.9. sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú životné prostredie a podzemné vody,
- 9.10. zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení na zneškodňovanie, zhodnotenie, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov,
- 9.11. zabezpečiť plochy pre havarijnú skládku na zneškodňovanie biologického a iného odpadu pri výskyte živelných pohrôm, havárií, epidémií a pod. aspoň na jednej lokalite v kraji,
- 9.12. zabezpečiť na území kraja plochy pre plánovaný systém zberných stredísk a kontajnerizácie nebezpečných odpadov,
- 9.13. zabezpečiť maximálnu bezpečnosť skladovania nízko a stredne rádioaktívnych odpadov na vybudovanom republikovom úložisku v Mochovciach.

A2.18.2. Verejnoprospešné stavby

- e1 - lokalita ČOV
 - e2 - novonavrhovaná obslužná komunikácia v strede obce využívajúca nadmerné záhrady
 - e3 - technická infraštruktúra potrebná pre výstavbu RD pozdĺž komunikácii uvedenej v bode e2
 - e4 - technická infraštruktúra umožňujúca napojenie sa navrhovaných funkcií a prevádzok v lokalite pod číslom regulatívov a limitov 8. Táto je verejnoprospešná len po privedenie médií v rámci existujúcej vozidlovej komunikácie
 - e5 - navrhovaná plocha rozšírenia existujúceho cintorína
 - e6 - úpravy vozidlových a peších komunikácií podľa výkresu dopravného riešenia, ktoré likvidujú dopravné zábrany, alebo vylepšujú ich potrebný štandard. Pod uvedenými úpravami sa rozumejú aj potrebné úpravy - zmeny trás technickej infraštruktúry
 - e7 - výsadba vysokej a nízkej zelene do priestorového koridoru medzi obecným úradom a areálom psychiatrickej liečebne
 - e8 - výsadba vysokej zelene v ôkol plochy rybníka
 - e9 - výsadba izolačnej zelene pri ploche rozšírenia cintorína
 - e10 - akákoľvek úprava technickej infraštruktúry vylepšujúca existujúci štandard slúžiaca v prospech obecný.
- navrhovaná komunikácia spájajúca lokalitu D a E s križovatkou pri Bábe
 - navrhovaná 110 kV rozvodňa s transformátormi 2x40 MVA pre lokalitu A
 - nová kiosková transformovňa pre lokalitu C. TS sa napojí zo vzdušného 22 kV
 - navrhovaná kiosková TS pre lokalitu D. Zapojenie TS do 22 kV systému sa urobí z vedenia č.300 káblovým vedením, uloženým v zemi.
 - Pre lokalitu E TS 14 po výmene stožiarovej TS za kioskovú. TS 14 sa napojí z 22 kV vedenia č.300.

- Navrhovaná kiosková TS 6 pre lokalitu F. TS 6 sa zapojí 22 kV kábelovým vedením v zemi cez navrhovanú TS 20 z 22 kV prípojky pre TS 10.
- Vyprojektovaná splašková kanalizačná sieť
- Obecná ČOV
- Novonavrhovaná splašková kanalizačná sieť
- Navrhovaná čerpacia stanica splaškových odpadových vôd
- Navrhované výtlačné potrubie ČSOV
- Navrhovaná ČOV
- Navrhované odpadné potrubie z ČOV
- Navrhované zatesnenie z exist. Jarku
- Navrhované vodovodné potrubie
- Navrhovaný vodojem
- Navrhovaná AT stanica
- Technologická kanalizácia
- novú VTL prípojka s vlastnou regulačnou stanicou o min. výkone 350 m³/hod. pre lokalitu A. Nové VTL potrubie preložky sa povedie okrajom navrhovanej lokality .
- nové STL potrubie DN 100 pre lokalitu C
- nové STL potrubie DN 100 pre lokalitu D
- STL potrubie DN 100 pre lokalitu E, ktorým sa zaokruhlujú jestvujúce plynovody v Pieskovej a Rapackej ul.
- STL potrubie DN 80 pre lokalitu F, ktoré sa zrealizuje ako predĺženie jestvujúceho STL plynovodu DN 80 v ul. Lúčna
- navrhovaná cesta do Alekšíniec
- ekostabilizačné opatrenia pri výstavbe rekreačného areálu lokality č. 12

Stavebné uzávery

Nie sú známe stavebné aktivity, ktoré by v riešených lokalitách znemožňovali realizovať ich využitie v zmysle doplnku č. 1 k ÚPN-O. Napriek tomu navrhujeme na riešené lokality ustanoviť stavebný uzáver do času, keď budú jednotlivé lokality investične, majetkoprávne a projektovo pripravené na využitie v zmysle tejto dokumentácie.

Verejnoprospešné stavby v riešenom území určené v ÚPN-VUC Nitrianskeho kraja

Opätovne číslovanie regulatívov sme nechali pôvodné z ÚPN-VÚC:

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy:

- 1.3. Vybudovanie Južného cestného ťahu v šírkovom usporiadaní S11,5/80(100) resp. R11,5/80(120) a dobudovaním na kategóriu S22,5/80(100) resp R22,5/80(120) podľa nárastu dopravného zaťaženia
- 1.12. Vybudovanie západného obchvatu krajského sídla s napojením na I/64 južne od Nitry a vybudovanie juhovýchodného obchvatu podľa ÚNP SÚ Nitra
- 1.13. - nadväzne koridor rýchlostnej komunikácie vedenej od D61 severne od Hlohovca s previazaním na R/64 umožňujúci odklon diaľkovej dopravy z diaľnice na hraničný prechod v Komárne

5. V oblasti vodného hospodárstva

5.1. Odtokové pomery:

- 5.1.1. revitalizácia odstavených korýt: Starej Nitry, Starej Žitavy, rameno Malej Nitry a tok Dlhý kanál,

8. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.1. plochy a zariadenia skládok odpadov vyhovujúcich technickým podmienkam vrátane regionálnych veľkoplošných skládok,
- 8.2. stavby a zariadenia na zber zneškodňovanie, recykláciu, dotriedňovanie a kompostovanie odpadov,
- 8.3. republikové úložisko nízko a stredno rádioaktívnych odpadov v Mochovciach,
- 8.4. havarijná skládka na zneškodňovanie biologického a iného odpadu pri výskyte živelných pohrôm, havárií, epidémií a pod. aspoň na jednej lokalite v kraji.

Pre uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 262/1992 Zb., zákona č. 199/1995 Z.z., zákona č. 229/1997 Z.z. a nálezu Ústavného súdu SR č. 286/1996 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

Záverom tejto kapitoly konštatujeme, že po schválení ÚPN-SU sú údaje tejto kapitoly záväzné.